

Werner Gitt

Întrebări

mereu puse

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

Ediția 1 1993

Ediția 2 2003

Titlul original: Fragen, die immer wieder gestellt werden

© by CLV • Christliche Literatur-Verbreitung

Postfach 110135 • D-33661 Bielefeld

© al ediției românești

1993 by CLV • Christliche Literatur-Verbreitung

Postfach 110135 • D-33661 Bielefeld

Internet: www.clv.de

Traducător: Olimpiu s. Cosma

ISBN 3-89397-172-6

Autorul:

Prof.dr.ing. Werner Gitt s-a născut în 1937 în Rai-neck/Prusia de est. În 1968 a absolvit studiile de in-gerie de cinci ani la facultatea tehnică din Hanovra. Între 1968 și 1971 a fost asistent la Institutul pentru tehnica de reglaj în cadrul facultății tehnice din Aa-chen. După doi ani de muncă de cercetare și-a luat doctoratul. Din 1971 conduce resortul de prelucrare a datelor la Institutul federal fizico-tehnic din Braun-schweig. În 1978 a fost numit director și profesor al acestui institut. El s-a ocupat cu cercetări științifice din domeniile informatică, matematică numerică și tehnica de reglaj și a publicat rezultatele în numeroase lucrări științifice originale. Din 1966 este căsătorit cu soția sa, Marion. În septembrie 1967 s-a născut Car-sten, iar în aprilie 1969 Rona.

Cuprins

Cuvînt înainte	13
1. Întrebări referitoare la Dumnezeu (D)	16
D.1 De unde pot să știu că există de fapt Dumnezeu?	16
D.2 Unde este Dumnezeu?	16
D.3 Ce înseamnă cuvîntul Dumnezeu - D.U.M.N.E.Z.E.U.?	17
D.4 De ce nu-L putem vedea pe Dumnezeu?	18
D.5 Cum este Dumnezeu dragoste, cînd îngăduie toate nenorocirile din lume? De ce îngăduie El suferința?	19
D.6 Nu este vinovat Dumnezeu de toate?	20
D.7 Dumnezeu, pe vremea Vechiului Testament, a lăsat să se nimicească prin război un întreg popor, iar în Predica de pe munte se spune: Iubiți pe dușmanii voștri. Oare Dumnezeul din Vechiul Testament este altul decît Cel din Noul Testament?	21
D.8 A creat Dumnezeu răul?	22
D.9 Este Dumnezeu capabil să învețe?	23
D.10 A trăit Isus cu adevărat? Este El Fiul lui Dumnezeu?	23
D.11 În ce relație stau Dumnezeu și Isus unul cu altul? Sînt o singură Persoană, sau care din Ei este mai mare în rang? Cui trebuie să ne rugăm?	26

2. Întrebări referitoare la Biblie (B)	30
B.1 Biblia a fost scrisă de oameni, de aceea trebuie privită în mod relativ. Cum puteți să afirmați că ea provine de la Dumnezeu și că totul este adevărat?	30
B.2 Cum pot să verific dacă Biblia este adevărată?	33
B.3 Prin ce se deosebește Biblia de toate celelalte cărți din literatura universală?	34
B.4 Mai există astăzi mesaje noi de adăugat Bibliei? Nu este Dumnezeu mai mare ca Scriptura, astfel încât să vorbească direct cuiva?	38
3. Întrebări referitoare la creație, știință și credință (C)	41
C.1 Există tranziție de la materia fără viață la organismele vii?	41
C.2 Ce vîrstă are pămîntul, ce vîrstă are universul? Există vreo metodă științifică pentru stabilirea vîrstei pămîntului? Ce părere aveți despre metoda C-14?	43
C.3 Cum se face că într-un univers tînăr, lumina unor obiecte situate la milioane de ani-lumină a putut să ajungă deja pe pămînt? N-ar trebui atunci să presupunem o vîrstă care să corespundă cel puțin timpului necesar unei raze de lumină ca să parcurgă drumul de acolo pînă la noi?	46
C.4 Care a fost atitudinea lui Darwin față de Dumnezeu?	49

C.5	În sportul de performanță se stabilesc mereu noi recorduri, care înainte nu erau posibile. Nu este și acesta un indiciu al evoluției?	50
C.6	Poate fi luată Biblia în serios din punct de vedere științific, din moment ce întrebuințează concepții antice despre lume care sînt de mult depășite?	52
C.7	Ce putem spune despre structura universului nostru?	53
C.8	De ce nu există fosile umane?	55
C.9	Care a fost durata unei zile de creație?	56
C.10	Există două relatări contradictorii despre creație?	57
C.11	Au avut loc dinozaurii în arca lui Noe?	60
C.12	Ce argumentație științifică vorbește din punctul dvs. de vedere cel mai limpede în favoarea creației și cel mai puternic împotriva unei evoluții?	61
4. Întrebări referitoare la mîntuire (M)		66
M.1	Prin ce se primește mîntuirea - prin credință, sau prin fapte?	66
M.2	De ce a ales Dumnezeu pentru mîntuire tocmai metoda crucii? Nu s-ar fi putut găsi și o altă metodă?	67
M.3	Cum a putut Isus să moară acum 2000 de ani pentru păcatele pe care le-am comis de abia acum?	69
M.4	N-ar fi fost mai economic dacă Isus ar fi suferit numai pentru păcatele pentru care oamenii ar fi cerut iertare, în loc să sufere pentru păcatele întregii lumi?	70
M.5	Dumnezeu, pe baza jertfei lui Isus Cristos, oferă tuturor oamenilor ierta-	

- rea păcatelor. De ce nu dă Dumnezeu o amnistie generală pentru păcatele tuturor oamenilor? 72
- M.6 După părerea mea, există și după moarte posibilitatea mîntuirii. Harul lui Dumnezeu trebuie să fie mai mare decît cel despre care ați vorbit dumneavoastră! 73
- M.7 Ce se întîmplă cu copiii care au murit prea devreme ca să poată lua o hotărîre? Ce se întîmplă cu cei avortați sau bolnavi mintal? Sînt ei pierduți? 80
- M.8 Nu era necesar ca Iuda să-L trădeze pe Isus pentru ca prin aceasta să poată fi făcută posibilă mîntuirea? 82
- M.9 Se merită să mai aduc pe lume un copil, cînd posibilitatea de a se duce la pierzare se ridică la 50%? (întrebarea unei tinere femei, care tocmai venise la credință) 83
- M.10 În Biblie este vorba despre alegerea omului de către Dumnezeu. Mai avem noi atunci o voință liberă, dacă deciziile privind salvarea sau pierzarea s-au luat cu mult înainte? 85
- M.11 Puteți dovedi științific că există un iad? (întrebarea unei eleve de gimnaziu) 88
- 5. Întrebări referitoare la religii (R) 91**
- R.1 Există atît de multe religii. Acestea nu pot fi totuși toate false. Nu este oare o aroganță din partea creștinismului cînd afirmă că este singura cale spre viața veșnică? 88
- R.2 Nu ne rugăm noi toți, adică creștini și

	musulmani, la unul și același Dumnezeu? (întrebarea unui musulman)	93
R.3	Cum pot să știu că Evanghelia nu este o religie, ci e de natură divină?	95
6.	Întrebări referitoare la viață și credință (V)	97
V.1	De ce trăim pe pământ?	97
V.2	Care este sensul vieții?	98
V.3	Cum pot s-o scot la capăt în viața zilnică cu credința?	100
V.4	Visez mereu aceleași vise, care mă împovărează. Ce să cred despre aceasta?	106
V.5	Ce este păcatul?	107
V.6	Este permis să trăiască împreună potrivit Bibliei perechile necăsătorite? Când este o pereche considerată căsătorită: După decizia perechii de a rămâne împreună? După primul contact intim? După cununia civilă sau religioasă?	108
V.7	Credința nu înseamnă „a ști”; cum se face că prezentați credința ca ceva sigur?	113
V.8	Este necesar un semn exterior pentru nașterea din nou?	115
V.9	Ne vorbiți aici în așa fel de parcă Dumnezeu Însuși v-ar fi trimis încoace. Cum de vă permiteți?	116
V.10	Ce credeți despre tehnologia genetică?	117
V.11	Ce a făcut Isus cu muștele și cu țânțarii? I-a omorât?	118
7.	Întrebări referitoare la moarte și veșnicie (MV)	121
MV.1	Există viață după moarte?	121

MV.2	Ce este viața veșnică? Cum trebuie să ne-o imaginăm?	121
MV.3	Cînd începe viața veșnică?	123
MV.4	Cum pot să-mi închipui cerul?	123
Anexă		
Observații asupra Bibliei		127
I.	Principii de bază referitoare la Biblie	127
I.1	Despre originea Bibliei	128
I.2	Despre conținutul în adevăr al Bibliei	129
I.3	Despre examinarea adevărului biblic	131
I.4	Despre tematica Bibliei	132
I.5	Despre afirmațiile Bibliei	135
I.6	Despre valoarea afirmațiilor biblice	142
I.7	Despre inteligibilitatea și înțelegerea Bibliei	145
I.8	Despre exactitatea afirmațiilor biblice	146
I.9	Despre cadrul temporal al afirmațiilor biblice	147
I.10	Despre accesul la Biblie și convertirea la Isus Cristos	148
I.11	Observație finală	154
II.	Principii de interpretare a Bibliei	155
III.	De ce să citim Biblia?	159
IV.	Cum să citim Biblia?	162
V.	Zece promisiuni pentru cititorul Bibliei (citi- tor și împlinitor al Cuvîntului)	164
Mărturie personală a autorului		166

Cuvînt înainte

Ideea cărții:

Ideea de a scrie această carte s-a născut în timpul unor serii de evanghelizări, pe care autorul le-a ținut într-un cadru original în München, în Casa de mode *Mühlhäuser*. Creatorul de mode *Harro Mühlhäuser* a pus la dispoziție primul etaj al magazinului său de pe acea vreme în fiecare seară, timp de o săptămîină, pentru o serie de întruniri. Aceasta însemna: Să strîngi în fiecare seară hainele, să muți cuierele, să instalezi 250 de scaune, să ții conferințele, apoi să strîngi scaunele, să reapezi cuierele, pentru ca personalul să poată a doua zi dimineata să pună din nou hainele pe ele. Curînd scaunele nu au mai fost de-ajuns, dar covoarele moi și treptele scărilor slujeau drept posibilități de stat jos comod. Astfel au avut loc fără probleme 350 de persoane. Din pricina poziției centrale a magazinului în zona de pietoni din München (doar la cîțiva metri de Primărie și de biserica „Frauenkirche“), erau foarte mulți vizitatori din cercurile necreștine. După întrunire exista posibilitatea punerii de întrebări la cele auzite. De această ocazie s-au folosit oamenii din belșug. Printre altele, s-au pus întrebări prin care se cerea mai întîi o explicație înaintea luării unei decizii spre credință.

Felul întrebărilor:

Cartea de față conține astfel o serie din acele întrebări puse în München. Pe lîngă aceasta, se dau răspunsuri și la alte întrebări, care i-au fost puse autorului în alte locuri după conferințe asemănătoare. El conduce de cîțiva ani de zile „Ora de întrebări din Kreling“ cu ocazia Zilei tineretului din Ahlden, unde

se discută de asemenea numeroase probleme. Toate întrebările tratate în această carte au în comun faptul că ele au fost puse într-adevăr așa. De aceea, cartea de față nu redă o selecție reprezentativă de întrebări din Biblie pe care le-ar aștepta poate niște „inițiați“, ci încearcă să ia în mod serios acele probleme care preocupă pe cei îndoielnici și pe cei care caută. În concluzie, nu este vorba de o colecție de chestiuni teologice sofisticate sau de o listă făcută în mod teoretic, ci de întrebări fundamentale ale oamenilor ce caută, întrebări care rezultă din practica ținerii de conferințe. Ocazional au fost preluate și întrebări originale referitoare la un singur aspect al chestiunii.

Metoda de răspuns:

Logica cultivată și dezvoltată de grecii din antichitate s-a dovedit atât de plină de succes în științele exacte, încât omul a fost ispitit să transfere acest mod de gândire și asupra altor domenii. Curentul iluminismului a fost susținut de această concepție greșită și a contribuit ca urmare la crearea unei opoziții critice față de credința biblică. Dacă întrebările tratate aici ar fi matematico-naturale, ne-ar ajuta calculul logicii. Dar în problemele de rezolvat aici avem de a face cu întrebări existențialiste, care scapă în general unei prelucrări pur logice. Nici filozofia nu ne poate ajuta mai mult. Filozoful *Hans Lenk* din Karlsruhe mărturisește sincer:

„Filozofia dă rareori răspunsuri definitive din punct de vedere al conținutului; ea este o specialitate a întrebărilor, nu una a rezolvărilor. Pentru ea, o nouă perspectivă problematică este mult mai importantă decât rezolvarea parțială a unei întrebări date“.

Dumnezeu vrea și poate să ne călăuzească în tot adevărul, atât în gândirea, cât și în acțiunea și credința noastră. Măsura care decide totul pentru noi este de

aceea Cuvîntul autorizat de Dumnezeu, care ne stă la dispoziție sub forma Bibliei. Această sursă nu poate fi înlocuită prin nici un produs omenesc. Întrucît răspunsul la toate întrebările depinde în mod fundamental de această măsură, vom discuta într-o anexă amănunțită despre esența și principiile de interpretare a Bibliei. Aranjamentul sub forma unor principii de bază se face aici în premieră, și are ca scop scoaterea în evidență a esențialului necesar în relațiile cuiva cu Biblia.

Răspunsurile, din motive de spațiu, nu pot fi tratate totdeauna complet; în afară de aceasta, a trebuit făcută o selecție subiectivă a numeroaselor întrebări puse. Din pricina legăturii de idei dintre anumite întrebări, sînt inevitabile suprapuneri ocazionale la unele răspunsuri. Pentru o privire de ansamblu mai bună, întrebările sînt împărțite pe domenii tematice. La unele se poate răspunde direct biblic, deoarece răspunsul se află în mod explicit în Biblie. Și la alte întrebări se poate răspunde biblic, dar aceasta se întîmplă numai prin concluzii din textele biblice date. Concluziile depind în mare măsură de gradul de cunoaștere al Bibliei și de capacitatea individuală de a deduce alte răspunsuri din afirmațiile biblice date. Aici intervine subiectivitatea autorului. De regulă, la întrebările tip „de ce?” nu se pot da răspunsuri. Și acestea vor primi odată răspuns, dar desigur că numai atunci cînd credința ajunge la vedere.

Mulțumiri:

Îi sînt recunoscător scumpei mele soții pentru indicațiile prețioase pe care mi le-a dat la revizuirea critică a manuscrisului și pentru că a preluat munca obositoare de transcris pe computer-ul nostru.

Rugăciunea noastră este acum ca prin această carte să fie ajutați mulți din cei ce caută răspuns la întrebările lor în materie de existență și credință.

1. Întrebări referitoare la Dumnezeu (D)

D.1. *De unde pot să știu că există de fapt Dumnezeu?*

R: Nu există nici un popor și nici un trib pe acest pământ în care oamenii să nu creadă într-o formă oarecare într-un Dumnezeu, un Duh sau o Ființă care le este superioară. Acest lucru este valabil și pentru cele mai izolate triburi din junglă, care n-au avut nicio dată vreun contact cu o altă cultură și nici cu Evangelia. Cum vine asta? Noi toți avem capacitatea rațională de a deduce din lucrările minunate ale creației vizibile pe Creatorul invizibil. Nimeni nu crede că o mașină, un ceas sau chiar numai un nasture ori o agrafă pot să fi apărut de la sine. De aceea scrie Pavel în Noul Testament: „Căci cele nevăzute ale Lui, atât puterea Lui veșnică, cât și Dumnezeirea Lui, au fost văzute limpede, de la crearea lumii, fiind înțelese în cele făcute de El. Așa că ei sînt de nedezvinovățit“ (Rom.1:20). Din creație putem firește să aflăm numai că există un Dumnezeu și să tragem concluzii asupra puterii și bogăției Lui de idei, dar nu și asupra caracterului, felului Lui intim de a fi (de ex. dragoste, viață, îndurare, bunătate). Pentru aceasta ne este dată Biblia.

D.2. *Unde este Dumnezeu?*

R: După închipuirile noastre omenești, încercăm să-L localizăm pe Dumnezeu în spațiu. De aceea găsim la reprezentările păgîne despre Dumnezeu din antichitate, ca și din neopăgînism asemenea informații. Grecii credeau că zeii lor locuiesc pe muntele Olimp,

iar germanii i-au localizat în Walhall. Laplace susține: „Am cercetat întreg universul, dar pe Dumnezeu nu L-am găsit nicăieri“. La fel au constatat și unii astronauți sovietici: „Nu L-am întâlnit pe Dumnezeu în zborul meu“ (Nicolaev, 1962, cu Wostok III). Toate aceste afirmații sînt fundamental greșite în lumina Bibliei, căci Dumnezeu este deasupra spațiului. El, care a creat spațiul, nu poate fi o parte din el. Mai degrabă El pătrunde, răzbate orice poziție a spațiului; El este omniprezent. Pavel explică aceasta atenienilor păgîni pe Areopag: „În El (Dumnezeu) trăim și ne mișcăm și sîntem“ (Fap.17:28). Psalmistul cunoaște și el această realitate cînd mărturisește: „Tu mă înconjori pe dinapoi și pe dinainte, și-Ți pui mîna peste mine“. Și aici este arătată completa omniprezență a lui Dumnezeu. Ideea matematică de spații supradimensionale (spațiul nostru are trei dimensiuni) poate să ne fie de ajutor la întrebarea „Unde este Dumnezeu?“ Spațiul n -dimensional este numai o submulțime a spațiului $(n+1)$ -dimensional. Așa de pildă, spațiul cvadridimensional nu poate fi sesizat de cel tridimensional, totuși îl pătrunde în întregime. Această stare de fapt o descrie Biblia cînd spune în 1.Împărați 8:27: „Va locui oare cu adevărat Dumnezeu pe pămînt? Iată că cerurile și cerurile cerurilor nu pot să Te cuprindă“.

D.3. Ce înseamnă cuvîntul Dumnezeu

- D.U.M.N.E.Z.E.U.?

R: Cuvîntul „Dumnezeu“ nu este un acronim, adică un cuvînt format din inițialele altor cuvinte, ca de exemplu: O.Z.N. = Obiect Zburător Neidentificat. Dumnezeu S-a dezvăluit oamenilor cu Nume mereu noi, al căror înțeles descriu Ființa lui Dumnezeu (următoarele pasaje biblice arată numai prima dată cînd apare cuvîntul):

Elohim (Gen.1:1; Dumnezeu - formă de plural, ca să exprime Treimea Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt)
Eloah (de 31 de ori în cartea Iov, altfel doar izolat; Dumnezeu - forma de singular a lui Elohim)
El-elohe (Gen.33:20; Dumnezeu, Cel Atotputernic)
El Olam (Gen.21:33; Dumnezeu veșnic)
El Şadai (Gen.17:1; Dumnezeu atotputernic)
El-Roi (Gen.16:13; Dumnezeu, care mă vede)
Iahve (Gen.2:4; cf. Ex.3:14 „Eu sînt Cel ce sînt“)
Iahve-Rafeka (Ex.15:26; Iahve, medicul tău)
Iahve-Nisi (Ex.17:15; Iahve, steagul meu)
Iahve-Iireh (Gen.22:14+15; Iahve va alege, va purta de grijă)
Iahve-Şalom (Jud.6:24; Iahve este pace)
Iahve-ţidkeni (Ier.23:6; Iahve, dreptatea noastră)
Iahve-Şamah (Ez.48:35; Iahve este prezent, este aici)
Iahve-Sabaot (Dumnezeul oștirilor)
Adonai (Gen.15:2; Domnul meu, de 134 de ori în VT)
 (Lit.: *Abraham Meister*: Dicționar de nume biblice, Pfäffikon, 1970)

D.4. De ce nu-L putem vedea pe Dumnezeu?

R: Primii oameni creați de Dumnezeu, Adam și Eva, au trăit în părtășie cu Dumnezeu, astfel că I-au putut vedea fața. La căderea în păcat, omul s-a despărțit de Dumnezeu. El este un Dumnezeu sfânt care urăște orice păcat, și din cauza aceasta părtășia de la început a luat sfârșit. „Dumnezeu locuiește într-o lumină de care nu te poți apropia“ (1.Tim. 6:16), de aceea Îl vom vedea din nou de abia după moarte, cînd ajungem în casa Tatălui. Calea într-acolo este posibilă numai prin Domnul Isus: „Nimeni nu vine la Tatăl decît prin Mine“ (Io.14:6).

D.5. Cum este Dumnezeu dragoste, cînd îngăduie toate nenorocirile din lume? De ce îngăduie El suferința?

R: Înainte de căderea în păcat nu a existat nici moarte, nici suferință, nici durere sau altceva din ceea ce ne provoacă astăzi așa de multe probleme. Dumnezeu a creat totul în așa fel încît omul să poată trăi în condiții ideale. Alegînd liber, omul a mers pe căile lui proprii, care l-au îndepărtat de Dumnezeu. De ce ne-a dat Dumnezeu o așa întinsă rază de libertate, nu putem explica. Constatăm însă că cine se depărtează de Dumnezeu ajunge în nenorocire. Această experiență amară o facem pînă în ziua de azi. Unii oameni sînt înclinați să arunce vina asupra lui Dumnezeu. Dar trebuie să ne gîndim că nu Dumnezeu, ci omul este cauza. Dacă noaptea pe autostradă stingem farurile și producem un accident, nu putem da vina pe constructorul mașinii. El a echipat din construcție mașina cu faruri; dacă le stingem de bunăvoie, e numai treaba noastră. „Dumnezeu este lumină“ (1.Io.1:15), și dacă noi ne ducem în întuneric departe de El, nu avem voie să ne plingem de Creator, care ne-a creat totuși ca să stăm în prezența Sa. Dumnezeu este și rămîne un Dumnezeu al dragostei, căci a făcut ceva de neînchipuit: El și-a dat pe propriul Fiu ca să ne răscumpere din starea noastră de care ne-am făcut singuri vinovați. Isus spune despre Sine în Ioan 15:13: „Nimeni nu are dragoste mai mare decît aceasta, ca cineva să-și dea viața pentru prietenii săi“. Există vreo dragoste mai mare? Niciodată nu s-a realizat pentru om ceva mai mare decît fapta de pe Golgota: Crucea este astfel punctul culminant al dragostei divine.

Toți trăim - fie că sîntem credincioși, fie că nu - în creația căzută, în care suferința este o parte componentă generală în toate formele ei binecunoscute nouă.

De neexplicat rămîne pentru noi suferința individuală. De ce îi merge unuia bine, iar altul este lovit greu de nevoi și boală grea? Adesea, credinciosul trebuie să sufere chiar mai mult ca ateul, după cum constată psalmistul: „Căci mă uitam cu jind la cei nesocotiți, cînd vedeam fericirea celor răi. Într-adevăr, nimic nu-i tulbură pînă la moarte, și trupul le este încărcat de grăsimi. N-au parte de suferințele omenești, și nu sînt loviți ca ceilalți oameni“ (Ps.73:3-5).

Dar el găsește și încadrarea corectă a nevoilor lui individuale, pe care nu le vede ca o pedeapsă pentru propriul păcat. El nu cîrtește împotriva lui Dumnezeu, ci se prinde tare de El:

„Însă eu sînt totdeauna cu Tine, Tu m-ai apucat de mîna dreaptă; mă vei călăuzi cu sfatul Tău, apoi mă vei primi în glorie... Carnea și inima pot să mi se prăpădească: fiindcă Dumnezeu va fi totdeauna Stînca inimii mele și partea mea de moștenire“ (Ps.73:23-24+26).

D.6. *Nu este vinovat Dumnezeu de toate?*

R: Cînd Dumnezeu a tras la răspundere pe Adam după căderea în păcat, acesta a arătat spre Eva: „Femeia pe care mi-ai dat-o ca să fie lîngă mine, ea mi-a dat din pom și am mîncat“ (Gen.3:12). Cînd Dumnezeu S-a adresat apoi femeii, Eva a dat și ea vina mai departe: „Șarpele m-a amăgit, și am mîncat din pom“ (Gen.3:13). Referitor la vina noastră, avem o comportare ciudată: O punem mereu pe spinarea altuia, pînă ce în cele din urmă Îl facem vinovat pe Dumnezeu. Numai că acum se întîmplă inimaginabilul: În Isus, Dumnezeu ia toată vina asupra Sa: „Pe Cel (Isus) ce n-a cunoscut păcat, El L-a făcut păcat pentru noi“ (2.Cor.5:21). Judecata lui Dumnezeu asupra păcatului se descarcă asupra Fiului lui Dumnezeu. Blestemul ca-

de asupra Lui cu maximă putere; întreaga țară se întunecă timp de trei ore, El este într-adevăr părăsit de Dumnezeu. „El S-a dat pe Sine Însuși pentru păcatele noastre“ (Gal.1:4), ca să putem ieși liberi. Acesta este Manifestul dragostei lui Dumnezeu. Nu există un mesaj mai bun ca Evanghelia.

D.7. Dumnezeu, pe vremea Vechiului Testament, a lăsat să se nimicească prin război popoare întregi, iar în Predica de pe munte se spune: Iubiți pe dușmanii voștri. Oare Dumnezeu din Vechiul Testament este altul decât Cel din Noul Testament?

R: Unii oameni sînt de părere că în Vechiul Testament Dumnezeu este un Dumnezeu al mîniei și răz-bunării, iar în Noul Testament un Dumnezeu al dra-gostei. Această concepție este combătută ușor prin ur-mătoarele două afirmații din VT și NT: În Iere-mia 31:3 Dumnezeu spune: „Te iubesc cu o iubire veș-nică; de aceea îți păstrez bunătatea Mea“, iar în NT citim la Evrei 10:31: „Este înfricoșător să cazi în mîi-nile Dumnezeului celui viu“. Dumnezeu este atît Dumnezeu mînios față de păcat, cît și Dumnezeu iu-bitor față de cel ce se pocăiește. Găsim această mărtu-rie atît în VT, cît și în NT, căci Dumnezeu este tot-deauna Același. În El „nu este schimbare sau umbră de întoarcere“ (Iac.1:17). La fel, Fiul lui Dumnezeu nu S-a schimbat niciodată în Ființa Sa: „Isus Cristos este Același ieri și astăzi și în veci“ (Evr.13:8).

Biblia este plină de exemple de felul cum judecă Dumnezeu păcatul omului și cum îi păzește El pe de altă parte pe ai Săi. Prin potop s-a înecat întreaga o-menire din pricina răutății ei, și numai opt oameni au fost salvați. La fel, la judecata finală va fi condamnată cea mai mare parte din oameni, pentru că au mers pe calea largă a pierzării (Mt.7:13-14). Dumnezeu dăduse

poporului Său Israel țara promisă, dar la ieșirea din Egipt amaleciții i-au atacat pe cei din urmă din convoi. În Deuteronom 25:17-19, amaleciților li s-a anunțat sentința prin nimicire, pe care urma s-o aducă la îndeplinire Saul, la porunca lui Dumnezeu (1.Sam.15:3). În vremea nou-testamentală, Anania și Safira au fost omorâți de Dumnezeu, pentru că nu au spus întregul adevăr (Fap.5:1-11). Din aceste exemple putem învăța că Dumnezeu ia mai în serios păcatul decât ne gândim noi. Nici în aceasta nu S-a schimbat Dumnezeu. El urăște orice păcat, și va judeca orice faptă rea. El ar putea să nimicească și astăzi popoare întregi. Noi germanii am păcătuit într-un mod deosebit de grav împotriva lui Dumnezeu, pentru că în poporul nostru în timpul celui de al treilea Reich a fost dezvoltat un program de exterminare a poporului Său Israel. Împărțirea Germaniei și pierderea teritoriilor de la răsărit sînt o judecată clară pentru aceasta. Dumnezeu ar fi putut nimici și întregul popor, dar îndurarea Lui a fost atît de mare, încît n-a făcut-o, poate și din pricina credincioșilor care mai sînt în el. Sodoma și Gomora nu ar fi fost nimicite dacă ar fi fost în ele cel puțin zece oameni dreți (Gen.18:32). Dacă judecata nu se face totdeauna instantaneu, acest lucru se datorează îndurării lui Dumnezeu. Dar odată fiecare trebuie să dea socoteală de viața lui, atît credincioșii (2.Cor.5:10), cît și necredincioșii (Evr.9:27; Ap.20:11-15).

D.8. *A creat Dumnezeu răul?*

R: În prima epistolă a lui Ioan citim: „Dumnezeu e lumină, și în El nu este deloc întuneric“ (1:5). Dumnezeu este Cel absolut pur și desăvârșit (Mt.5:48), și îngerii dau de știre: „Sfînt, sfînt, sfînt este Domnul oștirilor“ (Is.6:3). El este „Tatăl luminii“ (Iac.1:17), așa că răul nu poate veni niciodată de la El. Biblia aduce ori-

ginea răului în legătură cu căderea Satanei, care a fost odată un heruvim, un înger de lumină, și a vrut să fie „la fel ca Cel Preaînalt“ (Is.14:14). În Ezechiel 28 este descrisă mândria și căderea lui:

„Ai fost desăvârșit în căile tale, din ziua cînd ai fost creat, pînă în ziua cînd s-a găsit nedreptate în tine. Prin mărimea negoțului tău ți-ai umplut lăuntru de violență și ai păcătuit. Și Eu te-am aruncat de pe muntele lui Dumnezeu, și te-am nimicit, heruvim ocrotitor, din mijlocul pietrelor scînteietoare. Ți s-a îngîmfat inima... de aceea te arunc la pămînt“.

Prin faptul că prima pereche a acceptat ispita, au ajuns ei înșiși sub robia păcatului. Astfel, răul a găsit intrare în această creație. Prin aceasta, Satana a reușit să pătrundă cu stăpînirea lui în această lume: „Pentru că lupta noastră nu este împotriva sîngelui și cărnii, ci împotriva căpeteniilor, împotriva autorităților, împotriva stăpînitorilor acestui întuneric, împotriva duhurilor răutății care sînt în locurile cerești“ (Ef.6:12).

D.9. Este Dumnezeu capabil să învețe?

R: Învățarea este prin definiție înregistrarea unor cunoștințe necunoscute. Întrucît Dumnezeu cunoaște toate lucrurile (Ps.139:2; Io.16:30), nu există pentru El nimic nou pe care să-l mai poată învăța. Ca Domn peste spațiu și timp cunoaște atît trecutul, cît și viitorul. Noi dimpotrivă rămînem cei care învățăm. În Biblie, Dumnezeu ne împărtășește în atotștiința Sa evenimente viitoare în viziune profetică.

D.10. A trăit Isus cu adevărat? Este El Fiul lui Dumnezeu?

R: Vestirea venirii lui Isus în această lume aparține celor mai marcante afirmații profetice. Într-un mod

amănuțit prezice Vechiul Testament locul Său de naștere Betleem (Mi.5:2 - Lc.2:4), linia descendenței (2.Sam.7:16 - Mt.1:1-17), faptul că în același timp este Fiul lui Dumnezeu (Ps.2:7; 2.Sam.7:14 - Evr.1:5) și al omului (Dan.7:13 - Lc. 21:27), lucrarea Lui (Is.42:7 - Io.9), motivul trimerii Sale (Is.53:4-5 - Mc.10:45), trădarea Lui pentru 30 de arginți (Zah.11:12 - Mt.26:15), suferința și moartea Lui pe cruce (Ps.22 - Lc.24:26), ca și învierea Lui (Os.6:2 - Lc. 24:46). Prin intervalul clar de 400 de ani între ultima carte din Vechiul Testament și epoca Noului Testament își dobândesc profețiile împlinite în Cristos deosebit de remarcabilelor greutate referitoare la întrebările de mai sus. Și surse extrabiblice atestă viața lui Isus, ca de exemplu istoricul roman *Tacitus*, funcționarul curții *Suetonius* sub împăratul *Hadrian*, procuratorul roman din Bitinia în Asia Mică, *Thallus* etc. Exemplar este aici un citat din cunoscutul istoric evreu *Flavius Iosephus* (născ. 37 d. Cr.):

„Pe vremea aceasta a trăit Isus, un Om înțelept, dacă poate fi numit de fapt Om, căci El a făcut într-adevăr atâtea fapte de necrezut și a fost Învățătorul tuturor oamenilor care au primit adevărul cu bucurie. Astfel, El a atras pe mulți evrei și de asemenea pe mulți păgâni la Sine. El a fost Cristosul. Și deși *Pilat* L-a condamnat la moarte pe cruce sub presiunea celor mai de seamă din poporul nostru, totuși adepții Lui de mai înainte I-au rămas credincioși. Căci El li S-a arătat viu a treia zi, așa cum profeții trimiși de Dumnezeu vestiseră aceasta despre El, precum și mii de alte lucruri minunate“ (Antichități iudaice XVIII.3.3).

Dumnezeu Însuși Îl adeverește pe Isus ca pe Fiul Său (la botez: Mt.3:17; pe muntele schimbării la față: Mc.9:7), și îngerul Îi vestește nașterea ca *Fiul Celui Preaînalt* (Lc. 1:32). Domnul Isus Se declară pe Sine la interogatoriul lui Pilat (Mt.26:63-64) și înaintea lui Ca-

iafa (Lc.22:70) ca Fiul lui Dumnezeu, și la fel adevăresc feluriți bărbați și femei din Biblie:

- Petru: „Tu ești Cristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu“ (Mt.16:16).
- Ioan: „Cine mărturisește că Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămîne în el, și el în Dumnezeu“ (1.Io.4:15).
- Pavel: „Viața... o trăiesc în credință, cea care este în Fiul lui Dumnezeu“ (Gal.2:20).
- Marta din Betania: „Cred că Tu ești Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce vine în lume“ (Io.11:27).
- Natanael: „Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu!“ (Io.1:49)
- Sutașul roman la răstignire: „Cu adevărat, acesta era Fiul lui Dumnezeu“ (Mt.27:54).
- Ministrul de finanțe etiopian: „Cred că Isus Cristos este Fiul lui Dumnezeu“ (Fap.8:37).

Și diavolul știe că Isus este Fiul lui Dumnezeu (Mt. 4:3+6), iar demonii trebuie să-L recunoască ca Fiul lui Dumnezeu (Mt.8:29).

Că Isus este Fiul lui Dumnezeu, aceasta a fost odioară pentru farisei și marii preoți (Mc.14:53-65), ca și pentru poporul ațîțat (Io.19:7) o pricină de poticnire, și pînă astăzi le este evreilor și musulmanilor ca un spin în ochi. Dar El nu poate fi Salvatorul și Mîntuitorul nostru, dacă nu a fost decît „frate“ (*Șalom Ben Chorin*), „fiu între fii“ (*Țahrnt*), un om bun sau un reformator social, ci ne e Mîntuitor numai prin aceea că El este cu adevărat Fiul Dumnezeului Celui viu (Mt. 16:16).

D.11. *În ce relație stau Dumnezeu și Isus unul cu altul? Sînt o singură Persoană, sau care din Ei este mai mare în rang? Cui trebuie să ne rugăm?*

R: Dumnezeu nu poate fi cuprins cu gîndirea noastră. El este dincolo de spațiu, dincolo de timp și insondabil, de aceea ne este interzisă deja în prima poruncă orice reprezentare a Lui în imagini. Totuși, Dumnezeu nu S-a „lăsat fără mărturie“ (Fap.14:17); El ni S-a revelat. El este *Unul* și în același timp *Treimea*.

1. *Dumnezeu este Unul*: Nu există un alt Dumnezeu decît Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov (Ex. 3:6): „Eu sînt Cel dintîi și Cel din urmă, și afară de Mine nu este alt Dumnezeu“ (Is.44:6). „Înainte de Mine n-a fost făcut nici un Dumnezeu, și după Mine nu va fi nici unul. Eu, Eu sînt Domnul, și afară de Mine nu este nici un Mîntuitor!“ (Is.43:10-11). De aceea, porunca sună: „Să nu ai alți dumnezei afară de Mine“ (Ex.20:3). Închipuirile despre Dumnezeu în toate religiile sînt fără valoare: „Căci toți dumnezeii popoarelor sînt niște idoli“ (Ps.96:5); toți „sînt nimic și suflare goală“ (Is.41:29).

2. *Dumnezeu este Treimea*: În același timp, Dumnezeu ne întîmpină ca Unitatea în trei Persoane. Nu este vorba aici despre trei Dumnezei diferiți, ci - cum dovedesc multe locuri în Biblie (de ex. 1.Cor.12:4-6; Ef.1:17; Evr.9:14) - despre un triplu acord de voință, acțiune și esență a lui Dumnezeu. Despre acest Dumnezeu trinitar se vorbește într-un mod triplu, cu diferențieri personale: - Dumnezeu Tatăl - Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu - Duhul Sfînt. În porunca de botez din Matei 28:19, faptul acesta reiese în modul cel mai categoric și mai clar. Expresia „treime“ (trinitate; lat.

trinitas = treime), care nu apare nicăieri în Biblie, este încercarea omenească de a exprima această taină divină într-un singur cuvânt.

În *Isus* a devenit Dumnezeu Om: „Cuvântul a devenit carne“ (Io.1:14). Dumnezeu a devenit vizibil, auzibil, pipăibil (1.Io.1:1) și palpabil în credință (Io.6:69). Dumnezeu L-a trimis pe Domnul *Isus* la noi, și „L-a înfățișat public ca jertfă de ispășire, prin credință“ (Rom.3:25). Astfel că *Isus* stă față de noi într-o relație funcțională deosebită. Noi avem credința mîntuitoare numai cînd sîntem credincioși în *Isus*. El S-a dus pentru noi la cruce, a ispășit păcatele noastre, ne-a răscumpărat scump (1.Pet.1:18), de aceea trebuie să chemăm Numele Lui ca să fim mîntuiți (Rom.10:13). Prin *Isus* avem intrare la Tatăl (Io.14:6) și putem spune ca niște copii „Ava, Tată“ (Rom.8:15). *Isus* este Fiul lui Dumnezeu, El are aceeași identitate de natură, de esență ca și Tatăl: „Eu și Tatăl sîntem una“ (Io.10:30), de aceea putea să spună: „Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl“ (Io.14:9). Toma mărturisește în fața Celui Înviat: „Domnul meu și Dumnezeul meu!“ (Io. 20:28). Dumnezeirea (divinitatea) lui *Isus* și identitatea cu Tatăl se exprimă apoi prin următoarele titluri și activități: Creator (Is.40:28 - Io.1:3), Lumină (Is.60:19-20 - Io.8:12), Păstor (Ps.23:1 - Io.10:11), Cel dintîi și Cel din urmă (Is. 41:4 - Ap.1:17), Cel ce iartă păcatele (Ier.31:34 - Mc.2:5), Creatorul îngerilor (Ps.148:2 - Evr.1:6). Identitatea lui *Isus* cu Tatăl este accentuată și de Filipeni 2:6. Cînd a devenit Om, a luat chipul de rob al unui om. Aici a stat în deplină dependență și în ascultare față de Tatăl. În legătură cu devenirea Sa ca Om, se recunoaște astfel o succesiune în rang între Tatăl și Fiul: După cum bărbatul este capul femeii, așa este Dumnezeu Capul lui *Cristos* (1.Cor.11:3). Acum însă *Isus* stă la dreapta lui Dumnezeu și este întipărirea Ființei Lui (Evr.1:3). Tatăl a dat Fiului toată pute-

rea în cer și pe pământ (Mt.28:18), precum și judecata (Io.5:22), căci a pus totul sub picioarele Lui (1.Cor.15:27). În cele din urmă se spune: „Și când totul Îi (lui Isus) va fi supus, atunci și Fiul Însuși Se va supune Celui ce I-a supus totul, ca Dumnezeu să fie totul în toți“ (1.Cor.15:28).

Duhul Sfânt ne întîmpină de asemenea ca Persoană divină, totuși cu alte funcții ca Fiul lui Dumnezeu. El este Mîngîietorul (Io.14:26), Avocatul și Apărătorul nostru; El ne face accesibil adevărul Bibliei (Io.14:17), El ne apără, ne reprezintă interesele înaintea lui Dumnezeu cu rugăciunea corectă (Rom.8:26), și fără El de fapt nu-L putem cunoaște pe Isus ca pe Salvatorul și Domnul nostru (1.Cor.12:3b).

Rugăciune: Isus i-a învățat pe ucenicii Lui, și astfel și pe noi, cum să se roage Tatălui (Mt.6:9-13), iar când apostolul Ioan cade la pământ înspăimîntat de puterea îngerului și vrea să i se închine, trimisul lui Dumnezeu refuză hotărît: „Eu sînt un împreună-rob cu tine... Lui Dumnezeu închină-te!“ (Ap.22:9). La fel, rugăciunea către Isus Cristos este nu numai posibilă, dar, de la venirea Lui în această lume, chiar poruncită. El Însuși a spus ucenicilor: „Pînă acum n-ați cerut nimic în Numele Meu“ (Io.16:24), și: „Dacă *Îmi* cereți ceva în Numele *Meu*, Eu o voi face“ (Io.14:14). Coloseni 3:17 cuprinde, rezumă toate vorbele și faptele noastre - și cu aceasta și rugăciunea către Cristos: „Și orice faceți, în cuvînt sau în faptă, să faceți totul în Numele Domnului Isus, mulțumind prin El lui Dumnezeu Tatăl“. Isus este singurul Mijlocitor între Dumnezeu și om (1.Tim.2:5), și de aceea avem voie să ne adresăm Lui în rugăciune. Primul martir, Ștefan, ne este zugrăvit ca model de om „plin de Duhul Sfînt“ (Fap.7:55). Rugăciunea lui către Isus ne este transmisă astfel: „Doamne Isuse, primește duhul meu!“ (Fap.7:59). Și în timp ce Se afla

pe pământ, oamenii I s-au închinat ca lui Dumnezeu, și El a acceptat aceasta: Leprosul (Mt.8:2), orbul din naștere vindecat (Io.9:38) și ucenicii (Mt.14:33) au căzut la pământ înaintea Lui. Aceasta este, potrivit Bibliei, cea mai înaltă expresie de închinare și respect. Totuși, în Biblie nu găsim nici o referire la rugăciunea către Duhul Sfânt (ca de ex. în cântarea bisericească „Acum ne rugăm Duhului Sfânt pentru dreapta credință“ de *Martin Luther*).

2. Întrebări referitoare la Biblie (B)

Următorul complex de întrebări, care se ocupă cu faptul că Biblia este valabilă și garantată, este fundamental. Din acest motiv, în acest capitol sînt tratate numai patru întrebări, și - potrivit cu importanța acestei tematici - este adăugată o anexă foarte amănunțită.

B.1. Biblia a fost scrisă de oameni, de aceea trebuie privită în mod relativ. Cum puteți să afirmați că ea provine de la Dumnezeu și că totul este adevărat?

R: Vom răspunde la întrebarea privind adevărul biblic folosind un exemplu matematic, care are avantajul că poate fi controlat. Biblia conține 6408 versete cu profeții, dintre care s-au împlinit pînă acum 3268, în timp ce restul profețiilor privesc evenimente încă viitoare. Nici o prezicere nu s-a împlinit într-un mod schimbat. Așa ceva nu mai există în nici o altă carte. În ea avem un conținut de adevăr - care poate fi exprimat și matematic - ce nu are asemănare. Să punem acum întrebarea dacă este posibil ca așa multe profeții să se poată împlini la întîmplare, adică, dacă realizarea lor este explicabilă fără intervenția lui Dumnezeu. Ne vom sluji acum de calculul probabilităților. În cele ce urmează, modelul de calcul nu va ține seama că uneori mai multe versete biblice redau aceeași profeție, sau că un verset poate conține mai multe profeții. La fel, nu intră în calcul faptul că unele afirmații profetice sînt amintite de mai multe ori. Această simplificare a modelului este echilibrată totuși prin următorul adaos pentru probabilitatea de bază:

Dacă se ia probabilitatea de bază foarte înaltă de $p = 0,5$ pentru împlinirea *întîmplătoare* a unei singure

profeții, se poate calcula matematic exact probabilitatea totală w pentru cele 3268 de profeții împlinite pînă acum. Aceasta însumează $w = 2^{3268} = 1,714 \times 10^{984}$. Afirmatiile profetice sînt de așa natură, încît s-ar putea evalua survenirea evenimentelor descrise corespunzător cu 1:1000 pînă la 1 la mai multe milioane. Deci, cu formularea 1:2 (= 0,5) sîntem atunci pe partea absolut sigură. La compararea numerică pentru w să luăm în considerare un sistem de loterie*. Dacă probabilitatea pentru o lovitură în plin la loto-ul comercial „6 din 49” - adică din 49 de pătrate cu numerotare continuă - însumează cam 1:14 milioane, atunci să punem întrebarea: La cîte pătrate ar putea fi extins un al doilea bilet loto, la care tot 6 cifre corecte sînt necesare pentru o lovitură din plin, pentru a ajunge tocmai la acea probabilitate care ar avea ca rezultat împlinirea întîmplătoare a 3268 de profeții?

Cum am evalua?

a) mărimea unei mese de ping-pong?

Pe o suprafață de $A = 1,525 \times 2,74 \text{ m}^2 = 4,1785 \text{ m}^2$ sînt posibile $L = 167.140$ pătrate de mărimea unui bilet obișnuit de loto comercial.

b) mărimea unui teren de fotbal?

La $A = 7350 \text{ m}^2$ sînt posibile $L = 459.375.000$ pătrate.

* Sistemul de loto de care e vorba aici este sistemul cel mai frecvent jucat în Germania. Pentru a obține cîștigul maxim, este nevoie ca cel care joacă să aibe șase numere din cele 49 extrase. Biletul de loterie pentru acest sistem se compune din 49 de „cîmpuri” sau pătrățele, numerotate de la 1 la 49, pe care jucătorul, făcînd cruciulițe, marchează numerele pe care le joacă. O asemenea pătrățea are o dimensiune de aproximativ 3x3 mm, dimensiune care ne interesează în exemplul nostru matematic. Probabilitatea de a cîștiga la un astfel de sistem este de 1: 14.000.000 - nota trad.

c) sau chiar suprafața întregului glob pămîntesc?

La $A = 510$ mil. km^2 sînt posibile $L = 31,3653 \times 10^{18}$ pătrate, unde 10^{18} înseamnă un trilion sau o mie de milioane de bilioane.

Dacă calculăm probabilitatea ca din L cîmpuri numerotate 6 să fie cîștigătoare, rezultă pentru suprafețele de mai sus următoarele valori:

a) $w = 1:0,4 \times 10^{30}$ (resp. $2,5 \times 10^{-30}$)

b) $w = 1:1,3 \times 10^{49}$ (resp. $7,66 \times 10^{-50}$)

c) $w = 1:1,3 \times 10^{114}$ (resp. $7,56 \times 10^{-115}$)

Pe baza numerelor pentru w vedem că comparația cu a) pînă la c) este complet insuficientă. Rezultatul matematic pentru numărul de pătrate este extraordinar de mare! Ar trebui pentru compararea mărimii să luăm în ajutor numărul total al tuturor atomilor din univers, și chiar și acest 10^{80} nu mai este imaginabil. Este un 1 cu 80 de zerouri sau numărul de 10 miliarde înmulțit de opt ori cu sine însuși. La numărul astronomic de $2,74 \times 10^{164}$ de pătrate al celui bilet de superloto se ajunge firește de abia printr-o comparație care ne depășește încă o dată imaginația: Să ne închipuim tot atîtea universuri cîți atomi are universul nostru, și chiar și atunci numărul total al atomilor din toate aceste universuri născocite ar fi mai mic cu factorul 27.400 față de numărul de pătrate pe care ar trebui să-l aibă biletul loto necesar.

După considerațiile de mai sus putem să tragem numai o *singură* consecință care poate fi susținută: Profețiile sînt de origine divină, ele nu pot proveni de la nici un om. Calculele ne conduc astfel la un rezultat, pe care Isus în cunoscuta rugăciune către Tatăl (soțită adesea în mod greșit ca rugăciunea de Mare

Preot, deși nu e vorba aici de o slujbă de mare preot, adică de ispășirea păcatelor poporului) îl aduce la formula concisă: „Cuvîntul Tău este adevăr!“ (Io.17:17). De aceea, Biblia nu poate fi de obîrșie omenească, ci rămîne valabil că „toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu“ (2.Tim.3:16). Dumnezeu a folosit oameni aleși cărora le-a dat informații prețioase pentru noi ca să le scrie pentru noi, fără ca prin aceasta să-și excludă personalitatea, caracterul și sentimentele.

Alte amănunte la această întrebare se află în anexa „Principii de bază asupra Bibliei“: I.1. Despre originea ei; I.2. Despre conținutul ei în adevăr; I.3. Despre controlarea, verificarea adevărului ei.

B.2. Cum pot să verific dacă Biblia este adevărată?

R: Faptul că are loc sau nu o mișcare fizică formulată matematic sau o anumită reacție chimică în condiții definite nu se poate hotărî la o masă rotundă, ci într-un experiment verificabil. Spre deosebire de toate celelalte scrieri ale ideologilor și religiilor, Biblia numește metode prin care se poate constata adevărul ei pe cale experimentală. Cine nu întreabă numai ca să filozofeze, ci vrea să ajungă la o convingere adevărată, este invitat la un experiment pentru care garantează Însuși Dumnezeu.

„Cartea aceasta a Legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutînd să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbîndi în toate lucrările tale, și atunci vei lucra cu înțelepciune“ (Ios.1:8).

Acest experiment constă din trei faze consecutive:

1. Cunoașterea descrierii experimentului:

Este vorba mai întîi de familiarizarea printr-o citire intensivă cu conținutul Bibliei.

2. *Realizarea experimentului:*

În pasul al doilea se transpun în faptă toate indicațiile cunoscute.

3. *Testarea datelor experimentale:*

Toți oamenii își doresc o viață reușită în căsătorie și familie, la serviciu și în petrecerea timpului liber. Întrebările care se pun consilierilor în diferite publicații sînt o mărturie grăitoare despre aceasta. Nici un consilier conjugal, nici un manager industrial sau un consilier politic nu dispune de o rețetă absolut plină de succes. Numai Biblia dă o declarație de garanție pentru reușită și pentru acțiune înțeleaptă.

Cine realizează acest experiment, ajunge totdeauna la un bilanț pozitiv. Nu există nici pierdere, nici risc, deci nici o miză pierdută ca la loto, sau pierdere de dobîndă ca în credite. Cine îndrăznește să meargă împreună cu Biblia, are de-a face cu Dumnezeu, și astfel va avea totdeauna numai de cîștigat. (Alte posibilități de testare sînt în anexa „Observații asupra Bibliei“, partea I.2. „Despre conținutul în adevăr al Bibliei“).

B.3. *Prin ce se deosebește Biblia de toate celelalte cărți din literatura universală?*

R: Biblia se deosebește în mai multe privințe de toate celelalte cărți din istoria lumii, reprezentînd o lucrare unică în felul ei, inegalabilă și incomparabilă:

1. *În ciuda duratei de formare de peste 1000 de ani, Biblia arată o continuitate unică:* Ea a fost scrisă într-o perioadă de timp de peste 1500 de ani de vreo 45 de scriitori de origini sociale și profesii diferite. De pildă, absolventul de universitate Moise, conducătorul militar Iosua, prim-ministrul Daniel, paharnicul Nee-mia, împăratul David, păstorul Amos, pescarul Petru, vameșul Matei, doctorul Luca și făcătorul de corturi Pavel. Părți din Biblie au fost scrise în locuri neobișnu-

ite, ca în pustie (Moise), în închisoare (Ieremia), în palat (Daniel), în călătorii (Luca) sau în exil (Ioan), și în toate stările de suflet posibile ale scriitorilor, ca bucurie și dragoste, teamă și grijă, nevoie și deznădejde. În ciuda perioadei nemaiîntâlnit de lungi de 60 de generații legată de apariția ei în timp și a feluritelor păături sociale ale autorilor ei, Biblia are o tematică unitară, fin armonizată între diferitele părți. Scriitorii tratează sute de teme cu o armonie și continuitate izbitoare. Dacă oamenii dintr-o perioadă de timp atât de îndepărtată și cu personalități atât de diferite s-ar fi ocupat fără inspirația lui Dumnezeu cu o asemenea tematică, pe baza experienței nu ne-am aștepta la o unitate. În mod special învățătura biblică despre Dumnezeu, ca și cea despre mântuirea oamenilor, trece ca un fir roșu prin întreaga Biblie.

2. *Biblia conține o paletă atât de vastă de genuri literare, cum nu se mai întâlnește în nici o altă carte* (vezi paragraful B58 din Anexă, partea I). Pe de altă parte, lipsesc acele feluri de texte care nu respectă adevărul, cum ar fi basmele, legendele, fabulele, miturile. De asemenea, nu se întâlnesc exagerări sau minimalizări, cum le cunoaștem în satire, glosse, epopei sau comedii.

3. *Biblia este de o multilateralitate remarcabilă.* Ea este în același timp carte de credință, de legi și de istorie. Ea furnizează fundamentele pentru numeroase domenii ale științei și conține mii de reguli de viață pentru diferitele situații. Ea este cel mai bun sfătuitoare în privința căsniciei și descrie cum trebuie să ne comportăm față de părinți și copii, față de prieteni și dușmani, față de vecini și rudenii, față de străini, de oaspeți și de tovarăși de credință (tratate mai amănunțit la întrebarea V.3). Ea vorbește despre originea acestei

lumi și a vieții, despre esența morții și despre sfârșitul lumii. Ea ne arată caracterul lui Dumnezeu Tatăl, al Fiului Său Isus Cristos, efectele și lucrările Duhului Sfânt.

4. *Biblia este singura carte cu afirmații profetice absolut de încredere.* Acestea sînt de origine divină (1.Sam.9:9; 2.Sam.24:11; 2.Pet.1:20-21) și de aceea nu se întîlnesc în nici o altă carte din istoria lumii (nici în Coran, nici în notițele ocultistului francez *Nostradamus*). Perioadele de timp între scrierea și împlinirea profețiilor sînt atît de mari, încît nici criticii cei mai severi nu pot obiecta că profețiile au fost făcute de abia după ce evenimentele au avut loc.

5. *Cadrul temporal în care se fac afirmațiile din Biblie nu-și găsește egalul nicăieri:* Biblia se întinde în declarațiile ei de la punctul de început al axei temporale fizice (creație) pînă la punctul ei final (Ap.10:6b). Nici o altă carte nu comunică ceva sigur despre începutul veacurilor și nu poate să descrie evenimentele de dincolo de punctul final al axei timpului. În plus, Biblia vorbește despre veșnicie, acea realitate în care legile noastre temporale care au caracterul de a limita nu mai sînt valabile.

6. *Nici o afirmație din Biblie nu s-a dovedit a fi falsă.* Niciodată referirile științifice din Biblie nu au trebuit să fie revizuite pe bazele rezultatelor cercetărilor. Dimpotrivă, există numeroase exemple pentru faptul că amănunțele științifice din Biblie au fost confirmate științific de abia la sute de ani după scrierea lor (de ex. numărul stelelor; forma pămîntului).

7. *Nici o altă carte nu zugrăvește pe om așa de realist ca Biblia.* Nu există exagerări, ca într-o come-

die, biografii retușate, sau glorificări de eroi, care să ascundă sau să mascheze părțile negative ale omului. Astfel, în Biblie nu rămân neamintite păcatele patriarhilor (Gen.12:11-13), adulterul lui David (2.Sam.11) și dezordinea din biserici (1.Cor.1:11; 2.Cor.2:1-4).

8. *Ca nici o altă carte, Biblia cuprinde fenomene, semne viitoare, pe care nici un om nu le putea bănuși la nivelul științific de atunci* (de ex. laboratoare spațiale, stații orbitale: Ob.4) și include în învățătura ei situații care au survenit de abia la multe secole după aceea (de ex. consumul de droguri: 2.Cor.6:16-17; tehnologia genetică: vezi întrebarea V.10).

Deja aceste opt caracteristici indică Biblia drept o carte extraordinară, față de care oricare alta nu se poate nici măcar compara. Istoricul *Philip Schaff* descrie foarte potrivit unicitatea Scripturii și pe Acela despre care vorbește ea:

„Acest Isus din Nazaret a învins fără bani și arme mai multe milioane de oameni ca *Alexandru Macedon, Cezar, Mahomed și Napoleon*; fără știință și fără erudiție, a aruncat mai multă lumină asupra lucrurilor divine și omenești ca toți filozofii și învățații la un loc; fără iscusință retorică a rostit El cuvinte de viață cum n-au mai fost rostite vreodată înainte sau după aceea, și a obținut un efect ca nici un alt orator sau poet. Fără să scrie un singur rînd, El a pus mai multe condeie în mișcare și a furnizat material pentru mai multe predici, vorbiri, școli, lucrări de artă și cîntări de laudă ca întreaga oștire a marilor oameni antici și moderni“ (*J. McDowell: Biblia testată, pag. 54*).

Chiar dacă Biblia, din punctul de vedere al numărului cuvintelor (783137) și literelor (3566480) ei (Versiunea englezească *King James*), poate fi cuprinsă în mod exact, totuși numărul gîndurilor este nenumărat. Nu ajunge o viață de om pentru exploatarea întregului

conținut de idei al ei (Ps.119:162). De aceea, putem citi Biblia oricând și de câte ori vrem, fără ca ea să devină plictisitoare. Cu fiecare citire ni se deschid noi gânduri și legături între diferitele texte.

Ajungem la o concluzie importantă: Biblia este singura carte divină. Adevărul ei este garantat și autorizat de Dumnezeu (Ps.119:160; Io.17:17).

B.4. Mai există astăzi mesaje noi de adăugat Bibliei? Nu este Dumnezeu mai mare ca Scriptura ca să vorbească direct cuiva?

R: Trebuie să facem deosebire între două feluri de vorbire ale lui Dumnezeu: Biblia valabilă în aceeași măsură pentru toți oamenii și călăuzirea individuală a lui Dumnezeu în viața individului.

1. *Completări la Biblie?* Paralel cu apariția scrierilor biblice prin oameni chemați de Dumnezeu și autorizați de El (de ex. Ier.1:5; Gal.1:12) se ivesc și profeți mincinoși cu mesaje arbitrare. La întrebarea extrem de importantă: „Cum vom cunoaște cuvântul pe care nu l-a spus Domnul?” (Dt.18:21), Dumnezeu dă ca răspuns un criteriu decisiv pentru testarea adevărului:

„Cînd ceea ce va spune profetul acela în Numele Domnului nu va avea loc și nu se va întîmpla, va fi un cuvînt pe care nu l-a spus Domnul. Profetul acela l-a spus din îndrăzneală: să n-ai teamă de el” (Dt.18:22).

Și în Predica de pe munte, Isus avertizează împotriva profetilor mincinoși și ne arată astfel semnele după care îi putem identifica:

„Păziți-vă de profeții mincinoși, care vin la voi în haine de oi, dar pe dinăuntru sînt niște lupi răpitori. După roadele lor îi veți recunoaște. Oare se culeg struguri din spini sau smochine din pălămidă?” (Mt.7:15-16).

Apostolul Ioan arată nu mai puțin insistent pericolul: „Pentru că în lume au ieșit mulți înșelători... Oricine o ia înainte și nu rămîne în învățătura lui Cristos, n-are pe Dumnezeu“ (2.Io.7+9).

Numai Biblia este revelată de Dumnezeu. La urmă, Dumnezeu a vorbit prin Fiul (Evr.1:1), și nu vor mai fi revelații suplimentare (Fap.22:18). Cuvîntului din Biblie nu i se mai poate adăuga nimic. Încă de pe vremea lui ne avertizează Petru despre „erezii (secte) de pierzare“ (2.Pet.2:1), care duc la pierzare pe oameni cu învățăturile lor. Adăugirile și denaturările Bibliei făcute de *Joseph Smith* (cartea Mormonilor), *Jakob Lorbeer* (Prietenii noii revelații), *Ch.T. Russel* (Martorii lui Iehova), *J.G. Bischoff* (secta neoapostolică), *M. Baker Eddy* (secta „Știința creștină“) etc. nu sînt mesaje divine, ci rătăcirii regretabile ale unor învățători mincinoși și înșelători. Dumnezeu nu mai dă alte descoperiri sau revelații, ci numai o lumină nouă asupra a ceea ce a comunicat deja de mult în Vechiul și Noul Testament. Astfel, Biblia rămîne singura sursă obligatorie de informații și singurul etalon după care se cercetează totul. De asemenea, citatele contemporanilor noștri cu formula de introducere avînd pretenții de autoritate: „Domnul mi-a spus...“ trebuie cercetate sever din pricina celor spuse mai sus.

2. *Călăuzirea individuală a lui Dumnezeu*: Adesea ne dorim o vorbire directă din partea lui Dumnezeu într-o anumită situație. Dumnezeu ar putea s-o facă, dar nu este metoda Lui. *Martin Luther*, *John Wesley*, *Hudson Taylor* sau *Billy Graham* au fost, respectiv sînt oameni ai lui Dumnezeu însemnați și au realizat lucruri neobișnuite. Ei s-au bizuit pe Cuvîntul lui Dumnezeu și au primit de acolo impulsuri pentru lucrarea lor bogată în binecuvîntări. Rugăciunea noastră „Învată-mă căile Tale, Doamne“ (Ps.86:11) cere acțiu-

nea lui Dumnezeu în viața noastră. Aceasta se poate experimenta și este ulterior clar de recunoscut ca lucrare a lui Dumnezeu, dar se face pe tăcute, fără glas audibil din partea lui Dumnezeu.

3. Întrebări referitoare la creație, știință și credință (C)

C.1. *Există tranziție de la materia fără viață la organismele vii?*

R: Stricta separare din trecut dintre chimia anorganică și cea organică avea un motiv important: În natura neinfluențată dinafară iau naștere combinații organice numai prin activitatea organismelor. Odată cu moartea organismelor se instalează procesul invers: Materiile organice se descompun în părți componente anorganice. Când chimistul *F. Wöhler* 1828 a transformat cianatul de amoniu clar anorganic în combinația organică uree, n-a mai existat această separare principială. Prin procedee moderne este astăzi posibilă sintetizarea a numeroase combinații organice. Indispensabil pentru aceasta este cunoașterea chimiei și tehnicii, pe scurt: întrebuițarea spiritului. Dacă privim acum ființele vii, constatăm că pe plan fizico-chimic în plante, animale și la oameni nu există procese care să contrazică fenomenele fizice și chimice care se petrec în afara organismelor vii. Cunoscutele legi ale naturii sînt și aici absolut valabile. Între materia fără viață și materia din ființele vii nu există astfel deosebiri principiale pe plan chimic și fizic. Teoriile neodarwiniste despre apariția primelor ființe vii în atmosfera „supei primare“ trec peste această cunoaștere și afirmă că există o tranziție relativ simplă și neproblematică de la materia fără viață la organismele vii. Un organism viu nu trebuie însă confundat cu materia din ființele vii. Complexitatea organismului nu este înțeleasă în mod corespunzător, cînd este privită numai din punctul de vedere al posibilității izolate de explica-

re a părților ei componente. Organismele conțin ca adaos important *informația*, acea dimensiune spiritua-lă pe care materia însăși n-o poate produce. Ea este re-sponsabilă de faptul că fiecare ființă vie tinde spre o anumită formă și este în situația de a se multiplica. În natura fără viață nu există principiul multiplicare (re-producere pe baza informației întipărite). *Informația devine astfel un criteriu caracteristic, pentru a de-osebi clar un organism viu de materia nevie.* La fel, geneza unei fizionomii umane - în opoziție cu forma-rea cristalelor - nu are nimic de a face cu o legitate structurală condiționată fizico-chimic. La fenomenul *viață* este vorba de o calitate care se află dincolo de fi-zică și chimie. Tocmai așa-zisele experimente ale evo-luției, care ar trebui să dovedească apariția vieții ca un fenomen pur fizico-chimic, confirmă afirmația noas-tră: „*Niciodată nu poate lua naștere informația în-tr-un experiment fizico-chimic!*”

- În cazul mult-citatelor experimente ale lui *Miller*, acesta a reușit să sintetizeze câțiva aminoacizi, compo-nentele de bază ale proteinelor; totuși informația nu a apărut niciodată. Astfel, această încercare se află în afara a ceea ce s-ar putea numi experiment al evolu-ției.

- Hiper ciclul proiectat de *M. Eigen* este un experi-ment pur teoretic fără vreo confirmare experimentală practică. Cu ajutorul așa-zisei „mașini a evoluției” vrea *Eigen* să reconstituie evoluția sub formă de ex-periment. În revista „Bild der Wissenschaft” (Imagi-nea științei) (Nr. 8, 1988, pag.72), el a spus: „Într-una din mașinile noastre am pus să se dezvolte bacterii... Acest proiect a avut deja succes. În numai trei zile am putut să izolăm o mutantă, care a prezentat rezistența corespunzătoare. Exemplul arată că este posibil de a imita procesul evolutiv în laborator”. Asemenea afir-mații trezesc impresia că ar fi reușit aici un experi-

ment al evoluției. În realitate, s-a pornit de la ființe vii *deja existente*. Nici aici nu a luat ființă o nouă informație, ci în cazul de față s-a experimentat cu ceva existent, deci nici această experiență nu ne spune nimic despre nașterea informației.

Să reținem faptul important: *În nici un laborator din lume nu s-a reușit „producerea” de organisme vii din materii organice nevii.* Acest fapt este cu atât mai demn de luat în seamă, cu cât biotehnica a dezvoltat numeroase posibilități de manipulare a viului. Remarcabil este că biotehnica începe la organismele vii și încearcă doar manipularea. În mod vădit, prăpastia dintre procesele chimicotehnice și biotehnică este de netrecut. Dar chiar dacă cîndva după neobosite cercetări și angajarea tuturor cunoștințelor ar fi posibilă trecerea ei, s-ar dovedi cu aceasta: Viața este explicabilă numai prin angajarea spiritului și activității de creație divină.

C.2. Ce vîrstă are pămîntul, ce vîrstă are universul? Există vreo metodă științifică pentru stabilirea vîrstei pămîntului? Ce părere aveți despre metoda C (carbon) 14?

R: Pînă în prezent nu este cunoscută vreo metodă fizică de stabilire a vîrstei pămîntului sau a universului. De ce? În natură nu există un ceas (sub forma unui eveniment ce să indice un timp anume) care să funcționeze de la crearea lumii. Dezintegrarea radioactivă a atomilor instabili pare a fi, la prima vedere, un astfel de ceas. Fiecare izotop instabil al unui element chimic își are propriul lui timp de înjumătățire. Acesta este perioada de timp T în care numărul prezent de atomi se reduce la jumătate prin dezintegrare radioactivă. Din cei 320 de izotopi pe care îi întîlnim în natură, peste 40 sînt cunoscuți ca radioactivi. În cazul sta-

bilirii radiometrice a vârstei, se pornește de la acest efect fizic. Se face deosebire între ceasuri de *perioadă lungă*

Ceas cu uraniu/toriu-plumb: $T = 4,47 \times 10^9$ ani la uraniu-238 (^{238}U)

Ceas cu potasiu-argon: $T = 1,31 \times 10^9$ ani la potasiu-40 (^{40}K)

Ceas cu rubidiu-stronțiu: $T = 48,8 \times 10^9$ ani la rubidiu-87 (^{87}Rb)

și ceas de *perioadă scurtă* ^{14}C (pronunțat: C-14) cu $T = 5730$ ani.

În cazul prelucrării matematice a ecuațiilor fizice de dezintegrare, avem totdeauna la dispoziție o ecuație mai puțin decît numărul de necunoscute al sistemului de ecuații. Un asemenea sistem este în principiu, din punct de vedere matematic, de nerezolvat. Aceasta înseamnă din punct de vedere fizic: Cantitatea de început a materialului de dezintegrat este necunoscută, căci nimeni nu știe cîți atomi instabili au fost prezenți în punctul temporal al genezei. Pe lîngă aceasta, mai există așa-numita *metodă izocronă*, care încearcă să evite cunoașterea cantității de început prin faptul că nu permite să fie întrebuințate decît probe congenetice. Nesiguranța apare în acest caz aici prin faptul că nu există criterii apriorice care să dovedească că o probă este formată dintr-o totalitate congenetică.

Oarecum altfel stau lucrurile cu metoda C-14. Aici, valoarea inițială poate fi stabilită cu ajutorul dendrocronologiei (numărarea inelelor unui copac). Deoarece cei mai bătrîni copaci au cam 5000 de ani, putem, în funcție de fiecare inel anual, să obținem prin calcul, cantitatea inițială pentru vârsta corespunzătoare. Cea mai bătrînă plantă cunoscută și existentă încă este pinul țepos din Nevada, 4915 ani (în 1989). Cu ajutorul numărului de inele se poate trasa o curbă de etalon, și prin comparare putem stabili și vechimea unei probe

cu vîrstă necunoscută. Metoda cu C-14 este aplicabilă doar pentru cîteva mii de ani. Milioanele de ani menționate în cadrul teoriei evoluționiste nu se bazează pe măsurări fizice exacte, ci pe așa-numita „scală temporală (tabel cronologic) geologică“ care are ca punct de pornire teoria că durata fiecărei formațiuni geologice este proporțională cu grosimea maximă a stratului ei găsit pe pămînt. Această teorie pornește de la premiza că, pentru toate formațiunile, viteza maximă de sedimentare a fost totdeauna constantă și aceeași în mod neînterupt. Chiar și din punct de vedere evoluționist, această presupunere nu poate sta în picioare. Cu cît mai puțin este ea valabilă dacă includem și popoul mondial!

Să reținem: Mărimile fizice (ca de ex. timpul) sînt numai atunci absolut măsurabile, cînd într-un proces se stabilește cantitativ un efect fizic, și acesta se poate raporta cu ajutorul unui etalon (curbă etalon sau scală etalonată) la un număr de unități definite. Dacă se introduce, de ex., un termometru cu mercur fără scală de temperatură într-un vas de apă fierbinte, coloana de mercur se va dilata prin ridicare, dar de fapt nu putem să cunoaștem temperatura absolută. De abia după o comparație cu un termometru etalonat putem afla valoarea exactă a măsurătorii. În cazul ceasurilor radiometrice de perioadă lungă lipsește „aparatură etalonată“ (de ex. sub forma unui proces natural), de pe care să se poată „citi“ perioadele de timp.

Cea mai veche istorie profană *demonstrabilă* începe în Orientul Apropiat și Egipt cam pe la 3000 î.Cr. (Acest interval de timp coincide în mod remarcabil cu vîrsta celui mai bătrîn copac!). Cea mai îndepărtată retroproiecție în timp din istorie o găsim fără îndoială în Biblie. Această retroproiecție ajunge pînă la prima pereche de oameni creată de Dumnezeu. Înregistrarea consecventă a genealogiilor ne furnizează sin-

gurul cadru temporal constatabil și de încredere de la creație. Chiar dacă nu socotim înregistrările genealogice ca fiind complete, fără lacune, se ajunge la o vîrstă a pămîntului de cîteva mii de ani, în nici un caz însă la milioanele de ani presupuse de teoria evoluționistă. Vîrsta pămîntului, a universului și a începutului omenirii sînt în armonie, cu mica diferență a zilelor în care au fost create.

C.3. Cum se face că, într-un univers tînăr, lumina unor obiecte situate la milioane de ani-lumină a putut să ajungă deja pe pămînt? N-ar trebui atunci să presupunem o vîrstă care să corespundă cel puțin timpului necesar unei raze de lumină ca să parcurgă drumul de acolo pînă la noi?

R: Afirmațiile conținute în întrebarea de mai sus sînt concluzii pe care le putem trage în mod corect prin prisma situației de *acum*: Lumina are, cu viteza ei de 300.000 km/s (valoarea exactă, fără a ține cont de zerourile după virgulă, a fost stabilită la a 17-a Conferință generală pentru măsuri și greutăți din 1983 la 299.792.458 m/s), o viteză de propagare într-adevăr foarte mare, totuși limitată. Fiecare stea pe care o vedem *acum* nu ne informează deci despre existența ei actuală, ci despre un trecut ai cărui martori sînt razele de lumină care ajung acum la noi. De aceea, o concluzie (nepermisă!) sună astfel: Deoarece există stele care se află la o depărtare de mai multe miliarde de ani lumină, trebuie să aibă cel puțin la fel de multe miliarde de ani ca vîrstă. Pentru explicarea acestui mod de gîndire au importanță decisivă doi factori:

1. *Distanță în loc de timp*: Anul-lumină, ca și metrul, nu este o măsură de timp, ci de distanță! Un

an-lumină corespunde distanței de 9,46 bilioane (bilion = un milion de milioane) km. Lumina parcurge această distanță într-un an (tot așa, se poate indica timpul de care are nevoie lumina pentru parcurgerea distanței de un metru. Acesta este de $1/299792458$ secunde. Definiția anterioară a metrului pe baza lungimilor de undă a fost înlocuită de altfel prin această definiție de perioadă de propagare a luminii). Dacă două obiecte A și B au distanța între ele a , numai prin simpla cunoaștere a distanței între ele încă nu se poate spune nimic despre starea lor fizică (de ex. vîrsta).

2. *Gîndire creaționistă*: Cuplarea mintală automată între distanță și timp este o urmare a gîndirii evoluționiste, în care se stabilește după plac mult timp atît pentru trecut, cît și pentru viitor. Din punct de vedere biblic însă, axa timpului are totuși un punct inițial care se poate defini, marcat de primul verset din Biblie, și care se află situat înapoi în timp cu cîteva mii (nu milioane!) de ani. De aceea, o prelungire a axei temporale dincolo de acest punct inițial nu este admisibilă din punct de vedere fizic. Dacă cineva trece cu vederea acest fapt, se află în aceeași situație cu un om care încearcă să-și mute propria existență la o dată aflată dincolo de momentul cînd a fost conceput în organismul mamei. Ca să cercetăm mai departe întrebarea pusă, să pătrundem acum în săptămîna de creație cu modul de gîndire de mai sus. În ziua a patra au fost create stelele (Gen.1:14-16). După terminarea creației, potrivit obiecției de mai sus, nu s-ar fi văzut pe cer nici o stea. Cea mai apropiată stea de pămînt, alfa-Centauri, este la o depărtare de 4,3 ani-lumină. Prin urmare, ar fi devenit vizibilă pe pămînt pentru prima oară la 4,3 ani de la creație. Următoarea stea la rînd (steaua lui Barnard la o depărtare 5,9 ani-lumină) s-ar fi văzut peste alți 1,6 ani, ș.a.m.d. Acest proces încă nu

s-ar fi încheiat nici astăzi, căci în fiecare an ar ajunge la noi lumina unui număr tot mai mare de stele corespunzător depărtării lor mai mari de pământ. Dar aceasta contrazice observațiile astronomice.

Conform acestui mod de gândire, Adam ar fi trebuit să nu vadă nici o stea pe cer timp de 4,3 ani, și de abia după alți 1,6 s-o vadă pe a doua. Avraam, care a trăit cam pe la anul 2000 după creație, potrivit acestei teorii n-ar fi văzut nici cele mai luminoase stele din Calea lactee, ca să nu mai vorbim de stelele din alte galaxii, căci Calea noastră lactee are o întindere de 130.000 de ani-lumină. Dumnezeu însă i-a arătat lui Avraam numărul imens de stele *vizibile*, pentru a-i stîrni uimirea: „Uită-te spre cer și numără stelele, dacă poți să le numeri“ (Gen.15:5).

Principiul de gândire de mai sus: „Numărul anilor-lumină = vârsta minimă a stelelor“ este deci greșit conform afirmațiilor Bibliei. Rezolvarea biblică a problemei o găsim în Geneza 2:1-2: „Astfel au fost *sfîrșite* cerul și pământul, și toată oștirea lor (= toate stelele!). În ziua a șaptea, Dumnezeu Și-a sfîrșit lucrarea pe care o făcuse“. Aceasta este și mărturia Noului Testament: „Lucrările Lui fuseseră *terminate de la întemeierea lumii*“ (Evr.4:3). După scurgerea săptămînii creației, se încheiase deci totul. Aceasta înseamnă că și stelele puteau fi văzute de pe pământ, căci toate lucrările au fost văzute limpede, *de la crearea lumii* (Rom.1:20). Creația este de așa natură că nu putem aplica toate legile experienței noastre actuale acelei perioade de plămuire. „Sfîrșit“ înseamnă gata, terminat în orice privință: razele de lumină a stelelor erau deci și ele create la fel ca și stelele însele, adică deja se vedea pe pământ lumina și a celei mai îndepărtate stele. Să judecăm deci: Cu străduințele noastre în domeniul științelor naturii (gîndire și cercetare) ne putem întoarce în timp cel mult pînă la sfîrșitul săptămînii de

creație. Dar evenimentele din timpul săptămîinii le putem înțelege doar cînd deducem amănuntele care ni se revelează prin studiul Bibliei.

C.4. Care a fost atitudinea lui Darwin față de Dumnezeu?

R: După întreruperea unor studii de medicină începute, *Darwin*, la sfatul tatălui său, a studiat teologia (1828-1831), deși era interesat de un alt domeniu. În cartea sa „Apariția speciilor prin selecție naturală”, el a scris: „Este probabil ceva sublim în concepția că Creatorul a insuflat germenii întregii vieți care ne înconjoară numai cîtorva sau chiar unei singure forme și că, în timp ce pămîntul nostru se mișcă în cerc după legile gravitației, dintr-un început așa de simplu a luat și iau ființă un număr nesfîrșit de forme frumoase și minunate”. Această formulare a lui *Darwin* pornește numai de la o vagă concepție deistă despre Dumnezeu, după care Dumnezeu este într-adevăr recunoscut ca Autor al întregii dezvoltări cosmice și biologice, dar poziția Sa personală față de om, precum și afirmațiile biblice despre creație sînt ignorate. Cu afirmația că omul poartă „pecetea de neșters a originii sale animale”, *Darwin* își exprimă clar relația sa ruptă cu Biblia. Darwin însuși consideră ideea de evoluție lansată de el ca o alternativă a creației, după cum mărturisește în autobiografia lui: „În vremea aceea ajunsesem treptat la concluzia că Vechiul Testament, pe baza prezentării vădit false a istoriei mondiale, ... nu este mai demn de crezut decît cărțile actuale ale hindușilor sau ale crezurilor barbarilor... Am ajuns treptat la respingerea și negarea creștinismului ca revelație divină”. Această concepție s-a întărit și mai mult în următoarele decenii:

„Așa s-a strecurat încet necredința în mine, pînă a fost completă. Totul a mers așa de încet, încît nu mi-a creat probleme, și de atunci nu m-am îndoit nici o singură zi de faptul că decizia mea a fost corectă. De fapt, nu pot să înțeleg cum poate dori cineva ca creștinismul să fie adevărat“.

În timp ce *Darwin*, negînd total revelația biblică, a pornit de la un deism vag (adică privind pe Dumnezeu ca pe o Ființă impersonală), *Ernst Haeckel* a făcut pasul spre ateism total, postulînd „că organismele au luat ființă pe căi pur fizico-chimice“. Urmașii acestor concepții sînt neodarwiniștii de astăzi *M. Eigen*, *C. Bresch*, *B.O. Küppers* care, cu modul lor de gîndire reducționist despre autoorganizarea materiei, au înșelat pe mulți la o concepție despre lume ateistă sau deistă - și astfel antibiblică.

C.5. În sportul de performanță se stabilesc mereu noi recorduri, care înainte nu erau posibile. Nu este și acesta un indiciu al evoluției?

R: Într-un reportaj despre încheierea celei de a XXIV-a Olimpiade din Seul, ziarul local din Braunschweig scria în 3.10.1988:

„Jocurile au căpătat strălucire prin 38 de recorduri mondiale. Limitele capacității omenești au fost redefinite în metropola coreeană. Nenorocirea este personificată în sprinterul canadian necinstit *Ben Johnson*, care a fost demascat ca înșelător după ce a stabilit un record mondial la alergări. Numai zece cazuri de dopaj au putut fi depistate de Comitetul Internațional Olimpic pînă duminică. Totuși, această cifră este mult mai mare, astfel că deasupra multor recorduri de la Seul planează umbra îndoielii. - Jocurile au scos în evidență mari atleți: De șase ori campioana olimpică la înot *Kristin Otto* din Leipzig, înotătorul american

Matt Biondi încununat cu cinci medalii de aur, regele rus al gimnasticii și de patru ori medaliat cu aur *Vladimir Artemov*, super-starul atletismului american *Florence Griffith-Joyner* cu triumfurile ei la alergări pe 100 m, 200 m plat și ștafetă. În galeria vedetelor olimpice își are fără îndoială locul și tenismana *Steffi Graf* care, prin victoria ei olimpică, a înfăptuit „Golden Slam”-ul și a realizat prin aceasta o performanță unică“.

Într-adevăr, recordurile mondiale din sportul de performanță sînt neîncetat îmbunătățite. Chiar dacă se scad cazurile de dopaj, se poate constata o creștere a performanțelor. Să nu uităm însă: Recordurile realizate sînt rezultatul unei intensive cercetări științifice sportive și transpunerea lor în metode de antrenament obositoare. Performanțele superioare obținute prin antrenament nu sînt ereditare. Dacă antrenamentul se sfîrșește, atunci nu mai pot fi menținute nici performanțele.

În sistemul evoluționist este însă nevoie de un mecanism care să aducă automat o îmbunătățire de la generație la generație. După concepția evoluționiștilor, mutația și selecția trebuie să fie roțile propulsoare spre o evoluție tot mai avansată. Acestea însă nu sînt nici planificate, nici „zeloase“ în urmărirea unui plan. Dimpotrivă, o altă lege domnește în materie: legea inerției, a pasivității, a entropiei, a devalorizării energiei și a tendinței spre nivelare. Dar viața este totdeauna - pînă în infrastructura macromoleculii - legată de planificare. Nimeni nu pune la îndoială faptul că la baza construcției computerelor noastre moderne stă un plan costisitor. Dar chiar și cele mai complexe arhitecturi ale calculatoarelor sînt doar un joc de copii în comparație cu ceea ce se produce în fiecare celulă vie, fiind astfel în cel mai mare grad în conformitate cu planul.

C.6. Poate fi luată Biblia în serios din punct de vedere științific, din moment ce întrebuițează concepții antice despre lume care sînt de mult depășite?

R: Biblia nu întrebuițează deloc concepții antice. Este invers: Teologia liberală introduce în interpretarea textelor biblice închipuirile Orientului antic. Cu o asemenea concepție atribuită pe nedrept Bibliei lucrează *A. Läßle*, cînd îi privește apariția ei ca pe un rezultat al voinței pur omenești:

„Despre pămînt se credea că este un disc rotund și plat. El ocupă punctul central al creației și e înconjurat de apele de jos, masa de apă sau oceanul primar... Deasupra discului pămîntului se întinde ca un acoperiș bolta cerească, de care sînt fixate ca niște lămpi soarele, luna și stelele. Deasupra bolții cerești se află „apele de sus”, care prin ferestre sau ecluze pot țîșni ca ploaie pe pămînt“ („Biblia - astăzi“, München, pag. 42).

Doar cîteva versete din Biblie sînt de-ajuns ca să anuleze asemenea puncte de vedere preconceptuate și să arate cît de fidele adevărului erau afirmațiile biblice, mult înainte de a se fi cunoscut și demonstrat forma pămîntului:

În Iov 26:7 citim: „El întinde miazănoaptea asupra golului, și spînzură pămîntul pe nimic“. Pămîntul nu înoată nici într-un ocean primar, nici nu e așezat pe un suport tare, ci plutește liber într-un vid care îl înconjoară. Biblia se exprimă și despre forma pămîntului în referiri directe și indirecte, deși nu acesta este mesajul de bază: „El șade deasupra cercului (ebr. *chug* = cerc sau sferă) pămîntului“ (Is.40:22). Forma sferică a pămîntului este exprimată clar și în textele referitoare la revenirea lui Isus. Deoarece Domnul Se va arăta dintr-odată (Mt.24:27) și vizibil în același timp pentru toți oamenii (Ap.1:7), la venirea Sa, pentru o jumătate

din omenire va fi zi, și pentru cealaltă va fi noapte, ceea ce exprimă textul din Luca 17:34,36 ca efect secundar: „În noaptea aceea, vor fi într-un singur pat; unul va fi luat, și altul va fi lăsat. Doi bărbați vor fi la câmp: unul va fi luat, și celălalt va fi lăsat“. Situația simultană pe pământ de zi și noapte este marcată de munca câmpului, respectiv de odihna de noapte, și depinde doar de poziția de pe pământul aflat în rotație pe care tocmai se află cineva. Și Zaharia (14:7) adevărate venirea Domnului nu în felul cum gîndeau contemporanii lui, ci conform realității: „Va fi o zi (= dată) deosebită, cunoscută de Domnul, nu va fi nici zi, nici noapte (= atunci ziua și noaptea vor fi desființate); dar spre seară se va arăta lumina“.

C.7. Ce putem spune despre structura universului nostru?

R: Doar pornind exclusiv de la premiza unei evoluții cosmice s-au încercat mereu noi ipoteze și modele ca să se descopere structura universului. Printre „profeții noii cosmologii“ cum îi numește *Heckmann* - se numără de ex. *A. Friedmann, A. Einstein, E.A. Milne, P. Jordan, F. Hoyle, G. Gamow, A.A. Penzias* și *R.W. Wilson*.

Toate eforturile științifice de cercetare a structurii spațiale a universului (de ex. dacă este deschis sau închis, limitat sau nelimitat, finit sau infinit, tri- sau cvadridimensional, curbat pozitiv sau negativ), au eșuat pînă astăzi. Cunoscutul astronom *O. Heckmann* se exprimă față de aceste eforturi în cartea lui „*Sterne, Kosmos, Weltmodelle*“ („Stele, cosmos, modele de univers“) la pag.129 după cum urmează: „Puterea de invenție a spiritului omenesc nu este neînsemnată, producția de concepții despre lume este deci destul de mare, astfel că un critic credea recent că poate afirma că

numărul teoriilor cosmologice este invers proporțional cu numărul faptelor cunoscute“. La o constatare importantă în legătură cu aceasta a ajuns astrofizicianul din Kiel V. *Weidemann* în timpul celui de-al 16-lea Congres Mondial pentru filozofie din Düsseldorf (1978):

„La baza cosmologiei stau mai multe presupuneri filozofice decît la baza tuturor celorlalte ramuri ale științelor naturii. Dacă pe de altă parte sîntem siliți să retragem granițele a ceea ce se poate numi știință, și nu putem spera să dăm răspuns științific la întrebările fundamentale ale cosmologiei, atunci trebuie să recunoaștem că universul este din temelie de neînțeles. Știința trebuie să se resemneze cu faptul că există întrebări la care nu se poate da răspuns. Ce rămîne, este o teorie despre cunoștințele noastre“.

Această constatare o mijlocește și Biblia. Versetul-cheie central referitor la imposibilitatea de cercetare a universului îl găsim în Ieremia 31:37, care spune: „Dacă cerurile sus pot fi măsurate, și dacă temeliele pămîntului jos pot fi cercetate, atunci voi lepăda și Eu pe tot neamul lui Israel, pentru tot ce a făcut“. Aici Dumnezeu asociază rezultatele cercetării astronomice de calea unui popor - deci două stări de fapt complet independente una de alta - într-o singură afirmație. O parte din afirmație este o promisiune de fidelitate a lui Dumnezeu față de Israel, iar cealaltă este complet corelată cu aceasta: În ciuda celei mai mari risipe de energie, nici o cercetare astronomică și geofizică nu va reuși vreodată să exploreze structura universului sau alcătuirea interiorului pămîntului. Întrucît promisiunea lui Dumnezeu către Israel este nestrămutată, se poate spune cu aceeași siguranță că obiectivele cercetărilor astronomice și geofizice de mai sus nu vor putea fi niciodată atinse. De aceea, obiectivul declarat al astrofizicianului britanic paralizat *Stephen W. Haw-*

king rămîne o utopie: „Obiectivul meu este o înțelegere deplină a universului, de ce este el așa, cum este el, și de fapt de ce există“. Răspunsul la această întrebare, scrie el, „ar fi triumful definitiv al rațiunii umane“ („O scurtă istorie a timpului“, Rowohlt, 1988).

C.8. De ce nu există fosile umane?

R: Procesele de fosilizare sînt posibile numai printr-o catastrofă, așa cum scrie Biblia despre potopul mondial. Este de remarcat faptul că diferite viețuitoare, de la animalele mici pînă la dinozauri, există și apar sub formă de fosile, numai din cele omenești nu au fost găsite pînă acum. Acest fapt este cu atît mai uimitor, cu cît ne putem imagina că și oamenii au fost cuprinși de masele mari de apă, că au ajuns în straturile de sedimente și că au devenit fosile în procesul de pietrificare a sedimentelor. Dacă niște explicații mecanice inteligente nu ajută mai departe, trebuie să ne întrebăm dacă nu putea cumva să fi fost voia lui Dumnezeu ca, din cauza răutății lor, să nimicească pe oameni pînă la a fi de negăsit. Cîteva pasaje biblice indică spre o asemenea direcție. Deja la anunțarea potopului se spune: „Am să șterg de pe fața pămîntului pe omul pe care l-am făcut“ (Gen.6:7). Alte indicii găsim în Ezechiel 31, unde este vorba în prim-plan de împărății Egiptului și Asiriei, dar o privire atentă a textului îndrumă spre situația potopului: „... Cei care erau adăpați de apă (înecați de apă)...; căci toți sînt dați pradă morții, în adîncimile pămîntului, printre copiii oamenilor, împreună cu cei ce se coboară în groapă“ (v.14). „Copacii Edenului“ sînt poate un sinonim pentru vegetația dinaintea potopului, care a ajuns de asemenea în adînc, ca și oamenii: „Totuși, vei fi aruncat împreună cu copacii Edenului în adîncimile pămîntului“ (v.18).

C.9. Care a fost durata unei zile de creație?

R: Despre această chestiune s-a discutat deseori aprins, pentru că s-au elaborat prea multe teorii în legătură cu ea, care se contrazic reciproc, în funcție de punctul de vedere. Ajungem foarte repede la un răspuns dacă clarificăm mai întâi numărul surselor de informații privitoare la aceasta. Nici una din științele actuale nu dispune referitor la această chestiune de date de observație sau de fapte reale pe care să le interpreteze. Singura afirmație existentă în acest sens ne-o dă Dumnezeu în Biblie, și anume în relatarea despre creație și în poruncile de pe Sinai.

Relatarea creației este clădită pe o cronologie strictă, care ne arată că lucrările individuale au fost executate în decursul a șase zile consecutive. Biblia se dovedește și aici ca fiind o carte exactă (cf. principiu B80 din Anexă, Partea I), care numește și metoda de măsurare pentru o mărime fizică folosită aici (Gen.1:14). Astfel, lungimea unei zile este exact definită după cum urmează (suficient și din punct de vedere științific): Este acea perioadă geoastronomică stabilită prin durata de rotație a pământului, și aceasta este de 24 de ore. În cele 10 porunci de pe Sinai, Dumnezeu întemeiază cele șase zile lucrătoare și ziua de odihnă a oamenilor indicând săptămîna creației: „Să lucrezi șase zile... dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău; să nu faci nici o lucrare în ea... Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele, și în ziua a șaptea S-a odihnit“ (Ex.20:9-11).

Pornind de la teoria evoluționistă, se încearcă uneori să se interpreteze zilele creației ca perioade lungi de timp. Cuvîntul din Psalmul 90: „Căci, înaintea Ta o mie de ani sînt ca ziua de ieri care a trecut“ este inclus arbitrar în Geneza 1:1 ca într-o formulă matematică

(În Psalmul 90, ca și în 2.Pet.3:8, este vorba de Dumnezeu ca Cel veșnic, Cel independent de trecerea timpului). Această matematică biblică aduce într-adevăr extinderea dorită de evoluționiști de 1:365.000, dar ea trebuie respinsă ca fiind nebiblică. Aceeași logică am putea-o atunci aplica și asupra lui Matei 27:63, astfel că dintr-odată am avea: „După trei mii de ani voi învia“. Dar Isus a înviat a treia zi, exact așa cum a zis. Criticii au adus adesea obiecția că credința în faptul că Dumnezeu a realizat creația în șase zile nu este necesară pentru mântuire. La aceasta obișnuiesc să întreb: Credeți că Isus a înviat după trei zile? Și de obicei primesc un răspuns afirmativ. Așa că continui: Nu este necesar nici pentru mântuirea mea că Domnul a înviat după trei zile. Dar de ce să facem asemenea deosebiri cu aceeași Biblie? Pe una o credem, și pe cealaltă nu?

C.10. Există două relatări contradictorii despre creație?

R: Primele două capitole din Biblie, dar și numeroase alte pasaje biblice se ocupă cu afirmații privind tematica creației. Toate relatările se completează și transmit în totalitatea lor o descriere amănunțită a acțiunii creatoare a lui Dumnezeu. În legătură cu Biblia există două linii generale care nu se armonizează: o atitudine fidelă Bibliei și una critică față de ea. Decizia prealabilă pentru o direcție sau pentru alta nu apare de abia în NT la interpretarea învierii lui Isus sau a minunilor Lui; răscrucea pentru două feluri total divergente de înțelegere a Scripturii se află deja la începutul Bibliei:

1. Concepția fidelă Bibliei:

Relatarea creației din Geneza 1 și 2 (precum și toate celelalte părți ale Bibliei, care cf. 2.Timotei 3:16 au fost

scrise sub inspirație divină) nu a fost născocită de oameni, ci Dumnezeu Însuși este Autorul acestei informații. Nici un om nu a fost martor al acțiunii creatoare a lui Dumnezeu, și de aceea numai El ne poate transmite prin revelație, cum și cât timp, în ce succesiune și potrivit căror principii a creat El. În contradicție vădită față de aceasta este următoarea idee conducătoare:

2. Concepția critică față de Biblie:

Potrivit acesteia, relatarea creației trebuie împărțită în Geneza 1 - 2:4a și 2:4b - 2:25 și atribuită mai multor autori umani, elohiștilor (sursa cea mai recentă) și iahviștilor (sursa mai veche) care au meditat de sine stătător asupra originii lumii și a vieții. După exilul babilonian, se spune, părțile separate au fost unite într-o lucrare colectivă. Se pune accent pe găsirea de contradicții și date diferite de apariție între cele două relatări, ca să sprijinească această ipoteză a celor două surse. Iată cele două argumente principale:

a) Relatările se deosebesc prin Numele diferite ale lui Dumnezeu (Elohim, Iahve).

b) Textele se contrazic în succesiunea creerii:

„Plante - animale - om“ în prima relatare și
„om - plante - animale“ în cea de a doua.

Împotriva acestor două suporturi ale ipotezei critice față de Biblie se pot aduce obiecții importante:

- referitor la a): Dumnezeu Se revelează în Biblie ca Tată, Fiu și Duh Sfânt cu peste 700 Nume diferite (vezi și întrebarea D.3) ca să ne comunice numeroasele Sale trăsături de caracter. A vrea să atribuie diferitele Nume ale lui Dumnezeu diferiților autori - ca urmare a concepției de mai sus ar trebui să fie cel puțin 700 -, este o presupunere arbitrară, care nu se potrivește cu mărturia generală a Bibliei.

- referitor la b): De la Geneza 2:4b nu începe o a doua relatare a creației, care provine dintr-o altă sursă, ci aici este descris pe larg un amănunt, anume crearea omului. Este vorba de o relatare paralelă a textului din Geneza 1 - 2:3 cu un alt obiectiv fixat, și anume cu centrul de greutate al afirmației ușor de recunoscut: „Cum, unde, în ce succesiune și în ce coordonare unul față de altul și față de Creator a creat Dumnezeu pe primii doi oameni?” Și în alte relatări din Biblie găsim metoda narativă de a prezenta un eveniment mai întâi cronologic și cu o privire de ansamblu, și apoi de a-l privi mai îndeaproape într-o a doua trecere, scoțînd în evidență anumite detalii.

Se spune clar în v.8 că Dumnezeu *a sădit* grădina. Sădirea unei grădini presupune plante deja create. După sădire, „Domnul a făcut să crească din pămînt tot felul de pomi” (v.9); nici aceasta nu trebuie să se confunde cu crearea pomilor. Cuvintele întrebuințate „a sădi” și „a crește”, spre deosebire de acelea din Geneza 1, nu sînt verbe ale creației, căci ele descriu activități care pornesc de la o stare de lucruri deja prezentă.

În continuare, este importantă interpretarea versetului 19: Dacă acesta este privit izolat și se deduce din el o învățătură (încălcarea principiului de interpretare A4, vezi Anexă, Partea II), s-ar putea presupune că animalele ar fi fost create după om. Totuși, dacă ținem seama că Geneza 2:7-25 este extrem de puternic antropocentric (orientat spre om), atunci vom vedea limpede că și aici în versetul 19 nu mai este vorba despre punctul temporal al creerii animalelor, ci de un test pentru capacitățile intelectuale și de vorbire ale omului de curînd creat, modul cum dă el nume animalelor. Propoziția secundară vrea doar să indice faptul că și animalele prezentate aici - demn de remarcat este că sînt amintite îndeosebi animalele cîmpului, care provin tot din a șasea zi de creație ca și omul - au ieșit tot

din mîna Creatorului. Aceasta se poate vedea și după timpurile gramaticale folosite în originalul ebraic, care sună astfel:

„Și Domnul Dumnezeu făcuse din pămînt toate animalele cîmpului și toate păsările cerului, și le-a adus la om...” (Gen.2:19).

Verbul tipărit cursiv este la timpul mai mult ca perfect, exprimînd o acțiune anterioară celei din propoziția principală.

C.11. *Au avut dinozaurii loc în arca lui Noe?*

R: În capitolul 40 din cartea Iov nu numai că sînt amintiți dinozaurii, ci sînt descrise și amănunte ale conformației corpului lor (v.15-18+23):

„Iată behemotul, pe care l-am făcut cu tine! El
mănîncă iarbă ca și boul.

Iată, puterea lui este în șolduri, și tăria lui în
mușchii pîntecelui lui!

Își îndoaie coada ca un cedru, și tendoanele
coapselor lui sînt întreșute.

Oasele lui sînt ca niște țevi de aramă, picioarele
lui sînt ca niște bare de fier.

Iată, dacă rîul se umflă cu putere, el nu fuge de
frică: stă liniștit, chiar dacă un Iordan s-ar
năpusti spre gura lui“.

Luther nu a tradus numele ebraic „behemot“, deoarece pe vremea lui nu exista nici un animal care să se potrivească cu descrierea de mai sus. Coada puternică putea indica un crocodil, dar acesta este carnivor pur și nu corespunde cu textul de mai sus. Un alt animal mare care trăiește predominant în apă și care, pe lîngă aceasta, mănîncă iarbă, este hipopotamul. Dar și el este eliminat ca și candidat, pentru că nu dispune decît

de o codiță în formă de ciucure sau de pensulă. Astfel, rămîn doar acele animale uriașe din familia dinozaurilor care corespund descrierilor de mai sus. Cartea Iov aparține într-adevăr celor mai vechi cărți din Biblie, dar nu se cunoaște perioada exactă cînd a fost scrisă. Din pricina suprafeței schimbate a pămîntului după potop cu complet alți munți, rîuri, mări și oceane, numirea rîului Iordan în Iov 40:23 este un indiciu clar pentru perioada de după potop, în care deci dinozaurii încă mai trăiau. Aceste animale trebuie prin urmare să fi fost salvate prin arcă. Deoarece animalele mature ar fi avut nevoie totuși de un spațiu prea mare în arcă, este de presupus că Noe a luat numai pui sau chiar ouă. În perioada de după potop, aceste animale nu au mai găsit condițiile ecologice și climaterice pentru care fuseseră create odinioară. Ca urmare au dispărut cu timpul. Această explicație pentru sfîrșitul dinozaurilor este mai plauzibilă decît acele ipoteze inventate astăzi ca să nege constatările biblice.

C.12. Ce argumentație științifică vorbește din punctul dvs. de vedere cel mai limpede în favoarea creației și cel mai puternic împotriva unei dezvoltări evoluționiste?

R: Viața o întîlnim în forme extrem de variate, astfel încît chiar un animal unicelular în toată simplitatea lui este totuși mai complex și mai finalizat decît orice produs al inventivității umane. Pentru explicarea vieții și a originii ei există două posibilități principial deosebite: evoluție sau creație. Conform teoriei evoluționiste, viața este definită după cum urmează:

„Viața este o întîmplare pur materială, care poate fi descrisă ca atare din punct de vedere fizico-chimic și care se deosebește de natura nevie doar prin complexitatea ei“.

Împotriva teoriei evoluționiste au fost elaborate între timp de către numeroși oameni de știință din felurite domenii (de ex. informatică, biologie, astronomie, paleontologie, geologie, medicină) obiecții importante. În controversa creație/evoluție persistă totuși o contradicție de nerezolvat, a cărei cauză se află în principiile fundamentale deosebite ale acestor două modele (vezi întrebarea C.1).

Din acest pat* s-ar putea ieși dacă ar exista un sistem care să se orienteze numai după principii experimentale științifice. Aceste principii ar trebui să fie formulate ca fiind deschise față de atacuri, astfel ca un singur contraargument justificat experimental să le poată răsturna. Dacă aceasta nu reușește, ele câștigă însemnătate logică și dobîndesc astfel o puternică siguranță de afirmație pentru judecarea unor cazuri încă necunoscute. În acest sens este aplicabil numai principiul conservării energiei confirmat în experiență. Așa a fost făcut posibil primul zbor spre lună, pentru că s-a pornit în toate calculele preliminare necesare de la valabilitatea riguroasă a principiului conservării energiei. De o calitate identică a afirmațiilor sînt **principiile experimentale despre informație**, astfel că aici avem pentru prima oară posibilitatea de a ajunge la o argumentație puternică chiar pe tărîmul legilor naturii.

Materia și energia sînt într-adevăr mărimi de bază necesare pentru ființele vii, dar ele nu deosebesc în principiu sistemele vii și nevii unele de altele. Dar caracteristica centrală a tuturor ființelor vii este „informația” conținută în ele pentru orice procese ale vieții (realizarea tuturor funcțiilor vitale, informația genetică pentru reproducere).

* a fi pat = situație la jocul de șah în care un jucător, fără a fi în poziție de șah, nu mai poate face nici o mișcare și este obligat să înceteze jocul, partida declarîndu-se remiză - nota trad.

Procesele de transmitere a informației joacă un rol fundamental la tot ceea ce este viu. Dacă de ex. insectele duc polen de la o floare la alta, acesta este în primul rând un proces de transmitere a informației (a informației genetice); materia care ia parte aici este neînsemnată. Prin aceasta, viața nu este într-adevăr nicidecum complet descrisă, dar este semnalat un factor extrem de important.

Cel mai complex sistem de prelucrare a informațiilor este fără îndoială omul. Dacă adunăm odată toate înlănțuirile de idei și informații din om, adică cele conștiente (vorbitură, dirijarea informațională a mișcărilor motorii intenționale) și cele inconștiente (funcțiile conduse informațional ale organelor, sistemul hormonal), ajungem la numărul de 10^{24} biți prelucrați zilnic. Această valoare astronomic de mare depășește întreaga cunoștință umană de 10^{18} biți, cum este depozitată în bibliotecile lumii, cu factorul de un milion.

Dacă se examinează chestiunea originii vieții prin prisma teoriei informaționale, trebuie, ca la orice sistem care poartă sau prelucrează informația, să ținem cont de următoarele principii experimentale:

1. Nu există informație fără cod.
2. Nu există cod fără un acord liber consimțit.
3. Nu există informație fără emițător.
4. Nu există lanț de informații, fără ca la început să existe un autor intelectual.
5. Nu există informație fără o sursă inițială intelectuală, adică: informația este în esență o mărime spirituală, și nu una materială.
6. Nu există informație fără voință.
7. Nu există informație fără cele cinci nivele ierarhice:

 statistică (aspecte ale frecvenței numerelor și ale transmiterii semnalelor),

sintaxă (aspecte ale codului și ale regulilor de formare a propozițiilor),
semantică (aspecte ale înțelesului),
pragmatică (aspecte ale acțiunii),
apobetică (aspecte ale efectului și scopului).

8. Nu există informație prin întîmplare.

În opoziție cu teoria evoluționistă, viața se poate defini astfel:

Viață = parte materială (aspecte fizice și chimice)
+ parte imaterială (informație din sursă intelectuală).

Pînă astăzi, toate conceptele raportate despre o apariție autonomă a informației în materie (de ex. hiperciclu lui *Eigen*, principiul molecularo-darwinist al lui *Küpper*) au eșuat în experiență. Ca urmare, rămîne de neînțeles de ce crede totuși *M. Eigen* că va putea dovedi cîndva pe baza unor procese pur materiale originea informației: „Trebuie să căutăm un algoritm, un regulament al legilor naturii pentru apariția informației“ („Trepțe spre viață“, Editura Piper, 1987, pag.41). Principiul său: „Informația ia naștere din non-informație“ (pag.55) contrazice toate principiile experimentale și astfel nu are nici o relație cu realitatea. Cele opt principii ale informației de mai sus, dimpotrivă, au fost confirmate de nenumărate ori în experiență și nu au fost infirmate experimental în nici un laborator din lume. Așa că este logic să te întrebi dacă viața nu provine dintr-un proces de creație dirijat. Despre acest principiu relatează Biblia. Sursa informațională intelectuală cerută din perspectiva informaticii pentru orice informație - deci și cea pentru informația biologică - este amintită în Biblie deja pe prima pagină: „La început, Dumnezeu a creat“ (Gen.1:1). Teoria evoluționistă presupune dimpotrivă că informația din ființele vii

nu are nevoie de un emițător. Această afirmație este din plin contrazisă de experimentarea zilnică a principiilor de mai sus. De aceea, informatica ne furnizează astăzi cele mai puternice argumente pentru apariția organismelor vii printr-o creație.

4. Întrebări referitoare la mîntuire (M)

M.1. *Prin ce se primește mîntuirea - prin credință, sau prin fapte?*

R: În NT găsim două afirmații care la prima vedere par să se contrazică:

a) *Mîntuire prin credință*: „Căci noi socotim că omul este îndreptățit prin credință, fără faptele Legii“ (Rom.3:28).

b) *Mîntuire prin fapte*: „Vedeți că omul este îndreptățit din fapte, și nu numai din credință“ (Iac.2:24).

Potrivit afirmațiilor centrale ale NT, credința în Domnul Isus Cristos are putere mîntuitoare (Io.3:16; Mc.16:16; Fap.13:39; Fap.16:31). Această credință mîntuitoare nu constă în acceptarea unor fapte biblice ca adevărate, ci în legătura personală cu Fiul lui Dumnezeu: „Cine are pe Fiul, are viața“ (1.Io.5:12). Cine se pocăiește la Domnul Isus Cristos experimentează prin aceasta cea mai mare schimbare a vieții. Acest lucru va fi evident înaintea tuturor prin felul de viață și prin fapte: „Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele“ - „dar și voi aduceți mărturie“ (Io.15:27) - „faceți negustorie cu ele pînă cînd vin“ (Lc.19:13) - „slujiți Domnului“ (Rom.12:11) - „iubiți pe dușmanii voștri“ (Mt.5:44) - „nu răsplătiți nimănui rău pentru rău“ (Rom.12:17) - „nu uitați ospitalitatea“ (Evr.13:2) - „nu uitați binefacerea și întrajutorarea“ (Evr.13:16) - „paște oile Mele!“ (Io.21:17). Slujirea în Numele lui Isus prin întrebuițarea darurilor încredințate este o consecință obligatorie a credinței mîntuitoare. Această acțiune este socotită în NT ca roadă sau lucrare a credinței. Cine

nu lucrează, este ca urmare pierdut: „Și pe robul nefolositor aruncați-l în întunericul de afară: acolo va fi plînsul și scrișnirea dinților“ (Mt.25:30). Spre deosebire de lucrările sau faptele credinței, în cazul faptelor Legii (Gal.2:16) sau în cel al faptelor moarte (Evr.6:1 Evr.9:14) este vorba de faptele aceluia care încă nu crede. Și aici este valabil: Dacă doi oameni fac același lucru, nu înseamnă că este aceeași calitate. Contextul pasajului din Iacov 2:24 (vezi afirmația b. de mai sus) arată că credința lui Avraam a atras după sine fapte concrete: El a fost ascultător față de Dumnezeu prin faptul că a plecat din patria lui (Gen.12:1-6) și a fost gata să-l jertfească pe fiul său Isaac (Iac.2:21). La fel este și fapta (fostei) prostituate Rahav (Iac.2:25), anume salvarea iscoadelor israelite în Canaan, o urmare a credinței ei în Dumnezeu (Ios.2:11). Din aceasta se vede limpede că faptele aparțin în mod inseparabil credinței. Întocmai cum trupul omenesc fără duh este mort, tot așa și credința, fără faptele care decurg din ea este moartă (Iac.2:26). Versetele de la a) și b) nu constituie deci nici o contradicție; avem de a face aici cu un caz de afirmații complementare, care se întregesc (vezi Principii de interpretare A3 și A14 din Anexă, Partea II).

M.2. De ce a ales Dumnezeu pentru mîntuire tocmai metoda crucii? Nu s-ar fi putut găsi și o altă metodă?

R: Metoda răstignirii nu este direct amintită în VT, dar sînt date profetic mai multe amănunte care se potrivesc numai cu răstignirea, ca de ex. în Psalm 22:17: „Mi-au străpuns mîinile și picioarele“. Pavel aplică declarația vechitestaentală: „Cel atîrnat pe lemn este blestemat înaintea lui Dumnezeu“ (Dt.21:23) la Isus cel răstignit (Gal.3:13). Acest mod de execuție preluat

de la perși era socotit de romani ca „cel mai crud, mai îngrozitor“ (*Cicero*) și „cel mai rușinos“ (*Tacitus*). Crucea se afla în planul lui Dumnezeu; Isus „a răbdat crucea, disprețuind rușinea“ (Evr.12:2). „El S-a smerit... devenind ascultător pînă la moarte, însă moarte de cruce“ (Fil.2:8). Chiar dacă ar fi fost imaginabilă și altă metodă de execuție - prin împroșcare cu pietre, decapitare, otrăvire, înecare, etc. - trebuie exclusă de către analogia căderii și mîntuirii: Printr-un pom (Gen.2:17: pomul cunoștinței) a venit păcatul în lume; printr-un pom trebuia el să fie șters: Crucea de pe Golgota este lemnul (pomul) de blestem (Gal.3:13): Isus moare în mod dezonorant și exclus din orice comunitate omenească: El este blestemat.

Legea lui Moise pronunță blestemul asupra celui păcătos. Acest blestem se află începînd cu căderea în păcat asupra tuturor oamenilor. Isus a luat asupra Sa în locul nostru blestemul lui Dumnezeu asupra păcatului. Cuvîntul despre cruce este acum mesajul eliberator pentru toți oamenii, care prin păcatul lor se află principal sub blestem.

Papa *Ioan Paul al II-lea* a denumit odată lagărul de la Auschwitz drept Golgota secolului 20. În sensul acesta, există astăzi o orientare teologică care îl vede pe Isus în solidaritate cu cei care suferă, cei care sînt torturați și uciși, cei care au suferit ca și El și au murit de moartea cea mai crudă. Dar: Moartea pe cruce a lui Cristos nu poate și nu are voie niciodată să fie comparată cu moartea altor oameni, nici crucea Lui cu multele alte cruci care au fost ridicate în jurul Ierusalimului sau al Romei. Ea are, deoarece este crucea lui Cristos, Fiul lui Dumnezeu, o „calitate“ deosebită față de toate celelalte cruci. El nu a suferit numai nedreptatea celor puternici din lumea aceasta, ci și ca *Unul singur* mînia lui Dumnezeu asupra păcatului. Numai El a fost Mielul de jertfă care a purtat judecata lui

Dumnezeu ca Înlocuitor, Substituit „pentru mulți”. „Cuvîntul despre cruce” (1.Cor.1:18) este de atunci centrul oricărei predicări creștine. De aceea, Pavel are de comunicat un singur lucru: „Numai pe Isus Cristos, și pe El răstignit” (1.Cor.2:2). *A.L. Coghill* ne arată importanța crucii într-o cunoscută cîntare de trezire spirituală:

Ah, privește la Domnul,
pe cruce răstignit
Și-nțelege ce crud a suferit;
Cum prin jertfa-I, pe tine
de iad te-a izbăvit,
Și te-ntoarce spre El umilit:
Ce mare har,
Pentru Tine a fost răstignit,
a suferit...

M.3. Cum a putut Isus să moară acum 2000 de ani pentru păcatele pe care le-am comis de abia acum?

R: Planul de mîntuire al lui Dumnezeu pentru omul căzut în păcat a existat deja înainte de întemeierea lumii (Ef.1:14), pentru că Dumnezeu, prin darul liberului-arbitru făcut omului, nu numai că a inelus în calcul căderea în păcat, dar a și prevăzut-o. În principiu, Dumnezeu ar fi putut realiza mîntuirea omenirii prin Isus Cristos atît imediat după căderea în păcat, cît și la sfîrșitul istoriei lumii; important era să se întîmple *odată* (Evr.9:28). În primul caz, prețul pentru păcat ar fi fost adus în avans; în al doilea caz, el ar fi fost plătit retroactiv. Din lumea comerțului ne sînt cunoscute ambele variante: plata în avans și plata ulterioară. Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, a hotărît momentul oportun. În legătură cu aceasta, în epistola către gala-

teni se spune: „Dar cînd a venit plinătatea timpului, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său“ (4:4). Oamenii care au trăit înainte de venirea lui Isus și care au dat atenție poruncilor lui Dumnezeu spre mîntuire sînt mîntuiți prin jertfa de pe Golgota la fel ca și cei născuți după Isus și care au primit Evanghelia (Evr.9:15). Aspectul din punct de vedere temporal al evenimentelor mîntuirii întîmplăte deja pentru noi este exprimat de Romani 5:8: „Dumnezeu Își dovedește dragostea față de noi prin faptul că, pe cînd eram noi încă păcătoși, Cristos a murit pentru noi“.

Pe vremea lui Avraam sau a lui Iov nu existau încă poruncile. Acești bărbați au acționat potrivit conștiinței lor și s-au încrezut în Dumnezeu. Aceasta li s-a socotit ca dreptate (Rom.4:3). Pe timpul lui David, poruncile de pe muntele Sinai existau de multă vreme. Ele erau norma, etalonul după care oamenii erau îndreptățiți înaintea lui Dumnezeu; păcatele erau înlăturate prin jertfe de animale. Jertfele de animale însă nu puteau să îndepărteze nici un păcat (Evr.10:4); ele erau numai indicarea spre jertfa lui Isus care urma să vină. Din această cauză, El a fost numit și „Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii“ (Io.1:29). De abia prin El s-a putut ajunge la ispășirea totală a păcatului. Noi trăim în timpul jertfei deja împlinite. Cu aceasta, umbrele (jertfele de animale) erau abrogate, iar noi primim iertarea pe baza jertfei deja aduse.

M.4. N-ar fi fost mai economic dacă Isus ar fi suferit numai pentru păcatele pentru care oamenii ar fi cerut iertare, în loc să sufere pentru păcatele întregii lumi?

R: Potrivit Legii lui Dumnezeu, asupra păcatului se află sentința morții (Rom.6:23). Să presupunem că pe baza Evangheliei lui Isus Cristos în întreaga istorie

s-ar fi convertit un singur om. Atunci, chiar și pentru acest singur om, moartea ar fi fost plata păcatului. Gîndului lui *Hermann Bezzel* i se poate alătura și autorul, anume că dragostea lui Isus era atît de mare, încît ar fi realizat acțiunea de salvare chiar și pentru un singur păcătos care s-ar fi pocăit. Dar, pe de altă parte, mîntuirea lucrată de Fiul lui Dumnezeu este de o asemenea dimensiune, că ea este de-ajuns pentru toți oamenii. De aceea putea să zică Ioan Botezătorul: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii“ (Io.1:29). Iertarea poate s-o primească acum oricine vrea. Următoarea întîmplare poate să ne clarifice acest lucru:

Un moșier irlandez bogat a ținut odată oamenilor care lucrau pe moșile lui o predică foarte originală. El a făcut cunoscut în toate locurile importante de pe întinsele lui domenii următorul anunț:

„În luna următoare mă voi afla între ora 10 și 12 în biroul conacului meu. În aceste două ore sînt dispus să plătesc toate datoriile lucrătorilor mei. Să fie aduse toate facturile neplătite“.

Această ofertă neobișnuită a devenit subiectul de discuție al tuturor. Unii o socoteau drept o glumă proastă, alții presupuneau că este o chichiță în ea, căci niciodată nu li se mai oferise așa ceva. A venit ziua anunțată. S-au prezentat mai mulți oameni. La zece fix, moșierul a apărut și a dispărut fără nici un cuvînt în spatele ușii biroului lui. Nimeni nu îndrăznea să intre. Mai degrabă discutau neîncetat despre autenticitatea semnăturii de pe afișe și despre motivele șefului. La unsprezece și jumătate s-a prezentat în sfîrșit la birou o pereche în vîrstă. Bătrînul, cu un teanc de facturi în mîină, s-a interesat cu glas tremurător dacă acolo se plăteau datoriile. El este luat în rîs: „Pînă acum încă n-a plătit nimic!“ Un altul a zis: „Nici n-a încer-

cat vreunul, dar dacă este adevărat că achită datoriile, atunci vino repede și dă-ne de știre!“ Cu toate acestea, cei doi bătrâni au îndrăznit să intre. Ei au fost primiți prietenește, au fost adunate sumele, și au primit de la moșier un cec semnat cu suma întregă. Tocmai când vroiau să părăsească biroul plin de recunoștință, el a zis: „Rămîneți vă rog aici pînă la ora 12, cînd închid biroul“. Cei doi bătrîni au arătat spre mulțimea de afară, care dorea să audă de la ei dacă oferta era adevărată. Dar nu li s-a dat voie: „Voi m-ați crezut pe cuvînt, și cei de afară trebuie să facă același lucru, dacă vor ca datoriile să le fie plătite“. Oferta moșierului era valabilă pentru toți oamenii lui, și contul lui era de-ajuns ca să șteargă toate datoriile. Dar fără datorii au ajuns să fie numai cei doi soți, care s-au încrezut în cuvîntul lui“ (Din *F König*: „Du bist gemeint“ - De tine este vorba, pag.99-103, mult scurta).

Astfel este moartea lui Isus de-ajuns pentru toți oamenii: „Astfel deci, după cum prin nelegiuirea unuia singur (= Adam) a venit condamnarea pentru toți oamenii, tot așa, prin fapta dreaptă a Unuia singur (= Isus), a venit pentru toți oamenii îndreptățirea care duce la viață“ (Rom.5:18). Oferta de mîntuire este valabilă pentru oricine, și de aceea poate fi vestită oricărui om. Dar mîntuiți vor fi numai aceia care, prin încredere în Cuvîntul lui Isus, îndrăznesc și-L acceptă personal în viața lor.

M.5. Dumnezeu, pe baza jertfei lui Isus Cristos, oferă tuturor oamenilor iertarea păcatelor. De ce nu dă Dumnezeu o amnistie generală pentru păcatele tuturor oamenilor?

R: Pe baza morții pe cruce a lui Isus, Dumnezeu oferă tuturor oamenilor mîntuirea, de aceea putea Pavel s-o predice în Areopag atît de atotcuprinzător: „Deci,

tracînd cu vederea timpurile de neștiință, Dumnezeu poruncește acum oamenilor ca *toți de pretutindeni* să se pocăiască“ (Fap.17:30). De acum nu mai trebuie nimeni să piară din pricina poverii păcatelor lui. Fiecare păcătos poate afla har. Dacă chiar un Pavel, care voia să pustiască Biserica lui Isus, a putut fi iertat, cu cît mai mult fiecare din noi! Dintre cei doi tâlhari răstigniți împreună cu Domnul Isus, numai unul a fost mîntuit, cel care a venit la El cu vina lui. Celălalt a rămas în respingere și batjocură față de Isus, și cu aceasta în păcatele lui. De aici vedem că Dumnezeu nu decretează o amnistie generală, ci acționează potrivit liberei decizii de voință a fiecăruia:

„Ți-am pus înainte viața și moartea, binecuvîntarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești“ (Dt.30:19).

„Așa vorbește Domnul: Iată că vă pun înainte calea vieții și calea morții“ (Ier.21:8).

Cine caută într-adevăr iertarea, va avea parte de ea în ciuda celor mai mari greșeli: „De vor fi păcatele voastre roșii ca purpura...“ (Is.1:18). Putem s-o formulăm și astfel: Omul nu este pierdut din pricina păcatului, ci din pricina voinței lui, adică a faptului că nu este gata de pocăință. În cerul lui Dumnezeu vor exista odată numai cei care au vrut de bunăvoie să ajungă acolo, și nu unii aduși cu forța.

M.6. După părerea mea, există și după moarte posibilitatea mîntuirii. Harul lui Dumnezeu trebuie să fie mai mare decît cel despre care ați predicat dumneavoastră!

R: Această întrebare este pusă foarte des, pentru că ne preocupă profund, dacă ne pasă cu adevărat de mîntuirea oamenilor care ne stau sau ne-au stat aproape. Se ivesc într-adevăr multe întrebări: Ce se întîmplă cu oamenii:

- care au auzit despre Isus numai în chip banalizat sau denaturat?
- care în bisericile lor, în loc de mesaje creștine orientate exclusiv spre Cristos, au avut de auzit adesea idei colorate politic și care apoi s-au debarasat complet de tema creștinism?
- care și-au dat o aparență creștină, dar în miezul vieții lor au fost altfel orientați decât spune Biblia?
- la care eforturile noastre evanghelice au rămas vădit fără rezultat, pentru că nu am găsit intrare spre inima celuilalt, sau pentru că celălalt nu a acceptat Evanghelia?
- care au fost educați în spiritul unui ateism conștient sau în secte cu învățături greșite?
- Ce se întâmplă cu numeroșii tineri din zilele noastre, cărora le este comunicată tocmai în învățământul religios din școală chipurile o neautenticitate a Bibliei și care, din cauza aceasta, nu se mai ocupă niciodată în viața lor cu chestiuni ale credinței?
- Ce se întâmplă, în sfârșit, cu oamenii care, fără vina lor, nu au avut niciodată ocazia de a sta sub influența Evangheliei?

Toate aceste întrebări au dat mult de gândit, și astfel cele mai diferite grupări au ajuns la răspunsuri care se referă fie la o mîntuire după moarte, fie exclud în general ideea pierderii mîntuirii. Vom numi aici ca exemplu doar cîteva din ideile care se contrazic între ele:

1. *Universalității* afirmă că în cele din urmă, după o perioadă de chin, vor fi mîntuiți toți fără excepție: Hitler și Stalin, ca și francmasonii, nihilistii și spirițiștii.

2. Potrivit *concepției catolice*, sufletele morților, care mai au încă nevoie de purificare, ajung în purgatoriu, înainte de a fi lăsate în cer. Această învățătură a

fost susținută de *Augustin* și papa *Gregoriu cel Mare*. Presupunerea că suferințele „bietelor suflete“ vor putea fi scurtate în purgatoriu prin mijlocirea celor vii a dus la apariția în Evul Mediu a indulgențelor și a Zilei morților.

3. La *mormoni* există posibilitatea ca membrii lor să se poată lăsa botezați ca înlocuitori pentru cei morți, pentru ca prin aceasta să salveze pe cei necredincioși - chiar și din generații anterioare.

4. Potrivit învățăturii *Martorilor lui Iehova*, pentru oameni nu există nici cer, nici iad. Pentru adepții lor este prevăzut un pământ reconșionat în locul unei părtașii veșnice cu Dumnezeu Tatăl și cu Fiul Său Isus Cristos în cer. Ceilalți rămân în mormânt, sau pot fi scăpați prin așa-numita „jertfă de răscumpărare“.

5. *Biserica nou-apostolică* a introdus o „slujbă pentru morți“, potrivit căreia apostolii ei autonumiți pot să acționeze pînă și în lumea morților. Mijlocirea darului mîntuirii dat de pe pământ celor de dincolo se face prin apostolii care au murit, care își continuă dincolo „munca de mîntuire“.

6. *Alte grupări* susțin la rîndul lor o învățatură potrivit căreia cei credincioși în Cristos ajung în cer, dar cei necredincioși dimpotrivă, sînt nimiciți definitiv, astfel că nu mai există.

7. O altă concepție se referă la pasajul din 1.Petru 3:18-20, din care unii exegeți deduc o predicare în locuința morților cu scopul mîntuirii.

Toate aceste concepții încearcă - desigur, cu intenții bune - să dea o speranță pentru grupările de persoane numite la început. Dar orice speculație nu ne ajută să mergem mai departe, de aceea Îl vom întreba pe singurul care ne poate ajuta aici: Dumnezeu în Cuvîntul Său. Deci, pe baza textelor biblice, e vorba să cerțăm dacă mai există vreo posibilitate de mîntuire după moarte. Deoarece este vorba despre o chestiune ex-

trem de importantă, putem porni de la faptul că Dumnezeu nu ne lasă în Biblie în neclaritate în privința aceasta (cf. paragraf B51 din Anexă, partea I). Tot așa, numai Scriptura ne ajută să recunoaștem învățăturile greșite în esența lor, pentru a nu fi înșelați prin ele.

1. După moarte urmează judecata: În lumina Bibliiei, toate ideile potrivit cărora i se oferă omului după moarte încă o posibilitate de mîntuire se dovedesc ca rătăcirii ale fanteziei omenești, căci „oamenilor le este rînduit să moară o singură dată, dar după aceea este judecata“ (Evr.9:27). Aceasta este valabil atît pentru oamenii care au ajuns în contact în vreun fel oarecare cu mesajul lui Dumnezeu, cît și pentru cei care nu l-au auzit: „Toți ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecată al lui Dumnezeu“ (Rom.14:10). Dumnezeu a dat această judecată Fiului. Nu se judecă ce se întîmplă dincolo de zidul morții, ci numai cele lucrate aici și astăzi, „pentru ca fiecare să primească cele lucrate în trup, potrivit cu ceea ce a făptuit: fie bine, fie rău“ (2.Cor.5:10). De la această judecată nu este exceptat nimeni: credincioși, indiferenți, liber-cugetători, înșelați, păgîni... pe scurt: tot pămîntul locuit (Fap.17:31).

2. Criterii de judecată: Criteriile judecării divine nu sînt arbitrare: nimeni nu este favorizat sau dezavantajat (1.Pet.1:17; Rom.2:11). Norma ne-a fost făcută cunoscut de către Dumnezeu. Noi sîntem judecați exclusiv după cele revelate în Biblie: „Cuvîntul, pe care l-am vorbit Eu, acela îl va judeca în ziua cea din urmă“ (Io.12:48). De aceea, să rezumăm cele mai importante criterii din Scriptură:

a) *după dreptatea lui Dumnezeu:* Noi putem fi siguri: „Cel Atotputernic nu calcă dreptatea“ (Iov 34:12), căci El este un Judecător drept (2.Tim.4:8). Aici nu

există suciri și denaturări, pentru că adevărul și dreptatea sînt arătate deplin: „Da, Doamne, Dumnezeu, Atotputernice, adevărate și drepte sînt judecățile Tale!” (Ap.16:7)

b) *după măsura încredințată nouă*: Nici un om nu este identic cu celălalt, și fiecăruia i s-au încredințat daruri diferite. Păgînii neevanghelizați au o cunoștință mai mică despre Dumnezeu, anume numai din cele create (Rom.1:20) și din conștiință (Rom.2:15), decît acei oameni care au putut să audă Evanghelia. Unui bogat îi stau la dispoziție alte posibilități de a face bine și de a sprijini răspîndirea Evangheliei decît unui sărac. Unul înzestrat cu felurite capacități spirituale are o mai mare responsabilitate. Este o deosebire, dacă cineva a trebuit să trăiască într-o dictatură cu numeroase limitări, sau dacă a putut să lucreze într-o țară liberă. Domnul spune în Luca 12:48: „Cui i s-a dat mult, i se va cere mult; și cui i s-a încredințat mult, i se va cere mai mult“.

c) *după faptele noastre*: Dumnezeu cunoaște acțiunile fiecăruia, și El „va răsplăti fiecăruia potrivit faptelor lui” (Rom.2:6). Fapte sînt atît cele comise (Mt.25:34-40), cît și cele omise (Mt.25:41-46). Acțiunile tuturor oamenilor sînt înregistrate în cărțile lui Dumnezeu și alcătuiesc baza de evaluare la judecată (Ap.20:12-13).

d) *după roada noastră*: Tot ce facem în Numele lui Isus (Lc.19:13) - comportarea noastră, lucrarea noastră - este arătat de Biblie ca roadă nepieritoare (Io.15:16). Aceasta este o normă fundamentală de evaluare la judecată (Lc.19:16-27). În timp ce toate lucrările moarte sînt arse (1.Cor.3:15), este răsplătit tot ce rămîne (1.Cor.3:14).

e) *după dragostea noastră*: Dragostea este o roadă deosebită, căci ea este cea mai mare (1.Cor.13:13). Ea este împlinirea Legii (Rom.13:10). Aici este vorba de

cea ce am făcut din dragoste față de Dumnezeu (Mt.22:37) și din dragoste față de Isus (Io.21:15). Dragostea altruistă trebuie deosebită de dragostea calculată: „Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată aveți?” (Mt.5:46). Fariseul Simon invitase pe Isus în casa lui, dar nu I-a dat nici măcar apă pentru spălat picioarele (Lc.7:44). Femeia păcătoasă I-a uns picioarele cu mir scump. Ea a primit multă iertare de păcate, de aceea a și arătat Domnului multă dragoste (Lc. 7:47). Dragostea este o roadă a Duhului (Gal.5:22); ea are însemnătate veșnică.

f) *după cuvintele noastre*: Potrivit afirmației lui Isus, cuvintele noastre au caracter hotărâtor asupra sorții noastre veșnice. Poate că de acest aspect al judecării sîntem cel mai puțin conștienți: „Dar Eu vă spun că oamenii vor da socoteală în ziua judecării de orice cuvînt nefolositor pe care îl vor fi rostit. Căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit, și din cuvintele tale vei fi condamnat” (Mt.12:36-37).

g) *după responsabilitatea noastră*: Prin structura personalității noastre primite la creație, am fost investiți cu simț de răspundere. Dumnezeu ne-a acordat un mare spațiu liber, în care noi înșine purtăm responsabilitatea. Chiar și în caz că sîntem amăgiți, sîntem responsabili de faptele noastre. Deși neascultarea lui Adam nu s-a întîmplat din propria lui voință, ci prin amăgire, el a trebuit totuși să suporte urmările. Deoarece amăgirea credinței sfîrșește în pierzare, avertismentele biblice sînt aici deosebit de insistente (de ex. Mt.24:11-13; Ef.4:14; Ef.5:6; 2.Tim.2:16-18). Din acest motiv, învățăturile greșite ale sectelor nu au voie să fie subapreciate în efectul lor.

h) *după poziția noastră față de Isus Cristos*: Relația noastră personală cu Fiul lui Dumnezeu este hotărîtoare: „Cine crede în Fiul, are viață veșnică; dar cine nu ascultă de Fiul nu va vedea viața, ci mînia lui

Dumnezeu rămîne peste el“ (Io.3:36). Păcatul a adus condamnarea asupra tuturor oamenilor (Rom.5:18). Singura ieșire din această condamnare este legătura noastră cu Cristos: „Prin urmare deci, acum nu este nici o condamnare pentru cei ce sînt în Cristos Isus“ (Rom.8:1).

3. Modul de judecare: Potrivit criteriilor de mai sus, fiecare om este evaluat individual. Nu este trecut cu vederea nici un aspect din viața cuiva. Cum sună sentința totală? Există o împărțire în două părți a omenirii, pe care Isus o formulează în lumea de acum ca o invitație:

„Intrați prin poarta cea strîmtă, pentru că largă este poarta, și lată este calea care duce la pierzare, și mulți sînt cei ce intră prin ea. Ce strîmtă este poarta, și ce îngustată este calea care duce la viață, și puțini sînt cei ce o găsesc!“ (Mt.7:13-14)

Nu există o „cale de mijloc aurită“ pentru cei nehotărîți, și nici un loc de ședere neutru între cer și iad. La sfîrșit - cum se poate deja cunoaște în această viață - se va face deosebire numai între cei salvați și cei pierduți. Uneia din grupe, Domnul îi va spune: „Veniți, cei binecuvîntați de Tatăl Meu, moșteniți Împărăția pregătită vouă de la întemeierea lumii“ (Mt.25:34), iar cealaltă va auzi: „Nu vă știu de unde sînteți... depărtați-vă de la Mine, voi toți“ (Lc.13:25,27). În grupa din urmă se află nu numai liber-cugetătorii și păgînii, ci și oameni care au cunoscut mesajul lui Isus, dar nu l-au slujit în ascultare. Ei strigă uimiți: „Noi am mîncat și am băut în prezența Ta, și pe străzile noastre ai învățat pe oameni“ (Lc.13:26).

4. Conșcințele noastre: După moarte nu mai există - biblic vorbind - nici o posibilitate de mîntuire.

Decizia se ia în această viață, de aceea spune Domnul Isus: „Luptați-vă ca să intrați pe ușa cea strîmtă!” (Lc. 13:24). La judecată, vor fi deschise cărțile lui Dumnezeu cu toate amănuntele despre lucrarea noastră de pe pămînt (Ap.20:12). Bine va fi de cel ce se află scris atunci în cartea vieții! Religiiile necreștine nu au putere mîntuitoare. Cîți oameni vor fi mîntuiți din cei ce n-au auzit niciodată Evanghelia, dar au rîvnit după Dumnezeu (Ap.17:27) și au urmărit viața veșnică (Rom.2:7), nu știm. Dar pentru noi, cei care am auzit Evanghelia, nu mai există nici o scuză și nici o scăpare (Evr.2:3), dacă trecem pe lîngă mîntuire. Noi am avut șansa salvării. Cum poate fi primită această mîntuire, este prezentat amănunțit în anexă (Partea I, Pct.10).

M.7. Ce se întîmplă cu copiii care au murit prea devreme ca să poată lua o hotărîre? Ce se întîmplă cu cei avortați sau bolnavi mintal? Sînt ei pierduți?

R: Mai întîi este fundamentală aici întrebarea: Din care punct temporal este privit embrionul ca om. Dacă cineva crede curente lumesti ale epocii, s-ar părea că aceasta depinde de bunul plac al concepțiilor individuale sau al legiuitorului public. Dacă căutăm norme de încredere pentru timpul cînd omul ia ființă, le găsim în Biblie. Devenirea individuală a omului începe cu contopirea spermatozoidului masculin cu ovulul feminin. La orice dezvoltare embrională avem de a face cu intervenția directă a Creatorului: „Tu mi-ai întocmit rinichii, Tu m-ai țesut în pîntecele mamei mele. Te laud că sînt făcut în chip uimitor și minunat. Minunate sînt lucrările Tale, și ce bine vede sufletul meu lucrul acesta!” (Ps.139:13-14). Cînd îl cheamă pe Ieremia în slujbă, Dumnezeu îi arată că El l-a văzut deja ca personalitate cu mult înainte de nașterea lui și l-a ales

pentru misiunea destinată lui: „Mai înainte de a te întocmi în pîntecele mamei, te-am cunoscut... și mai înainte de a ieși tu din pîntece, te-am sfințit; te-am pus profet al neamurilor“ (Ier.1:5).

Să reținem: Omul este un individ de la început, și potrivit numeroaselor texte biblice (de ex. Lc.16:19-31; Evr.9:27) o creatură veșnică, a cărei existență nu este distrusă niciodată.

Dar unde rămîne omul, după ce a murit? Cazul este clar la acei oameni care au auzit Evanghelia și au fost în situația de a lua o hotărîre. Și voia lui Dumnezeu este clară: „Domnul este îndelung-răbdător față de voi, nevrînd să piară vreunii, ci toți să vină la pocăință“ (2.Pet.3:9). Mîntuirea și pierzarea depind prin aceasta numai de voința noastră. Noi avem libertatea de a porni spre cer sau spre iad. Ambele căi ne sînt puse înainte spre alegere (Dt.30:19; Ier.21:8).

Grupurile de persoane de mai sus nu dispun însă de voința de a lua o asemenea decizie cu urmări mari. Pe baza unei erezii din Evul Mediu, s-a susținut concepția că sufletele copiilor nebotezați, după moartea lor timpurie, vor merge la pierzare. Aici este vorba de învățătura nebiblică că botezul mîntuiește pe copiii imaturi. Potrivit afirmațiilor biblice centrale, nu botezul, ci credința în Domnul Isus are putere mîntuitoare (Fap.16:31). Ca să răspundem deci la întrebarea de mai sus nu ne ajută botezul copiilor, care la cei avortați oricum nici nu e posibil.

Rezolvarea o găsim în norma lui Dumnezeu: „Dumnezeu nu calcă dreptatea“ (Iov 34:12), căci judecățile Sale sînt absolut drepte (Ap.16:7) și sînt aplicate fără deosebire de persoană (1.Pet.1:17; Rom.2:11). Așa că putem fi siguri că persoanele sus-numite nu vor cădea pradă pierzării. Ei înșiși nu poartă nici o vină proprie pentru soarta lor. Cînd au fost aduși copii mici (și poate și sugari) la Domnul Isus, ucenicii au văzut

în aceasta o povară inutilă pentru Domnului Isus, care avusese o zi foarte grea în urma Sa. Dar Domnul Isus scoate în evidență cu această ocazie în chip deosebit pe copii ca fiind moștenitori ai Împărăției cerurilor: „Lăsați copiii să vină la Mine, nu-i opriți, căci Împărăția lui Dumnezeu este a unora ca ei“ (Mc.10:14).

M.8. Nu era necesar ca Iuda să-L trădeze pe Isus, pentru ca prin aceasta să poată fi făcută posibilă mîntuirea?

R: Trebuie să reținem: Mîntuirea nu a fost făcută posibilă prin Iuda, ci prin Isus. Moartea Domnului Isus era necesară pentru a se obține mîntuirea pentru oameni. Cineva care era absolut nevinovat trebuia să poarte ca înlocuitor pentru cel păcătos judecata asupra păcatului. Potrivit planului lui Dumnezeu, El „a fost dat pentru nelegiuirile noastre, și a fost înviat pentru îndreptățirea noastră“ (Rom.4:25). La realizarea răstignirii, de la intenție pînă la înfăptuire, au luat parte mulți oameni, atît iudei, cît și romani: Sinedriul din Israel (Mc.14:64), mulțimea adunată (Io.19:7; Fap.13:28), Pilat (Mc.15:15) și soldați romani (Mc.15:24). Și Iuda a fost, prin actul lui de trădare, direct implicat în aceasta. La el nu a existat un „trebuie divin“, ci a fost propria lui hotărîre liberă. Faptul că Domnul Isus a prevăzut acțiunea liberă a lui Iuda (Io.13:21-30) și că ea este privită profetic cu de-amănuntul chiar și în VT (Zah.11:12-13), este din cauza atotștiinței divine, dar fără vreo constrîngere. Motivele lui Iuda nu reies clar din textele biblice. Întemeietorul centrului de echipare din Krelinger *Heinrich Kemner* a formulat chiar posibilitatea ca Iuda să fi vrut să aducă pe Domnul într-o asemenea situație fără ieșire, pentru ca în sfîrșit să-și dovedească puterea Sa în Israel. Iuda nu-și putea închipui că Isus va accepta pasiv ca să fie omorît. Chiar da-

că mulți oameni au contribuit direct la moartea lui Isus, totuși n-au fost cei ce-au pricinuit-o cu adevărat, deoarece Isus a murit din cauza păcatului întregii omeniri. Fiecare dintre noi este părtaș la moartea lui Isus, căci El a „fost străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedepsa, care ne dă pacea, a căzut peste El, și prin rănilor Lui sîntem vindecați“ (Is.53:5).

Tăgăduirea lui Isus de către Petru în fața unei slujnice neînsemnate este pe deplin comparabilă cu trădarea lui Isus de către Iuda. Deosebirea esențială dintre acești bărbați nu constă în păcatul lor, ci în pocăință. Deoarece Petru și-a regretat tăgăduirea (2.Cor.7:10: „întristare potrivit cu Dumnezeu“) și s-a pocăit, a avut parte de iertare. Și Iuda ar fi căpătat iertare, dacă ar fi căutat-o la locul potrivit - la Isus. Iuda nu s-a întors înapoi la Domnul lui, de aceea rămîne „vai“-ul asupra faptei sale: „Pentru că Fiul omului Se duce într-adevăr, potrivit cu ce a fost rînduit. Totuși, vai de omul acela prin care este trădat El!“ (Lc.22:22)

M.9. Se merită să mai aduc pe lume un copil, cînd posibilitatea de a se duce la pierzare se ridică la 50%? (întrebarea unei tinere femei, care tocmai venise la credință)

R: Multe perechi nu mai vor să aducă copii pe lume, chipurile din cauza poluării crescînde sau a amenințării pericolului de război prin marele potențial de înarmare de astăzi. În Germania avem astăzi o rată negativă de creștere a populației, astfel că aceasta va scădea la sfîrșitul secolului cu două milioane, de la 61 la 59 milioane. *Luther* ne dă un alt punct de vedere în răspunsul la cunoscuta întrebare, ce ar face dacă s-ar sfîrși mîine lumea: „Aș sădi un măr“.

Întrebarea pusă la început exprimă un mare simț de răspundere, care nu numai că nu pierde din vedere veșnicia, dar îi și acordă prioritate față de cauzele evidente. Pentru răspuns trebuie lămurite două chestiuni individuale: Ce ne spune Biblia despre numărul de copii, și cum răspunde ea la chestiunea mântuirii copiilor noștri. Potrivit ordinii creației lui Dumnezeu, noi sîntem creați ca bărbat și femeie. Prima poruncă dată de Dumnezeu oamenilor suna: „Fiți roditori și înmulțiți-vă!” (Gen.1:28); aceasta nu a fost niciodată anulată. Capacitatea de a concepe și de a naște copii este la fel un dar divin dat oamenilor, ca și copiii înșiși: „Iată, fiii sînt o moștenire de la Domnul, rodul pîntecelui este o răsplătire” (Ps.127:3). Bogăția în copii este arătată ca o binecuvîntare deosebită: „Fericit este bărbatul care și-a umplut tolba de săgeți cu ei (cu copii)” (Ps.127:5). „Soția ta este ca o viță roditoare în lăuntru casei tale, copiii tăi ca niște lăstari de măslin împrejurul mesei tale. Iată, așa va fi binecuvîntat omul care se teme de Domnul” (Ps.128:3-4). Dumnezeu nu ne dăruiește numai copiii (Gen.33:5), ci are și o mare dorință ca ei să fie crescuți pentru El:

„Puneți-vă deci în inimă și în suflet aceste cuvinte... Să învățați pe copiii voștri în ele, și să vorbești despre ele cînd vei fi acasă, cînd vei merge în călătorie, cînd te vei culca și cînd te vei scula” (Dt.11:18-19).

Dacă urmăm acest sfat al lui Dumnezeu, roada nu va întîrzia: „Învată pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze, și cînd va fi mare nu se va abate de la ea” (Prov.22:6). Așa că putem avea liniștit copii, căci cu o asemenea creștere vor afla credința și vor fi mîntuiți. Și pentru ei e valabilă marea promisiune a lui Dumnezeu: „Eu iubesc pe cei ce Mă iubesc, și cei ce Mă caută cu tot dinadinsul Mă găsesc” (Prov.8:17). Dumnezeu are o deosebită preferință pentru tineretul care se întoarce la El: „Mi-aduc aminte încă de dragostea pe ca-

re o aveai cînd erai tînăra, de iubirea ta cînd erai logodită, cînd Mă urmai în pustie, într-un pămînt nese-mănat“ (Ier.2:2).

Ca și credincioși putem liniștit avea copii, căci posibilitatea de a se pierde nu este deloc 50%; promisiunea lui Dumnezeu se află asupra lor, dacă îi influențăm biblic. Experiența multor perechi de credincioși arată că și copiii au găsit calea credinței, cînd au fost educați de mici potrivit Bibliei.

M.10. În Biblie este vorba despre alegerea omului de către Dumnezeu. Mai avem noi atunci o voință liberă, dacă deciziile privind salvarea sau pierzarea s-au luat cu mult înainte?

R: Așa-zisa învățătură a predestinării (lat. *praedestinatio*) provine înainte de toate de la *Augustin* și *Calvin*. Este o învățătură care pornește de la ideea predestinării divine conform căreia oamenii sînt sortiți dinainte fie unei vieți în credință, fie uneia în necredință, fie mîntuirii, fie pierzării. Din cauza acestei duble posibilități, se vorbește de „predestinare dublă“. Se merită să cercetăm dacă acest gînd corespunde Bibliei.

În răspunsurile la întrebările precedente s-a evidențiat mai ales libertatea omului în ce privește decizia lui. De aici s-ar putea naște impresia că omul e singurul care acționează și că Dumnezeu s-ar comporta complet pasiv cu privire la aceasta. Dar faptul acesta nu se potrivește cu mărturia biblică. În Romani 9: 16,18 citim: „Prin urmare deci, nu este nici de la cel ce vrea, nici de la cel ce aleargă, ci de la Dumnezeu care are milă. Prin urmare deci, El are milă de cine vrea, dar împietrește pe cine vrea“. Accentul este clar aici asupra acțiunii lui Dumnezeu. Omul se află deci în mîna activă și nesilit modelatoare a lui Dumnezeu, așa

cum este lutul în mîna modelatoare a olarului: „Dar, mai degrabă, cine ești tu, omule, ca să răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Nu cumva ceea ce este plăsmuit va zice celui ce a plăsmuit-o: „De ce m-ai făcut așa?” Sau nu are olarul stăpînire peste lut, ca din aceeași frămîntătură să facă un vas spre cinste, însă altul spre necinste?” (Rom.9:20-21). Aceasta ne arată că nu putem avea nici o pretenție la mîntuire. Libera decizie a omului este totdeauna asociată cu alegerea liberă de către Dumnezeu. Ideea alegerii este ilustrată în special prin următoarele pasaje biblice:

Mt.22:14: „Căci mulți sînt chemați, dar puțini sînt aleși“.

Io.6:64-65: „Sînt însă unii dintre voi care nu cred. Căci Isus știa de la început cine erau cei ce nu cred și cine era cel ce avea să-L trădeze. Și a zis: „Pentru aceasta v-am spus că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu i-a fost dat de Tatăl Meu“.

Ef.1:4-5: „După cum ne-a ales în El (= Isus) înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără cusur înaintea Lui, în dragoste, predestinîndu-ne la înfiere“.

Rom.8:29-30: „Pentru că pe aceia pe care i-a cunoscut mai dinainte i-a și predestinat să fie asemenea chipului Fiului Său... Dar pe aceia pe care i-a predestinat, i-a și chemat; și pe aceia pe care i-a chemat, i-a și îndreptățit; dar pe aceia pe care i-a îndreptățit, i-a și glorificat“.

Fap.13:48: „Dar neamurile, cînd au auzit, se bucurau și glorificau Cuvîntul Domnului. Și cîți erau rînduiți spre viață veșnică, au crezut“.

Referitor la înțelegerea biblică a alegerii, următoarele aspecte sînt de importanță fundamentală:

1. *Timp*: Alegerea se petrece într-un moment situat în trecut, care se află în orice caz înaintea existenței noastre: Înainte de întemeierea lumii (Ef.1:4), înaintea procreării (Ier.1:5), și de la început (2.Tes.2:13).

2. *Slujire*: Alegerea conține mereu slujirea pentru Dumnezeu. Așa îl alege Dumnezeu de ex. pe Solomon, ca să construiască templul (1.Cr.28:10), seminția lui Levi pentru slujba preotească (Dt.18:5); Isus alege pe ucenici pentru apostolat (Lc.6:13; Fap.1:2), Pavel devine „unealta aleasă“ pentru misionarea neamurilor (Fap.9:15), și toți credincioșii sînt aleși ca să aducă roada (Io.15:16).

3. *Fără deosebire de persoană*: Alegerea nu se face potrivit meritelor sau normelor omenești. Mai degrabă, Dumnezeu Se uită la ceea ce este neînsemnat: Israel este cel mai mic popor (Dt.7:7), Moise nu este dotat cu darul vorbirii (Ex.4:10), Ieremia se socotește încă prea tînăr (Ier.1:6), iar la Biserica lui Isus aparțin de cele mai multe ori cei neînsemnați din lumea această (1.Cor.1:27-28).

4. *Spre mîntuire, dar nu spre pierzare*: Ce-L interesează pe Dumnezeu, mîntuirea sau pierzarea noastră? Dumnezeu ne împărtășește limpede intenția: „Cum își cercetează un păstor turma cînd este în mijlocul oilor sale împrăștiate, așa Îmi voi cerceta Eu oile“ (Ez.34:12). Isus arată motivul venirii Sale în această lume în fraza: „Fiul omului a venit să mîntuiască ce era pierdut“ (Mt.18:11). În Isus, Dumnezeu Însuși este în căutare, ca să cîștige oameni pentru viața veșnică. Voia lui Dumnezeu pentru mîntuire e îndreptată asupra întregii omeniri: „Dumnezeu vrea ca toți oamenii să fie mîntuiți și să vină la cunoștința adevărului“ (1.Tim.2:4). Această voie a lui Dumnezeu este dezvăluită și în 1.Tesaloniceni 5:9: „Dumnezeu nu ne-a rînduit la mînie, ci la dobîndirea mîntuirii, prin Domnul nostru Isus Cristos“. Este clar: În Scriptură găsim o legătură strînsă, de nedespărțit între mîntuire și alegere, și dimpotrivă, între pierzare și alegere nu există o asemenea cuplare. Deci Dumnezeu nu alege pe nimeni pentru pierzare. Dumnezeu a împietrit ini-

ma lui Faraon de abia ca urmare a atitudinii lui păgîne persistente, în nici un caz nu a fost predestinat la aceasta înainte de nașterea lui. Că există un „prea tîrziu“, despre asta putem citi în mai multe locuri în Biblie, dar ea nu învață nicăieri despre o predestinare pentru iad. Prin executarea lui Ioan Botezătorul, Irod a întins prea mult coarda capacității lui de auzire, astfel că Isus nu i-a mai răspuns (Lc.23:6).

Să reținem: Ambele sînt valabile (declarații complementare!): Dumnezeu alege oamenii pentru mîntuire. Cu toate acestea, omul are responsabilitatea de a revendica pentru sine însuși mîntuirea. Cînd fiul pierdut a luat hotărîrea: „Mă voi scula și mă voi duce la tatăl meu“ (Lc.15:18), tatăl a alergat în întîmpinarea lui, ca să-l primească (Lc. 15:20). Dacă acceptăm mîntuirea cu decizie din proprie inițiativă, promisiunea lui Dumnezeu față de noi devine reală pentru viața noastră: Te iubesc cu o iubire veșnică (Ier.31:3), și te-am ales deja înainte de întemeierea lumii (Ef.1:4). Înainte ca să ne hotărîm noi pentru Dumnezeu și mult înaintea existenței noastre, El S-a hotărît deja pentru noi. Dumnezeu așteaptă și respectă hotărîrea voinței noastre, dar fără îndurarea Lui n-ar fi posibilă nici o acceptare (Rom.9:16). La cîți oameni acționează împreună alegerea divină (Fil.2:13) și voința omenească liberă (Fil. 2:12), asta o știe numai Domnul.

M.11. Puteți dovedi științific că există un iad? (întrebarea unei eleve de gimnaziu)

R: Domeniului de afirmații ale științei îi sînt puse în chip limpede limite, care din păcate prea adesea sînt trecute cu vederea. Posibilitățile de cunoaștere și explicare ajung doar pînă acolo unde se lasă măsurate fenomenele lumii materiale. Acolo unde ele nu se pot

măsura, nici nu pot fi exprimate în cifre, științele naturale nu mai pot explica nimic. Astfel, știința nu poate trece de limita care îi este impusă, altfel încetează de a mai fi știință și devine pură speculație. De aceea, științele naturale nu constituie surse de informații despre originea sau sfârșitul lumii. De asemenea, nici o știință nu ne poate comunica ceva privitor la ceea ce se întâmplă dincolo de zidul morții. Dacă deci știința nu ne poate spune nimic despre existența iadului, există totuși un loc unic, unde ni se comunică siguranță în privința aceasta: La crucea de pe Golgota putem citi realitatea despre cer și iad. Crucea este cel mai bun interpret al Scripturii. Dacă toți oamenii ar ajunge automat, ca pe bandă, în cer, atunci crucea ar fi de prisos. De-ar exista vreo religie sau vreo altă cale de a dobândi mîntuirea, atunci Dumnezeu nu Și-ar fi lăsat Fiul iubit să-Și verse sîngele pe cruce. De aceea, la cruce putem citi limpede: Există într-adevăr un iad. Domnul Isus a făcut aici totul ca noi să fim eliberați de iad. Fără fapta de pe Golgota am fi cu toții condamnați la pierzare (Rom.5:18). Putem rezuma cele întîmplute la cruce cu o propoziție: „Domnul Isus salvează aici oamenii de iad!“ Nu s-a făcut niciodată ceva mai mareț pentru om decît în fapta de pe Golgota. Domnul Isus a predicat stăruiitor despre dragoste și îndurare, har și dreptate, invitînd la cer, dar a vorbit cu deosebită seriozitate despre iad. El vorbește despre acest loc ca despre o prăpastie fără fund, un loc „unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge“ (Mc.9:48) și ca despre un loc de „pedeapsă veșnică“ (Mt.25:46). Cunoscînd această realitate, El ne avertizează cu insistență, ca să nu ajungem acolo:

„Dacă însă ochiul tău cel drept te face să te poticnești, scoate-l și aruncă-l de la tine; căci îți este de folos să piară unul singur din mădularele tale, și să nu-ți ajungă tot trupul în gheenă (iad)“ (Mt.5:29-30).

„Este mai bine pentru tine să ajungi în viață ciung sau șchiop decît, avînd două mîini sau două picioare, să fii aruncat în gheena focului“ (Mt.18:8).

5. Întrebări referitoare la religii (R)

Esența religiilor: Privind sau cercetînd lucrările creației, oricine poate concluziona că există un Creator (Rom.1:19-21). De la căderea în păcat, conștiința indică starea despărțită de Dumnezeu și comportarea vinovată a omului: „Ei (păgînii) dovedesc că lucrarea Legii este scrisă în inimile lor, conștiința lor aducînd mărturie, și gîndurile lor învinovățindu-se sau apărîndu-se între ele“ (Rom.2:15). În propria lor gîndire și voință, popoarele au căutat relegarea de Dumnezeu, reconectarea lor de El, și astfel s-au născut diferitele religii. Cuvîntul „religie“ provine de la latinescul „religio“ (= conștiinciozitate, teamă de Dumnezeu), care la rîndul lui este derivat din verbul „re-ligiare“ (= a relega de ceva). Această legătură cu Dumnezeu este în esență încercată prin două din caracteristicile care definesc toate religiile: prin tot felul de prescripții inventate de oameni (de ex. ritualuri de jertfă), și prin obiecte considerate importante (de ex. statuete reprezentînd pe Buda, Kaaba = clădire în formă de cub din Mecca, etc.). În cele ce urmează socotim ca religie orice efort omnesc de a ajunge la Dumnezeu. În Evanghelie însă se întîmplă invers: Dumnezeu Însuși acționează și vine la oameni. Prin urmare, calea biblică nu poate fi numită religie.

R.1. Există atît de multe religii. Acestea nu pot fi totuși toate false. Nu este oare o aroganță din partea creștinismului cînd afirmă că este singura cale spre viața veșnică?

R: Nici o religie nu mîntuiește, nici cea creștină, dacă se comportă ca religie. Există numai un singur Dumnezeu, anume Cel care a făcut cerurile și pămîntul.

tul. Numai Biblia relatează despre acest Dumnezeu. De aceea, numai El poate să ne spună ce slujește mîntuirii noastre. Dacă o religie oarecare ar fi în stare să ne poată salva de pierzarea veșnică, Dumnezeu ne-ar fi numit-o. Atunci, n-ar mai fi fost necesară moartea lui Isus pe cruce. Dar deoarece jertfa de pe Golgota a fost adusă, înseamnă că ea era neapărat necesară pentru mîntuirea noastră. Astfel, crucea lui Isus ne arată limpede că nu exista o metodă mai ieftină ca să ștergă păcatul din fața Dumnezeului celui sfînt. În moartea pe cruce a lui Isus, Dumnezeu a judecat păcatele noastre, astfel că acum numai întoarcerea noastră personală la Isus Cristos și predarea vieții noastre în mîna Lui ne salvează. În toate religiile, omul trebuie să se mîntuiască singur prin propriul efort; potrivit Evangheliei, Dumnezeu a făcut totul prin propriul Său Fi, și omul ia doar în primire mîntuirea, prin credință. De aceea se și spune în Fapte 4:12 atît de exclusiv: „Și nu este în nimeni altul mîntuirea: căci nici nu este sub cer vreun alt nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mîntuiți“. În afară de Isus nu există vreo altă punte de trecere spre cer!

Toate religiile sînt numai niște „fata morgana“ sclipitoare în pustiul unei omeniri pierdute. Unuia care moare de sete nu-i ajută iluzia unui izvor de apă. Tot așa, ideea de toleranță față de toate plăsmuirile fan-teziei omenesti duce în cele din urmă la moarte (Prov. 14:12). Omul are nevoie de apă proaspătă. Biblia ne arată cu mare claritate și fără echivoc singura oază reală, singura șansă de supraviețuire, care e Isus Cristos:

„Eu sînt calea și adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decît prin Mine“ (Io.14:6).

„Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decît cea pusă, care este Isus Cristos“ (1.Cor.3:11).

„Cine are pe Fiul, are viața; cine n-are pe Fiul lui Dumnezeu, n-are viața“ (1.Io.5:12).

R.2. *Nu ne rugăm noi toți, adică creștini și musulmani, la unul și același Dumnezeu? (întrebarea unui musulman)*

R: „Pot să pun o contraîntrebare: Este Alah, Dumnezeu dvs. Tatăl lui Isus Cristos?” - „Nu, Alah nu are nici un fiu. Aceasta ar fi o hulă la adresa lui Dumnezeu”. - „Vedeți, atunci Dumnezeu dvs. și Dumnezeul meu nu este unul și același Dumnezeu”. În fața numeroaselor religii, mulți oameni își pun toleranța întrebare dacă nu cumva se închină toți la urma urmei unuia și aceluiași Dumnezeu.

Încă de pe vremea Vechiului Testament, Dumnezeul Bibliei afirmă despre Sine că este singurul Dumnezeu: „Eu sînt Cel dintîi și Cel din urmă, și afară de Mine nu este alt Dumnezeu” (Is.44:6); „Eu, Eu sînt Domnul, și afară de Mine nu este nici un Mîntuitor!” (Is.43:11). Acest Dumnezeu viu este Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov; El este Tatăl lui Isus Cristos (Mc.14:34). Sînt de remarcat următoarele diferențe între Alah și Tatăl lui Isus Cristos:

1. Relația între Dumnezeu și oameni:

În islam, Dumnezeu nu Se revelează deloc. El e inaccessibil. Neîncetatul strigă „Allahu akbar” - „Dumnezeu este totdeauna Cel mai mare” - demonstrează că nu se poate intra într-o relație personală cu El. Alah rămîne totdeauna de partea cealaltă, tronînd sus ca un stăpînitor oriental peste supușii lui.

2. Relația tată-copil:

Pentru un musulman, noțiuni ca „omul - copil al lui Dumnezeu” și „Dumnezeu ca Tată” („Ava, Tată”, Rom.8:15) sînt nu numai de neînțeles, dar chiar și hulitoare, căci Alah este strict separat de această lume.

3. *Dumnezeu ca Om:*

Evenimentul central al istoriei mîntuirii arătată în Biblie este devenirea ca Om a lui Dumnezeu în Isus Cristos. Dumnezeu nu numai că a umblat printre noi, ci a și suferit pentru toate păcatele pînă la moartea pe cruce. Mîntuirea pentru om care urmează de aici este pentru islam de neînchipuit, de neconceput.

4. *Îndurarea și dragostea lui Dumnezeu:*

Dacă Dumnezeu poate să fie îndurător față de păcătos, atunci prețul pentru acest lucru este neînchipuit de mare: „Tu M-ai chinuit cu păcatele tale, și M-ai obosit cu nelegiuirile tale“ (Is.43:24). Dumnezeu este îndurător cu noi, pentru că ne-a răscumpărat scump (1.Cor.6:20; 1.Pet.1:19). Îndurarea lui Alah nu costă nimic; ea este arbitrară.

5. *Dumnezeu este încrederea noastră:*

În islam este de neconceput un Dumnezeu care să dăruiască refugiu, ocrotire, pace și siguranță a mîntuirii: „Căci sînt încredințat că nici moarte, nici viață... nu vor putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu care este în Cristos Isus, Domnul nostru“ (Rom. 8:39). În islam este de neconceput autoînjosirea lui Dumnezeu pînă la cruce, precum și Duhul Sfînt care este turnat în inimile noastre, de neconceput de asemenea revenirea lui Isus în putere și glorie.

Dumnezeul Coranului și Dumnezeul Bibliei pot să arate ici și colo asemănări verbale. Dar la o privire mai atentă nu există nimic comun între ei. De aceea, nici nu este același Dumnezeu cel la care se închină musulmanii și creștinii.

R.3. *Cum pot să știu că Evanghelia nu este o religie, ci e de natură divină?*

R: Deja câteva deosebiri marcante între religii și Evanghelie pot să ne ajute să descoperim adevărul:

1. În toate religiile, omul încearcă prin sine însuși să ajungă la Dumnezeu, dar nici unul care-L caută nu poate mărturisi sincer: „Am găsit o legătură personală cu Dumnezeu, am pace în inimă, vina mea este iertată, am siguranța vieții veșnice“. În Evanghelia lui Isus Cristos, Dumnezeu este Acela care Se îndreaptă spre noi. El construiește prin cruce un pod peste prăpastia păcatului și ne dăruiește mântuire. Cine o primește, poate să mărturisească: „Căci sînt încredințat că nici moarte, nici viață... nu vor putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu“ (Rom.8:38-39).

2. Prevestirile profetice din VT despre venirea unui Mîntuitor (de ex. Gen.3:15; Num.24:17; Is.11:1-2; 7:14) se împlinesc literal. În nici o religie nu există asemenea profeții cu prevestire și împlinire.

3. Dumnezeu a condamnat toate religiile ca fiind idolatrie și vrăjitorie (1.Cor.6:9-10; Gal.5:19-21; Ap.21:8) și autorizează numai pe Isus ca Mîntuitor: „Acesta este Fiul Meu iubit în care Mi-am găsit plăcerea; de El să ascultați!“ (Mt.17:5)

4. Dumnezeu a acreditat jertfa lui Isus Cristos prin învierea Lui dintre cei morți (Rom.4:24-25). Este singurul mormînt rămas gol din istoria omenirii: „De ce căutați pe Cel viu între cei morți? Nu este aici, ci a înviat“ (Lc.24:5-6). Toți întemeietorii de religii au murit și au rămas în moarte.

5. În toate religiile, omul încearcă să se mîntuiască prin propriile lui fapte. Evanghelia, dimpotrivă, este fapta lui Dumnezeu. Omul nu mai poate contribui cu nimic la lucrarea de mîntuire de pe Golgota: Noi am fost cumpărați cu un preț (1.Cor.5:20).

6. În nici o religie nu părăsește Dumnezeu cerul ca să-i mîntuiască pe oameni. În Isus, Dumnezeu a devenit Om: „Și Cuvîntul a devenit carne și a locuit printre noi - și noi am privit gloria Lui, o glorie ca a singurului născut de la Tatăl -, plin de har și de adevăr“ (Io. 1:14).

6. Întrebări referitoare la viață și credință (V)

V.1. *De ce trăim pe pământ?*

R: Viața noastră nu este rezultatul unui proces evolutiv, ci pentru că a fost voia lui Dumnezeu să creeze oameni. Biblia nu ne spune nicăieri că motivul pentru crearea omului ar fi fost cumva: pentru că Dumnezeu era singur; pentru că lui Dumnezeu I-a plăcut să creeze; pentru că Dumnezeu dorea să aibă pe cineva în fața Lui, sau pentru că dorea să creeze niște ființe pe care să le iubească. În Geneza 1:26-27 ni se comunică voia lui Dumnezeu cu privire la crearea omului, și realizarea acestui proiect: „Și Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră...’ Și Dumnezeu a creat pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut“. De aici se vede limpede că noi sîntem niște ființe dorite. Deci nu sîntem nici „haimanale cosmice“ (*F. Nietzsche*), nici „țigani la marginea universului“ (*J. Monod*), nici vreun parvenit din regnul animal, ci avem originea în actul direct de creație al lui Dumnezeu.

În plus, Biblia ne comunică că sîntem iubiți de Dumnezeu: „Te iubesc cu o iubire veșnică; de aceea îți păstrez bunătatea Mea“ (Ier.31:3). Sau: „Căci atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“ (Io.3:16). Acest verset ne mai arată că noi sîntem destinați pentru viața veșnică.

V.2. Care este sensul vieții?

R: Noi oamenii sîntem singurele ființe de pe pămînt care căutăm sensul vieții. Ne preocupă trei întrebări fundamentale: „De unde vin? De ce trăiesc? Încotro mă duc?” Mulți au cugetat la ele. Filozoful din Karlsruhe *Hans Lenk* accentuează că n-avem de așteptat nici un răspuns din partea domeniului lui de specialitate atunci cînd scrie: „Filozofia dă rareori soluții definitive în ce privește răspunsul; ea este un domeniu al problemelor, nu un domeniu de specialitate al rezultatelor. Pentru ea, o nouă perspectivă a problemei este uneori mult mai importantă decît o rezolvare parțială a unei chestiuni date”. Scriitorul *Hermann Hesse* scrie: „Viața este absurdă, crudă, stupidă și totuși minunată. Ea nu-și bate joc de om, dar nici nu-i pasă mai mult de el decît de-o rîmă”. Autoarea franceză existențialistă și atee *Simone de Beauvoir* se rătăcește în absurditate: „Ce sens are viața, dacă totuși va fi radical distrusă? Atunci la ce-a mai existat? La urma urmei totul este absurd: frumusețea vieții, faptele oamenilor, totul. Viața este absurdă”. Și nici științe ca psihologia, biologia, medicina nu ne pot da un răspuns, pentru că întrebarea despre sensul vieții nu aparține domeniului lor de afirmații.

Unii oameni își văd sensul vieții în faptul că

- vor să facă bine: Mulți nutresc acest gînd umanist, ceea ce nu înseamnă în mod specific a fi creștini. A face bine este într-adevăr și misiunea unui creștin (Gal.6:10; 2.Tes.3:13), dar cine face fapte bune încă nu este prin aceasta creștin.

- dobîndesc un renume: sportivii năzuiesc după titluri mondiale și medalii de aur. Artiștii își caută recunoașterea și aprecierea pe scenele acestei lumi.

- vor să creeze ceva nepieritor. Astfel, ei socotesc că

trăiesc mai departe prin copiii lor sau în societate (de ex. prin donații care sînt legate de numele lor). Alții doresc să se immortalizeze prin propriile poezii, memoriile sau jurnale.

Ar trebui să medităm la faptul că orice faimă lumească este doar temporară. După moartea noastră, nouă înșine nu ne mai rămîne nimic din acestea, căci acolo unde mergem „nu vom mai avea parte de tot ce se face sub soare“ (Ecl.9:6).

Dacă viața noastră este o creație a lui Dumnezeu, atunci poate avea sens numai dacă este trăită cu acest Dumnezeu și este condusă de El. O inimă omenească - chiar de-ar poseda toată fericirea acestei lumi - rămîne fără odihnă, goală și neîmplinită, dacă nu-și află odihna în Dumnezeu. De aceea, să aflăm de la Dumnezeu ceea ce ne dă sens. Să schițăm acest lucru în trei puncte:

1. Scopul lui Dumnezeu cu viața noastră este ca să ajungem la credință. Fără credința salvatoare în Domnul Isus Cristos sîntem pierduți. De aceea a spus Pavel gardianului închisorii din Filipi: „Crede în Domnul Isus, și vei fi mîntuit, tu și casa ta“ (Fap.16:31). În sensul acesta, „Dumnezeu vrea ca toți oamenii să fie mîntuiți și să vină la cunoștința adevărului“ (1.Tim. 2:4). Deoarece această mîntuire este prioritară pentru fiecare viață omenească, Domnul Isus a spus paralizicului mai întîi: „Păcatele îți sînt iertate!“ (Mt.9:2). Din perspectiva lui Dumnezeu, mîntuirea sufletului are prioritate față de vindecarea trupului.

2. Dacă sîntem mîntuiți, sîntem în slujba lui Dumnezeu: „Slujiți Domnului cu bucurie!“ (Ps.100:2). Ca ucenici ai lui Isus, viața noastră trebuie să fie astfel orientată, încît să facem și pe alții ucenici (Mt.28:19).

3. „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși!“ (Mt.22:39). Dumnezeu nu ne obligă ca să mergem cu această poruncă a dragostei la cei de departe din Afri-

ca de Sud sau Chile, ci în primul rînd la acei oameni care ne sînt încredințați nemijlocit: partenerul de căsnicie, copiii, părinții, vecinii sau colegii noștri de muncă. Că noi ne iubim pe noi înșine, Biblia o presupune ca fapt, dar această dragoste trebuie să fie la fel de valabilă și pentru aproapele nostru.

Cele aflate la punctul 2 și 3 de mai sus, dacă sînt îndeplinite de noi în credință, sînt socotite de Biblie ca rod al vieții noastre. Spre deosebire de toate succesele trecătoare, numai roada rămîne (Io.15:16). Dumnezeu le caută la sfîrșitul vieții noastre și ne întrebă ce-am făcut cu talanții (viață, timp, bani, înzestrări) încredințați (Lc.19:11-27). Chiar un pahar de apă rece, pe care l-am dat în Numele lui Isus, are atunci importanță veșnică (Mt.10:42).

V.3. Cum pot s-o scot la capăt în viața zilnică cu credința?

R: Cine a devenit credincios în mod sincer în Isus Cristos, la acela se vede o schimbare limpede a vieții. Trei puncte marchează noua cale a vieții:

1. Ruptura cu păcatul: După ce am primit la convertire iertarea tuturor păcatelor noastre, ajungem la un nou mod de viață care o rupe din temelie cu păcatul și care nu-l mai tolerează. Ca și creștini născuți din nou nu sîntem fără păcat, dar ceea ce se întîmpla înainte în chip regulat, astăzi se produce doar accidental. Păzirea poruncilor, care nu sînt date ca niște interdicții, ci ca ajutoare pentru o viață reușită, va da vieții noastre o corectură hotărîtoare. Cu această nouă orientare arătăm lui Dumnezeu că Îl iubim (1.Io.5:3) și că sîntem pentru semenii noștri „o scrisoare a lui Cristos” (2.Cor.3:3) care poate fi citită de către oricine.

2. Viața zilnică în credință: Cine crede în Cristos și ca urmare are un contact permanent cu Biblia, găsește

o sumedenie de indicații ajutătoare pentru toate domeniile acestei vieți, din care se prezintă în ceea ce urmează o selecție. Deoarece în acest pasaj e vorba aproape exclusiv de aspectele pămîntești ale credinței, vom cita din belșug din cărțile Vechiului Testament, Proverbele și Eclesiastul. Găsim indicații pentru propria noastră persoană (a) și pentru relația cu ceilalți oameni (b):

a) *Pentru propria persoană:*

- trup (Rom.13:14; 1.Cor.3:17; 1.Cor.6:19)
- mîncat și băut (Prov.23:20)
- (felul de hrănire înainte de căderea în păcat:
Gen.1:29)
- felul de hrănire după potop (Gen.9:3-4; 1.Cor.8:8;
Col. 2:16; 1.Tim.4:3-5)
- dormit (Ps.4:8; Prov.6:6-11; Prov.20:13; Ecl.5:12)
- muncă necesară (Ex.20:9-11; 23:12; Prov.6:6-11;
14:23; 18:9; 21:25; Ecl.3:13; 10:18; 2.Tes.3:10)
- muncă ca principiu de viață (Ecl.2:4-11)
- răsplată pentru conlucrători (Is.65:23; Ier.22:13;
Lc.10:7)
- timp liber (Prov.12:11b)
- cîștigare de bani și averi (Ecl.4:6; 1.Tim.6:6-10;
Evr.13:5)
- conținut al vieții pur pămîntești (Ecl.2:1-11)
- posesiune (Mt.6:19; Prov.10:22)
- bogăție (Prov.11:28; 13:7; 14:24; Ecl.5:19)
- zidirea unei case (Ps.127:1; Ier.22:13)
- sport (1.Cor.9:24-25; 1.Tim.4:8)
- griji (Ps.55:22; Prov.12:25; Fil.4:6; 2.Tim.2:4;
1.Pet.5:7)
- sex în căsătorie (Prov.5:18-19; Ecl.9:9; 1.Cor.7:3-6)
- sex în afara căsătoriei (Prov.5:20-23; 6:24-35;
Ier.5:7-8; Evr.13:4b)
- încercare (Iac.1:2,12; 1.Pet.1:6-7)

- păcat (Gen.4:7; Ps.51:1-4; Plîng.3:39; Io.20:23; Evr.12:1; 1.Io.1:9; 5:17)
- alcool (Ps.104:15; Prov.23:29-35; 20:1; Ef.5:18; 1.Tim.5:23)
- mod de vorbire (Ps.119:172; Prov.12:14,22; 14:3; 18:20-21; Ef.5:19; Col.4:6; Evr.13:15; Iac.1:19)
- conștiință acuzatoare (1.Io.3:20)
- mînie, enervare (Ef.4:26)
- timp (Lc.19:13b; 1.Cor.7:29; Ef.5:16)
- gîndire (Fil.2:5)
- vise (Ecl.5:3)
- veselie și bucurie (Ps.118:24; Prov.15:13; 17:22; Fil.4:4; 1.Tes.5:16)
- să-ți faci bine ție însuți (Mt.22:39)
- măsură exactă (Prov.11:1; 20:10)
- filozofie sau religie proprie (Prov.14:12)
- tinerețe (Ps.119:9; Ecl.11:9; 12:1)
- bătrînețe (Ps.71:9)
- moarte (Iov.14:5; Ps.88:4; Ecl.8:8)

Comportare în:

- boală (Ecl.7:14; Iac.5:14-16)
- nevoie (Ps.46:1; 50:15; 73:21-28; 77:2-3; 107:6-8; Fil.4:19)
- depresiuni (Ps.42:6; Ps.119:25)
- teamă de oameni (Ps.56:11; 118:6,8; Prov.29:25)
- nefericire (Is.45:7; Plîng.3:31-37; Am.3:6)
- ocupații zilnice (Ecl.9:10; Col.3:17)
- dăruire (Prov.11:24-25; Ecl.11:1; Mal.3:10; 2.Cor.9:6-7)
- chezășii (Prov.6:1-3; 11:15; 17:18)
- luare de zălog (Ex.22:26-27)
- căutare după îndrumare (Ps.37:5; Ps.86:11; 119:105)
- căutarea după un partener (Cînt.3:1; Am.3:3; 2.Cor.6:14)
- suferință din cauza dreptății (1.Pet.3:14)

- învățături greșite (Col.2:8; 2.Pet.3:17; 1.Io.4:6)
- intenții (Ecl.9:10; Fil.4:13; Col.3:23)

b) indicații pentru relația

(comportarea) cu ceilalți oameni:

- partener de căsnicie (Ef.5:22-28; 1.Pet.3:1-7; Evr.13:4)
- copii (Dt.6:7; Prov.13:1; Ef.6:4; Col.3:21; 1.Tim.3:12)
- părinți (Ex.20:12; Prov.6:20; 30:17; Ef.6:1-3)
- prieteni (Mi.7:5)
- soție virtuoaasă și evlavioasă (Prov.12:4a; 31:10-31)
- soție certăreată și nedisciplinată (Prov.11:22; 12:4b; 21:19)
- dușmani (Prov.25:21-22; Mt.5:22,44; Rom.12:14)
- oameni răi (Prov.1:10; 24:1-2; 1.Pet.3:9)
- nebuni, oameni fără minte (Prov.9:8; 23:9)
- credincioși (Rom.12:10; Gal.6:2,10b; Ef.4:32; Fil.2:4; 1.Pet.3:8-9)
- cei ce stau departe de credință (Mt.10:32-33; Fap.1:8; Col.4:5; 1.Pet.2:12,15)
- sfătuitoari (Prov.15:22)
- semeni (Mt.22:39; Gal.6:10a; 1.Io.4:7-8)
- învățători în credință (Evr.13:7)
- bolnavi (Mt.25:36; Iac.5:14-16)
- doctor și doctorie (Mt.9:12; 1.Tim.5:23)
- străini și oaspeți (Mt.25:35; Rom.12:13; Evr.13:2)
- săraci (Prov.3:27; 19:17; Mt.25:34-40)
- cei răătăciți (Iac.5:19)
- învățători mincinoși (1.Io.4:1-3; Iuda 23)
- îndoielnici (Iuda 22-23)
- văduve (1.Tim.5:3; Iac.1:27)
- oameni în vîrstă, bătrîni (Lev.19:32; Prov.23:22; 1.Tim.5:1)
- cei veseli sau cei ce jelesc (Rom.12:15; 1.Cor.12:26)
- morți (Ecl.9:5-6)

c) *indicații pentru felul nostru de comportare:*

- cu biserica (Fap.2:42; Evr.10:25)
- cu creația (Gen.1:28)
- cu statul (Mt.22:21; Rom.13:1-7; 1.Pet.2:13)
- cu Israel (Zah.2:12).

3. **În lume, nu din lume:** Domnul Isus a formulat concis cadrul de acțiune al credinciosului în Cristos: „Dar, pentru că nu sînteți din lume, ci Eu v-am ales din lume, de aceea vă urăște lumea“ (Io.15:19). Cine crede în Domnul Isus, trăiește într-adevăr în această lume ca toți ceilalți, dar viața lui, referitoare la cele descrise la punctul 2, are o dimensiune legată de veșnicie, care se răsfrînge în relația lui cu Dumnezeu Tatăl și cu Fiul Său și în comportarea lui spirituală:

a) *Comportarea față de Dumnezeu și față de Isus Cristos:*

- să iubească pe Dumnezeu (Dt.6:5; Mt.22:37)
- să-L cunoască (Io.17:3)
- să creadă în El (Evr.11:6)
- să se gîndească la El (Prov.3:5-6; Ecl.12:1)
- să-I păzească poruncile (Ecl.12:13; 1.Cor.17:19; 1.Io.3:24)
- să-I mulțumească (Ps.107:8; Ef.5:20; Col.3:17)
- să-L laude și să-L glorifice (Ps.103:1-2; 100:4; Ef.5:19b)
- să-I cînte (Ps.68:4; 96:1)
- să-L cheme în ajutor (Ps.50:15)
- să I se închine (Mt.4:10b)
- să se apropie de El (Iac.4:8)
- să iubească pe Domnul Isus (Mt.10:37; 2.Cor.5:6; 2.Tim.4:8)
- să-L cheme în ajutor (Fap.2:21; Rom.10:13)
- să-L laude și să-L preamărească (Fil.1:20)
- să-L primească (Io.1:12)

- să-L cunoască mai mult (Ef.4:13)
- să creadă în El (Mc.16:16; Io.11:25-26; Fap.16:31; 1.Io.3:23)
- să-I fie ascultător (Io.10:27; 2.Cor.10:5)
- să-L urmeze (Lc.14:27,33)
- să-I slujească (Io.12:26)
- să aibă părtășie cu El (Io.15:2; 1.Cor.1:9; 11:23-29; 1.Io.1:3)
- să rămână în El (Io.15:4)
- să se roage Lui și în Numele Său (Io.14:13-14; Fap.7:59; Ef.5:20).

b) *Lucrare și comportare spirituală:*

- să acorde prima prioritate Împărăției lui Dumnezeu (Mt.6:33; Col.3:2)
- să aducă roadă (Ps.126:5-6; Lc.19:13; Rom.7:4; Io.15:4)
- să producă roada Duhului (Gal.5:22; Ef.5:9)
- să strângă comori în cer (Mt.6:20)
- să răspîndească Cuvîntul lui Dumnezeu (2.Tim.4:2; 1.Tes.1:8)
- să facă ce-I place lui Dumnezeu (Ef.5:10; 1.Tes.2:4)
- să vestească Evanghelia (Mt.28:19-20; Fil.1:27; 1.Tim.6:12)
- să întrețină părtășie cu credincioșii (Mt.18:20; Fap.2:42)
- să trăiască în sfințenie (1.Tes.4:3; 2.Tes.2:13; Evr.12:14)
- să studieze din belșug Biblia (Ios.1:8; Ps.119:162; Col.3:16)
- să aibă scopuri duhovnicești (Fil.3:14; 1.Pet.2:5).

V.4. *Visez mereu aceleași vise, care mă împovărează. Ce să cred despre aceasta?*

R: Se pot deosebi trei feluri de vise:

1. *Vise de la Dumnezeu:*

Biblia relatează despre câteva vise în care Dumnezeu a vorbit cu oameni (de ex. Iosif, Mt.1:19-25). Fie că cel ce visa a recunoscut ceea ce Dumnezeu i-a transmis nemijlocit (ca de ex. Solomon: 1.Împ.3:5-15; Daniel: Dan.7), fie că Dumnezeu a trimis un tâlmăcitor al mesajului Său (de ex. Iosif a explicat în închisoare visele brutarului și paharnicului: Gen.40). Visele în care ne vorbește Dumnezeu se recunosc după faptul că nici nu ne împovărează, nici nu ne înspăimîntă; ele se dovedesc curînd ca un ajutor deosebit în situații de viață. O asemenea vorbire a lui Dumnezeu rămîne totuși rezervată unor situații de excepție.

2. *Vise fără importanță:*

Cele mai multe vise sînt trecătoare și neînsemnate, așa cum este exprimat în Iov 20:8: „Va zbură ca un vis (mărirea celor răi), și nu-l vor mai găsi; va pieri ca o vedenie de noapte“. Practica uzuală a tâlmăcirii simbolice a viselor trebuie respinsă: „Ghicitorii spun minciuni, visele mint“ (Zah.10:2). Și în cartea apocrifă Sirach 34:1-8 găsim o explicație ajutătoare:

„Oameni neînțelepți se înșală cu nădejdi nebunești, și nebunii se bizuie pe vise. Cine ține la vise, acela apucă umbra și vrea să prindă vîntul în mîini. Visele nu sînt nimic altceva decît imagini fără esență... Propria precizare și tâlmăcire și vise nu sînt nimic, și totuși împovărează gîndurile cuiva; dacă visul nu vine prin inspirația Celui Preaînalt, atunci să nu crezi nimic despre el. Căci visele înșală pe mulți oameni, și se rătăcesc cei ce zidesc pe ele“.

3. *Vise ca niște trăiri neprelucrate:*

Din subconștient, care se sustrage voinței conștiente

și rațiunii, pot răsări imagini de vis, ale căror cauze pot fi limpede puse în legătură cu trăiri ale vieții: temeri nerezolvate, vină nemărturisită, întâmplări vechi care n-au fost depășite, prelucrate (de ex. impresii din război, temeri din examen, crize familiale). De acest fel sînt probabil visele celui care a pus întrebarea. Este posibilă o eliberare de acestea prin psihoterapie. Deoarece în cele mai multe din cazuri este vorba de o problemă de vină, experiența iertării este calea de rezolvare indicată.

V.5. *Ce este păcatul?*

R: Înainte ca Biblia să numească cuvîntul „păcat”, ne aduce înaintea ochilor în chip plastic istoria lui naturală (Gen.3:1-13). Ea nu aduce mai întîi teoria și apoi practica, ci invers, mai întîi practica, și apoi deduce din ea principiul. Păcatul și-a avut începutul în această lume prin întrebarea ispititoare: „Oare a spus Dumnezeu?” (Gen.3:1). De aceea, păcatul este o acțiune îndreptată împotriva voii lui Dumnezeu. O oglindă excelentă pentru recunoașterea propriei păcătoșenii sînt cele zece porunci (Ex.20:1-17) și Predica de pe munte a lui Isus (Mt.5-7). Dacă cineva trăiește fără Cuvîntul lui Dumnezeu, ca urmare nu cunoaște voia Lui și astfel trăiește automat și permanent în păcat. Primul cuvînt care apare în Biblie pentru păcat (evr. chattah) în Geneza 4:7 înseamnă greșirea țintei, așa cum se traduce și grecescul „hamartia”. Alte înțelesuri ale cuvîntului „păcat” sînt cotire, falsificare (evr. awon), răutate (evr. raa), violență (evr. chamas), gîndire rea (evr. reša). Simpla lipsă a dreptății este deja păcat: „Vai de cel care-și zidește casa cu nedreptate” (Ier.22:13). În Noul Testament, definiția corespunzătoare pentru păcat sună: „Tot ce nu este din încredințare, este păcat” (Rom.14:23). H. Bezzel a numit reducerea omului la

sine însuși păcat. În Ioan 16:9, Isus identifică păcatul general al omului ca fiind lipsa de legătură cu El: „...Pentru că ei nu cred în Mine“. Păcatul este marele deranjament în relația dintre Dumnezeu și om. Cine nu experimentează corectarea cursului prin întoarcere și iertare (1.Io.1:9), acela trăiește urmarea greșirii țintei ca o lege de neschimbat: „Plata păcatului este moartea (veșnică)“ (Rom.6:23). La mulți oameni sănătatea stă pe primul loc de pe listă, dar ei nu iau în seamă cea mai gravă boală: păcatul - boala care duce la moarte.

V.6. Este permis să trăiască împreună potrivit Bibliei perechile necăsătorite? De când este o pereche căsătorită: După decizia perechii de a rămâne împreună? După primul contact intim? După cununia civilă sau religioasă?

R: Pentru clarificarea acestor chestiuni care devin tot mai arzătoare, trebuie avute în vedere la început cinci puncte de linii directoare biblice. Vom aplica aici un principiu biblic de interpretare, prin care rezolvarea problemei nu se fixează asupra unui singur verset, ci care rezultă doar din contextul mai multor declarații fundamentale (vezi principiile de interpretare A5 și A6 în anexă, partea a 2-a):

1. *Căsătorie și sexualitate:* Dumnezeu a instituit căsătoria în ordinea creației Sale. Ea este voia Sa și buna Sa idee: „Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el“ (Gen.2:18). Ea este proiectată ca o comuniune care să țină toată viața (Mt.19:6), care, conform formulei de cununie, este valabilă, „până ce vă desparte moartea“. La fixarea acestei relații instituite de Dumnezeu între bărbat și femeie, Creatorul spusese: „De aceea va lăsa omul pe tatăl

său și pe mama sa, și se va lipi de soția sa, și vor fi o carne“ (Gen.2:24). Această „a fi o carne“ se referă mai întâi la relația fizică, sexuală. Această formulă scurtă cuprinde totuși pe omul întreg, și anume și suflet și duh. Doi oameni care au mers pînă acum pe căi diferite ale vieții se află în cea mai intimă relație care există. Ei devin una în sentimentul și gîndirea lor, ca și în legătura spirituală și fizică. Sexualitatea este un dar al lui Dumnezeu, și raporturile sexuale din cadrul căsniciei, potrivit Bibliei, nu slujesc numai procreării copiilor:

„Să nu vă lipsiți unul pe altul, decît doar prin învoială, pentru o vreme, ca să vă dedicați rugăciunii“ (1.Cor.7:5).

„Izvorul tău să fie binecuvîntat, și bucură-te de soția tinereții tale. Cerboaică iubită, căprioară plăcută: sîinii ei să te îmbete totdeauna, și fii beat tot timpul de dragostea ei!“ (Prov.5:18-19)

„Gustă viața cu soția, pe care o iubești“ (Ecl.9:9).

Biblia ne arată adevărata relație cu sexualitatea. Aceasta se delimitează atît de pudoare (Cînt.4), cît și de voluptate (Ier.5:8); dragostea și atenția sînt condițiile marginale hotărîtoare (Col.3:19; 1.Pet.3:7).

2. Căsătoria și Biserica ca instituții ale lui Dumnezeu: În această lume există multe forme de relații omenești, dintre care căsătoria și familia, Biserica și statul (Rom.13:1-7) sînt după voia lui Dumnezeu. Biserica lui Isus Cristos și căsătoria sînt însă două instituții deosebite ale lui Dumnezeu, și astfel, împotriva unor păreri, nu sînt deloc născociri omenești: Ambele comuniuni sînt de aceea expuse atacurilor într-o lume atee (1.Tim.4:3; Ap.2:9). De la creație încoace, nu există cultură omenească fără căsătorie. Ea nu s-a demodat niciodată și, în ciuda curentelor de epocă potrivnice căsătoriei și comportării greșite a oamenilor,

supraviețuiește tuturor epocilor, deoarece Dumnezeu Însuși a instituit-o în grija Lui pentru om. Tot așa, nici Biserica, după promisiunea lui Isus Însuși, nu va putea fi învinsă de porțile Locuinței morților (Mt.16:18).

3. *Căsătoria ca simbol*: Biblia definește adesea credința și relația între Dumnezeu și om ca cea mai intimă legătură de încredere imaginabilă între bărbat și femeie, căsătoria: „Cum se unește un tânăr cu o fecioară... și cum se bucură mirele de mireasa lui, așa Se va bucura Dumnezeuul tău de tine“ (Is.62:5). De aceea și este aleasă căsătoria ca simbol (gr. *mysterion* = taină) pentru legătura lui Cristos cu Biserica Lui. „... După cum a iubit și Cristos Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea... așa sînt datori și soții să-și iubească soțiile“ (Ef.5:25-28). Cuvîntul lui Dumnezeu ne spune despre această analogie: „Taina aceasta este mare“ (Ef.5:32). Se poate deduce deja din baza analogiei căsătoriei cu relația veșnică cu Cristos faptul că și căsătoria este o legătură pentru toată viața. Fiecare divorț produce o caricatură a ideii lui Dumnezeu despre căsătorie și distruge caracterul de analogie al ei. Se înțelege astfel poziția fără compromis a lui Isus în chestiunea divorțului (Mt.19:6-9).

4. *Curvia ca simbol*: Dacă o căsnicie dusă în dragoste și credincioșie este o imagine pentru relația lui Dumnezeu cu poporul Său, Biblia socotește prin urmare abaterea de la Dumnezeu și închinarea la unii zei și idoli străini ca adulter sau curvie (desfrînare, prostituție):

„Ai văzut ce-a făcut necredincioasa Israel? S-a dus pe orice munte înalt și sub orice copac verde și a curvit acolo. Și astfel, prin necurăția ei strigătoare, Israel a pîngărit țara, a comis adulter cu piatra și lemnul“ (Ier.3:6,9).

„Am văzut adulterele și pornirile tale spre desfrâu, curviile nelegiuite pe dealuri și ogoare“ (Is.13:27).

5. *Ce este curvia?* Cuvîntul grecesc este „*porneia*“, de la care a derivat cuvîntul „pornografie“. Cuvîntul „curvar“ (gr. *pornos*) este folosit în NT pe de o parte pentru adulteri și homosexuali (de ex. 1.Cor.6:9), dar pe de alta și ca noțiune principală care cuprinde ca subordonate orice satisfacere a instinctului sexual în afara relației de căsătorie așezate de Dumnezeu (de ex. 1.Cor.6:18; 1.Tes.4:3).

Aici aparțin:

- relația sexuală dinaintea căsătoriei (Dt.22:28)
- relația intimă cu o altă femeie decît soția
(Lev.18:20; Ier.5:8-9; Mt.5:32)
- homosexualitatea (Gen.19:5; Rom.1:26-27; 1.Tim. 1:10)
- incestul (1.Cor.5:1)
- contactul sexual cu animale (Lev.18:23).

Cei care curvesc se află sub o grea sentință de condamnare a lui Dumnezeu:

„Nici curvarii, nici idolatrii, nici adulterii, nici mahlaii, nici sodomii... nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu“ (1.Cor.6:9-10).

„Dumnezeu va judeca pe curvari și pe adulteri“ (Evr. 13:4).

„Afară (în pierzare) sînt... curvarii și ucigașii și idolatrii și oricine iubește și practică minciuna“ (Ap.22:15).

Consecințe: Potrivit acestor principii biblice, răspunsurile căutate sînt clare. Viața împreună a unor perechi necăsătorite, la fel ca și relația sexuală dinaintea sau dinafara căsătoriei, potrivit Bibliei, este socotită ca și curvie și se exclude din Împărăția lui Dumnezeu, dacă respectivii nu părăsesc această viață păcătoasă și nu se întorc la Dumnezeu (cf. Anexă, Partea I, pct.10).

Dar de cînd este o pereche căsătorită? Odată cu crescînda îndepărtare a poporului nostru de poruncile lui Dumnezeu, observăm tot mai mult că perechi necăsătorite se mută împreună și trăiesc într-o relație „asemănătoare căsătoriei“, dar care nu obligă la nici o responsabilitate și nu este definitivă. Ei încă nu sînt căsătoriți, chiar dacă unii nu văd nici o deosebire între relația lor și o căsătorie. Cum judecă Dumnezeu asemenea relații, s-a spus deja la punctul 5.

Din mărturia Bibliei deducem că o căsătorie nu începe:

- cînd o pereche intenționează să meargă împreună pe drumul vieții: Iacov o vroia pe Rahela ca soție. Cînd au trecut cei șapte ani stabiliți pînă la căsătorie, Iacov a zis socrului său Laban: „Dă-mi soția, căci am împlinit vremea ca să pot intra la ea“ (Gen.29:21). Prin aceasta se făcea aluzie la relația sexuală. Din context reies două lucruri: Înainte de căsătorie Iacov nu avusese raporturi sexuale cu Rahela, și căsătoria era valabilă odată cu ospățul public.

- cînd o pereche a avut contact intim: Dacă în Israel un bărbat se culca cu o fată, trebuia să se și căsătorească cu ea și - cum se obișnuia pe atunci - să plătească prețul miresei (Dt.22:28-29). Relațiile intime nu erau permise pînă la căsătoria încheiată oficial.

Definiție pentru începerea căsătoriei: O căsătorie este socotită a fi încheiată - și înaintea lui Dumnezeu - de abia cînd bărbatul și femeia s-au supus ritualului oficial de căsătorie obișnuit acelei societăți.

Această definiție se deduce din toate exemplele biblice unde sînt nunți. Aici găsim următorul principiu de interpretare biblică: Dintr-o mulțime de evenimente singulare se extrage numitorul comun ca o învățătură biblică. De asemenea, această definiție este aplicabilă

atît în orice trib izolat cu propriul lui ritual recunoscut în lăuntru al acestei comunități, cît și în aria noastră culturală cu organizarea oficiului de stare civilă. În toate cazurile, este important ca oamenii din jur să știe într-un mod clar și oficial că aici doi oameni își aparțin unul altuia prin legătura căsătoriei. Astfel, ei nu mai sînt liberi pentru a fi aleși ca parteneri. Dacă un bărbat se uită la o femeie căsătorită (sau un bărbat căsătorit la o altă femeie și invers) ca s-o (să-l) poftească, potrivit Predicii de pe munte a lui Isus a și comis adulter cu ea (Mt.5:28). Isus a spus femeii de la fîntîna lui Iacov că bărbatul pe care-l avea nu-i era soț (Io.4:18). Dacă ar fi fost căsătorită cu el printr-o încheiere publică a căsătoriei, n-ar fi vorbit Isus în acest mod cu ea. Biblia nu fixează nicăieri forma exterioară de încheiere a căsătoriei, totuși există o zi definită a nunții, de la care bărbatul și femeia își aparțin oficial unul altuia. Pe vremea lui Avraam se sărbătorea ospățul altfel (Gen.24:67) decît la Samson (ospăț de nunță de șapte zile: Jud.14:10-30) sau ca pe vremea lui Isus (nunta din Cana: Io.2:1-11). În Germania numai cununia la oficiul stării civile este forma public-legală recunoscută ca începutul căsătoriei, care pe baza definiției dedusă biblic de mai sus este valabilă și înaintea lui Dumnezeu ca și căsătorie.

V.7. Credința nu înseamnă „a ști“; cum se face că prezentați credința ca ceva sigur?

R: Cu chestiunea credinței s-au ocupat numeroși gînditori. Găsim la ei poziții foarte diferite, dar care nu sînt rezultatul unei gîndiri neutre, ci ne redau punctul lor de vedere personal.

Puncte de vedere critice: Ateul Theo Löbsack susține concepția: „Credința apără convingeri preconcepționate și respinge cunoștințele științifice dacă ele contra-

zic aceste convingeri. Prin aceasta, credința este în cele din urmă dușmanul de moarte al științei“. La fel de critic s-a exprimat și *Kant*: „Trebuia să renunț la știință, ca să dau loc credinței“. Cu această concepție nebiblică, el a devenit deschizător de drumuri pentru diverse școli de filozofie, care sînt diametral opuse credinței. Principiul aflat pe un perete din liceul din Norf lîngă Neuss: „Nu te încrede în nimeni care-și are Dumnezeu în cer“ este ultima consecință a rațiunii critice.

Puncte de vedere pozitive: De la unul din cei mai mari fizicieni din toate timpurile, *Isaac Newton*, provine maxima: „Cine nu cugetă decît pe jumătate, acela nu crede în nici un Dumnezeu; dar cine cugetă corect, acela trebuie să creadă în Dumnezeu“. Cu aceeași siguranță depune mărturie renumitul matematician *Blaise Pascal*: „După cum toate lucrurile vorbesc despre Dumnezeu acelora care Îl cunosc și Îl dezvăluie acelora care Îl iubesc, tot așa însă ele Îl și ascund de toți aceia care nu-L caută și nu-L cunosc“.

Cele două poziții opuse demonstrează clar că credința nu este o funcție a neștiinței, ci depinde numai de punctul de vedere, de atitudinea personală a fiecăruia. Aceasta nu se schimbă prin meditații filozofice, ci numai prin întoarcerea noastră la Isus Cristos, care este socotită de Biblie drept convertire. Pentru omul neconvertit, chestiunile de credință sînt o nebunie (1.Cor.1:18), și el nu le poate înțelege (1.Cor.2:14). Totuși, omul convins de Cristos este călăuzit în tot adevărul (Io.16:13), credința lui are o temelie tare (1.Cor. 3:11), iar credința lui este ceva extrem de sigur:

„Dar credința este o încredere neclintită despre cele nădăjduite, o dovadă despre lucrurile care nu sînt văzute“ (Evr. 11:1).

V.8. *Este necesar un semn exterior pentru nașterea din nou?*

R: Convertirea și nașterea din nou sînt cele două cuvinte care descriu procesul mîntuirii noastre. Convertirea este ceea ce face omul, și nașterea din nou este ceea ce face Dumnezeu. Astfel, convertirea este latura omenească, iar nașterea din nou cea divină a unuia și aceluiași proces. Într-o convorbire de noapte, Isus îi spune lui Nicodim: „Dacă cineva nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu“ (Io.3:3). Nașterea din nou este deci necesară pentru ajungerea în cer. A fi născut din nou, ca și nașterea naturală, este un proces pasiv*. La nașterea naturală intrăm în această viață pămîntească și devenim cetățeni ai acestei lumi. Tot așa, dreptul de cetățenie pentru cer îl vom primi la fel numai printr-un proces de naștere. Întrucît noi toți ne-am născut odată, Biblia denumeste această a doua naștere cu drept la viața cerească (veșnică) naștere din nou.

Prin pocăință, ne întoarcem de la vechea viață păcătoasă, și în convertire ne întoarcem către Cristos. Cine îndeplinește cu toată ființa lui această întoarcere spre Dumnezeu, acela devine un repatriat, unul care se întoarce acasă în cer. Dumnezeu răspunde prin aceea că ne dă o viață nouă și veșnică; aceasta este nașterea noastră din nou. Acest proces nu este legat de vreun semn exterior, totuși felul nou de viață se face curînd vădit prin roada vizibilă a Duhului - dragoste, bucurie, pace, îndelungă-răbdare, bunătate, facere de bine, credincioșie, blîndete, înfrînare (Gal.5:22-23).

* Fapt reflectat de forma greacă a verbului: cineva nu „se naște“, ci „este născut“ - nota trad.

V.9. *Ne vorbiți aici în așa fel de parcă Dumnezeu Însuși v-ar fi trimis încoace. Cum de vă permiteți? (în timpul unei conferințe pentru tineret)*

R: Mă bucur că ați pus această întrebare într-un mod atât de provocator, căci e bine dacă dăm socoteală și aici despre acest lucru. Veți aștepta degeaba toată viața ca să vi se vestească Evanghelia printr-un înger din cer. Dumnezeu Însuși a lucrat mîntuirea în Isus Cristos, dar vestirea ei a încredințat-o oamenilor. Este voia lui Dumnezeu ca ucenicii lui Isus să se îngrijească de misiunea de a face pe alți oameni ucenici și de a-i învăța biblic (Mt.28:19-20). De aceea, avem voie să vestim în Numele Domnului, care a făcut cerul și pămîntul, căci sîntem „împreună-lucrători cu Dumnezeu“ (1.Cor.3:9).

La această conlucrare sînt chemați toți cei credincioși în Isus Cristos, și într-o zi vom fi apreciați potrivit cu ceea ce am lucrat cu această Evanghelie încredințată nouă (Lc.19:11-27). Cel mai înalt reprezentant al unui guvern acreditat într-o țară străină este ambasadorul. El este împuternicit, acreditat și trimis să se prezinte cu puteri depline în numele guvernului său. Fiul lui Dumnezeu nu ne-a așezat într-o poziție mai puțin înaltă decît cea a unui ambasador la vestirea Evangheliei, căci în Noul Testament se spune clar și categoric: „Deci noi sîntem *ambasadori* pentru Cristos, ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi; vă rugăm, pentru Cristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!“ (2.Cor.5:20). Isus spune în Luca 10:16: „Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă“. Legitimarea noastră nu ne este conferită de către noi înșine, ci este una autorizată de Dumnezeu.

V.10. Ce credeți despre tehnologia genetică?

R: De zidirea turnului din Babel se leagă - cum știe toată lumea - judecata încurcării limbilor. Mai puțin cunoscut este faptul că Dumnezeu l-a lăsat pe om să facă ce vrea: „Acum nimic nu i-ar împiedica să facă tot ce și-au pus în gînd“ (Gen.11:6). Dumnezeu îngăduie omului ca să facă fapte pe care n-ar trebui să le facă. Ar fi bine pentru om dacă n-ar poseda capacitatea de a construi camere de gazare, ca în ele să distrugă mulțimi de oameni, de a crea bombe atomice ca să șteargă orașe de pe suprafața pămîntului, sau de a născoci sisteme de idei care să înrobească pe om. Aceasta este evident în domeniul realizărilor omenești: să zboare în lună, să transplanteze organe și să manipuleze genele. Omul care nu e legat de Dumnezeu se socotește autonom și nu cunoaște îngrădiri în acțiunile lui. Modul lui de a proceda îl va condamna. Omul care crede în Dumnezeu va căuta standardele biblice, și nu va face tot ceea ce ar putea fi făcut. Prin porunca: „Înmulțiți-vă!“ (Gen.1:28), Dumnezeu ne-a făcut parteneri la procesul de creație. În coordonarea sexuală dintre bărbat și femeie, Dumnezeu a dat toate premisele pentru acest proces de creație, totuși Dumnezeu rămîne și aici Modelatorul: „Cînd nu eram decît un plod fără chip, ochii Tăi Mă vedeau“ (Ps.139:16). În manipularea genetică intervenim modificador în procesul fixat de Dumnezeu. Genele transmise într-un ovul fecundat pot fi date mai departe în următoarele generații. Această intervenție este ireversibilă și ascunde în sine pericole incalculabile. *Ch. Fläring* vede într-o viziune utopică scopul final al geneticii în crearea unui supraom: „Cele mai bune spirite ale omenirii... vor elabora metode genetice care vor crea noi însușiri, organe și biosisteme, care vor sluji intereselor, fericirii și gloriei acelei ființe asemănătoare cu Dumnezeu, a

cărei presimțire incompletă sîntem noi, creaturile nenorocite de astăzi“ („Manipularea genetică a omului“. Din „Politică și istorie contemporană“, B3/1985, pag. 3-17). La un asemenea obiectiv, omul devine un Prometeu care disprețuiește pe Dumnezeu:

„Aici șed și creez oameni
După chipul meu,
Un neam care să-mi semene,
Să sufere, să plîngă,
Să se desfete și să se bucure,
Și să nu Te ia în seamă,
Precum o fac și eu!“ (J.W. Goethe)

V.11. Ce a făcut Isus cu muștele și cu țîntarii? Le-a omorît?

R: De la *Albert Schweitzer* provine cunoscutul cuvînt despre „respectul față de viață“ care, dacă ar fi aplicat consecvent la oameni, ar împiedica ca să existe anual pe glob 80 de milioane de avorturi. Totuși, *Schweitzer* a întins raza de acțiune și a încercat să nu calce niciodată o insectă în pădurea ecuatorială. În hinduism de asemenea, principial nu are voie să fie omorît nici un animal, pentru că se crede că după moartea lui pămîntescă, un om ar putea să trăiască mai departe în el. Ca urmare, în India există de opt ori mai mulți șobolani ca oameni. Nevoia de hrană a acestor șobolani devine o problemă de nerezolvat; pagubele făcute sînt incalculabile. Porunca biblică: „Să nu ucizi“ (Ex.20:13) se referă exclusiv la oameni. Ea nu este valabilă față de animale, deoarece ele sînt în mod expres permise omului ca hrană (Gen.9:3). Nici înăsprirea interzicerii de ucidere rostită de Isus în Predica de pe munte (Mt.5:21-26) nu este extinsă în nici un fel asupra lumii animale.

Întrebarea pusă mai sus Îl apropie pe Isus de un mod de comportare hindus sau de un model de comportament al lui Albert Schweitzer și Francisc de Assisi, care își impunea pedepse dacă călca cumva vreo insectă. Adevăratele relații cu lumea animalelor ne sînt arătate de Dumnezeu în Biblie. În creația originală, totul a stat sub sentința: „Și iată că erau foarte bune“ (Gen.1:31). Astfel, nu existau boli, moarte, insecte vătămătoare și animale periculoase. Odată cu căderea în păcat, s-a ajuns la o cădere profundă și în lumea animalelor care, de la animal la animal, este marcată cu deosebiri clar gradate. Așa există categoria de animale curate și necurate (Gen.7:2). Apoi se va face deosebire între animale sălbatice (Lev.26:6) și folosite, a căror ocrotire este consolidată chiar și în cele zece porunci ale lui Dumnezeu (Ex.20:10,17). În Deuteronom 25:4 este recunoscut bouului care treieră dreptul de a se hrăni din grîne. Odată cu căderea în păcat, alte animale și-au pierdut rolul original pozitiv cu privire la om și au devenit dăunătoare. Biblia numește în special lăcustele, gîndacii, omizile, broaștele și insectele parazite care, prin apariția lor în mulțimi, devin o judecată a lui Dumnezeu (Ex.10:12; Ps.78:45-46; 105:30-34; Ioel 2:25; Am.4:9). La fel, șerpilor și scorpionii întruchipează forțele dușmane omului, de care Dumnezeu îl poate ocroti (Num.21:8-9; Lc.10:19), sau care în situații de judecată pot primi stăpînire asupra omului (Num.21:6; 1.Împ.12:11).

Cele mai multe boli sînt provocate de microorganisme (viruși, bacterii, paraziți). Cînd Isus a vindecat orice boală (Mt.4:23), atunci a omorît și aceste vietăți care amenință și vatămă omul. Noi zugrăvim un fals tablou al lui Isus cînd Îi atribuim o apreciere nerealistă a acestei creații căzute. El poruncește în autoritatea Sa forțelor distrugătoare ca: vîntul și valurile (Mt.8:27), boala și moartea (Mt.8:3; Io.11:43-44), demonii și du-

hurile rele (Lc.11:14). Isus a venit la noi ca Fiul lui Dumnezeu și totodată ca Om. „... Devenind în asemănarea oamenilor. Și la înfățișare fiind găsit ca un Om...” (Fil.2:7), adică El a fost expus oricărei situații ca orice alt om, și ca urmare și chinului provocat de țințari, muște și tăuni. Biblia nu relatează nicăieri explicit cum S-a purtat El cu acestea. Totuși, putem presupune din cele de mai sus că El le-a alungat, și le-a și omorât.

7. Întrebări referitoare la moarte și veșnicie (MV)

MV.1. *Există viață după moarte?*

R: Uriășele piramide egiptene demonstrează cunoștințele din vremea aceea despre tehnica construcțiilor și arhitecturii, dar mai mult încă, ele sînt niște mărturii puternice despre o omenire care credea în viața de după moarte. Nu există nici o cultură și nici un trib pe acest pămînt fără această credință. De la aceasta nu sînt exceptați nici măcar atei. Cînd după moartea revoluționarului nord-vietnamez *Ho Chi Minh* (1890-1969) i s-a citit testamentul în fața înalților demnitari comuniști, acolo scria: „Acum mă duc ca să-i întîlnesc pe tovarășii *Marx, Lenin și Engels*“. Care este cauza? Ei bine, Dumnezeu a pus fiecărui om în inimă „gîndul veșniciei“ (Ecl.3:11). Moartea este pentru noi un zid peste care nu putem privi; dar Unul l-a străpuns. El a fost dincolo și a venit înapoi din lumea de dincolo: Este Domnul Isus Cristos! El a murit pe cruce și a înviat a treia zi dintre cei morți. De la acest Învingător asupra morții avem siguranța că existența noastră nu încetează odată cu moartea. El ne-a adeverit realitățile despre cer și iad. Noi sîntem creaturi ale veșniciei și sîntem chemați prin credință în El la viața veșnică: „Eu sînt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar muri, va trăi“ (Io.11:25).

MV.2. *Ce este viața veșnică?*

Cum trebuie să ne-o imaginăm?

R: În vorbirea Noului Testament există două cuvinte complet diferite pentru cuvîntul „viață“: ‚bios‘ și ‚zoe‘.

„Bios“ înseamnă viața biologică a omului, dar și a oricărei alte creaturi. Această viață se scurge repede ca un curent, ca un somn, ca o floare care se veștejește curînd (Ps.90:5; 103:15). În Iov 14:1-2 citim: „Omul născut din femeie are viața scurtă, dar plină de necazuri. Se naște și e tăiat ca o floare; fuge și pierе ca o umbră“. În alt loc, viața care zboară este asemănată cu un abur: „Ce este viața voastră? Căci voi sînteți un abur, care se arată puțin și apoi pierе“ (Iac.4:14).

De la *Otto von Bismarck* provine următoarea vorbă: „Viața este ca o extracție dentară făcută cu iscusință. Cînd crezi că urmează extracția propriu-zisă, constăți că dintele e scos deja“. Poetul *Chr.F. Hebbel* zicea: „Viața este o migdală amară învelită de șapte ori în hîrtie aurită“, iar eseistul *Adolf Reitz* a defînit viața drept „groapă comună a speranțelor și dezamăgirilor“. Dimpotrivă, Biblia ne dă o cu totul altă perspectivă: acolo unde oamenii își descoperă viața ca un dar bun al lui Dumnezeu și o modelează urmîndu-L pe Isus, ea primește o nouă dimensiune, care este descrisă prin grecescul „zoe“. „Zoe“ este viața din Dumnezeu, acea viață esențială, indisolubilă, veșnică. Isus Cristos a venit în această lume ca să ne aducă viața veșnică. Nu numai că ea este legată de Persoana Lui, dar în El întîlnim direct viața veșnică. Isus spune în Ioan 14:6: „Eu sînt... viața (veșnică!)“ (gr. *zoe*).

Această identitate dintre Isus și viața veșnică este adevărată și de apostolul Ioan: „Și viața (veșnică - gr. *zoe*) a fost arătată, și noi am văzut și aducem mărturie, și vă vestim viața veșnică, care era la Tatăl și ne-a fost arătată“ (1.Io.1:2). Cine crede în Isus, cine Îl are ca Domn, acela are cu aceasta și viața veșnică (1.Io.5:12). Cu promisiunea vieții veșnice (1.Io.2:25), viața noastră temporară stă pe o temelie veșnică. Numai de aceea se înțelege că ucenicii lui Isus suferă din pricina credinței persecuție, închisoare și tortură, și merg chiar la

moarte, dar nu-și tăgăduiesc Domnul lor. Viața veșnică se va arăta în întreaga ei plinătate de abia după înviere: „Mulți... se vor scula: unii pentru viața veșnică, și alții pentru ocară și rușine veșnică“ (Dan.12:2). În viața aceasta nu avem numai promisiunea vieții veșnice, ci avem încă de acum parte de plinătatea de viață, existența și gloria lui Dumnezeu și a lui Cristos. Când credința ajunge la vedere, Îl vom vedea pe Isus și pe Tatăl față în față.

MV.3. Când începe viața veșnică?

R: După mărturia Bibliei, există numai două feluri de existență veșnică: viață veșnică sau pierzare veșnică. De aceea, așa cum a zis *Heinrich Kemner*, este cea mai mare pagubă să trăiești și să mori fără Isus. În Ioan 3:15 se subliniază că „oricine crede în El are viață veșnică“. Însușirea vieții veșnice nu se petrece de abia după moarte, ci este valabilă din clipa convertirii: „Cine crede în Fiul are viață veșnică“ (Io.3:36). Această credință poartă pecetea învierii lui Isus dintre cei morți și ca urmare stă pe o temelie absolută și neschimbătoare. Dumnezeu pune mare preț ca în noi să existe o siguranță puternică: „V-am scris acestea ca să știți că aveți viață veșnică, voi care credeți în Numele Fiului lui Dumnezeu“ (1.Io.5:13).

MV.4. Cum pot să-mi închipui cerul?

R: Toată puterea de imaginație a omului nu este de-ajuns ca să-și poată închipui gloria cerului. Lui Pavel i s-a acordat favoarea de a arunca o privire pînă în al treilea cer (2.Cor.12:2). El scrie în alt context despre înțelepciunea ascunsă a lui Dumnezeu, pe care ne-o face cunoscut Duhul lui Dumnezeu încă de pe pământ, și observă: „Ceea ce ochiul nu a văzut, și ure-

chea nu a auzit, și la inima omului nu s-a suit, este ceea ce a pregătit Dumnezeu celor ce-L iubesc“ (1.Cor.2:9). Cu cât mai mult este valabilă această descriere pentru gloria văzută a lui Dumnezeu și pentru cer! Biblia nu ne dă o imagine completă a cerului, totuși o schițează în fațete multiple, dintre care vrem să privim pe câteva aici. Credința poate s-o perceapă ca o senzație, dar vederea ei va fi de nedescris.

1. *Cerul, o Împărăție*: Toate împărățiile acestei lumi vor trece, puterea lor pămîntească este limitată. Imperiul german din 1871 n-a ajuns să aibă nici cincizeci de ani. Al treilea Reich s-a proclamat a fi împărăția de o mie de ani, dar după 12 ani s-a sfârșit în praf și cenușă. Cerul, dimpotrivă, este o Împărăție veșnică (2.Pet.1:11), care nu va avea sfârșit. Este „o Împărăție care nu se poate clătina“ (Evr.12:28). Este patria cerească dorită (Evr.11:16), în care va fi recunoscută deplin domnia lui Dumnezeu cu o conducere desăvîrșită. Cei ce aparțin lui Cristos vor domni cu El din veșnicie în veșnicie (Ap.22:5; Lc.19:17,19).

2. *Cerul, casa părintească*: Spre deosebire de toate casele și locuințele pămîntești, cerul este un loc nepieritor: „Căci noi n-avem aici o cetate care să rămînă, ci căutăm cu stăruință pe cea viitoare“ (Evr.13:14). Această cetate este pregătită de Însuși Dumnezeu (Evr. 11:16b), și Domnul Isus este Plăsmuitorul domiciliului veșnic: „În casa Tatălui Meu sînt multe locuințe... Eu Mă duc să vă pregătesc un loc“ (Io.14:2). Toți cei ce aparțin lui Cristos au aici un drept veșnic de cetățenie; ei sînt aparținători ai casei lui Dumnezeu (Ef.2:19). În „Tatăl nostru“ se spune: „Tatăl nostru care ești în ceruri“ (Mt.6:9), iar în Ioan 17:24 Domnul Isus Se roagă: „Tată, doresc ca acolo unde sînt Eu să fie cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu, ca să privească gloria Mea pe care Mi-ai dat-o Tu“. Cerul este casa noastră părintească, pentru că Dumnezeu locuiește acolo (Gen.24:7;

Ps.115:3; Mt.6:9). Este de asemenea locuința lui Isus. De acolo a venit El la noi în lume (Io.3:13; Io.6:38), și acolo a fost El iarăși primit după înălțarea Sa la cer (Lc.24:51; Fap.1:11). La revenirea Sa în putere și glorie, El va veni de acolo și-i va lua pe ai Săi.

3. *Cerul, patria noastră*: În timpul ultimului război, milioane de oameni din Prusia de Est, Pomerania și Silezia și-au pierdut patria. Din generație în generație locuiau acolo oameni în aceste ținuturi pînă în ziua fugii sau a izgonirii. Autorul însuși este martor ocular al acestor întîmplări groaznice. Noi oamenii sîntem concepuți să avem o patrie. Nietzsche își plîngea lipsa lui de cămin spiritual: „Vai de cel ce n-are o patrie!“ În lumea aceasta există numai o patrie temporară, de aceea Pavel le scrie filipenilor (3:20): „Căci cetățenia (patria) noastră este în ceruri, de unde și așteptăm ca Mîntuitor pe Domnul Isus Cristos“.

4. *Cerul, locul bucuriei*: Un ospăț de nuntă este și după măsura omenească un prilej de deosebită bucurie. Cerul ne este zugrăvit în Biblie în tabloul cu ospățul de nuntă ca o sărbătoare veșnică a bucuriei: „Să ne bucurăm și să ne veselim și să-I dăm glorie, pentru că a venit nunta Mielului, și soția Lui s-a pregătit“ (Ap.19:7). Isus Cristos, Mielul lui Dumnezeu, care a purtat răbdător păcatul lumii și l-a spălat pe cruce, este acum Mirele, iar Biserica Sa Mireasa. Această ceată mîntuită din toate popoarele, semințiile și națiunile este decrisă de Isus în Luca 13:29: „Și vor veni de la răsărit și de la apus și de la miazănoapte și de la miazăzi, și vor sta la masă în Împărăția lui Dumnezeu“.

5. *Cerul, locul fără păcat*: Lumea noastră este pătrunsă de urmările păcatului: suferință, chin, durere, necazuri, boală, război și moarte. Dar în cer „nu va mai fi blestem“ (Ap.22:3). Dumnezeu va fi totul în toți, și El Însuși face totul nou: „El va șterge orice la-

crimă din ochii lor. Și moartea nu va mai fi, nici jale, nici țipăt, nici chin nu va mai fi, pentru că cele dintii au dispărut“ (Ap.21:4). La o asemenea priveliște, Pavel poate răbda și necaz trecător: „Căci eu socotesc că suferințele din vremea prezentă nu sînt vrednice să fie comparate cu gloria care urmează să fie descoperită față de noi“ (Rom.8:18).

6. *Cerul, locul încununării*: Tot ceea ce facem în această viață în Numele Domnului Isus are o dimensiune legată de veșnicie. Are un caracter durabil. Astfel poate Pavel să spună la sfîrșitul căii lui pămîntești: „M-am luptat lupta cea bună, am sfîrșit alergarea, am păzit credința. De acum îmi este păstrată cununa dreptății, pe care mi-o va da, în ziua aceea, Domnul, Judecătorul cel drept, însă nu numai mie, ci și tuturor celor ce vor fi iubit apariția Lui“ (2.Tim.4:7-8). De o asemenea încununare vorbește și Domnul înălțat în Apocalipsa 2:10: „Fii credincios pînă la moarte, și-ți voi da cununa vieții (veșnice)“.

7. *Cerul, ținta noastră*: Cea mai înaltă țintă pusă înaintea noastră a oamenilor este: Să ajungem în cer prin credința în Isus. În 1.Petru 1:8-9, apostolul indică spre acest țel: „Deși nu L-ați văzut, Îl (pe Isus) iubiți... vă veseliți cu bucurie de nespus și plină de glorie, primind țelul credinței voastre, mîntuirea sufletelor voastre“.

Anexă

Observații asupra Bibliei

Următoarele capitole tratează cele mai importante principii în legătură cu Biblia. Împărțirea amănunțită pe teme și numerotarea completă ușurează găsirea temei dorite.

I. Principii de bază referitoare la Biblie

În teoria științifică se obișnuiește să se formuleze condițiile inițiale necesare acumulării de cunoștințe dintr-un domeniu de specialitate în forma unor principii de bază incontestabile, sigure. Bazat pe acestea este apoi ridicat întregul sistem științific. Chiar dacă această metodă, din cauza esenței diferite a Bibliei, nu este întru totul aplicabilă asupra Cuvîntului lui Dumnezeu, totuși, ținînd cont de această limitare, vom înșira principiile de bază și esențiale. Aceste principii sînt de o importanță fundamentală în relația cu Biblia și vor să ușureze mai ales aceluia care dispune de mai puține cunoștințe preliminare introducerea în această „Carte a cărților“. Următoarele principii de bază constau mai ales dintr-un scurt enunț, care apoi este întemeiat și demonstrat din belșug cu citate biblice. Pentru Biblie, respectiv părți din Biblie, există o întreagă serie de noțiuni sinonime, pe care le vom folosi și noi în această diversitate:

Cuvîntul lui Dumnezeu (Rom.10:17),

Cuvîntul Domnului (1.Sam.15:23),

Cartea Domnului (Ier.34:16),

Cartea (Ier.30:2),

Cuvîntul Scripturii (Lc.4:21),

Scriptura (Mt.21:42),
Sfintele Scrieri (2.Tim. 3:15),
Vechiul și Noul Testament (legământ)
(Lc.22:20; 2.Cor.3:14).

I.1. Despre originea Bibliei

B10: *Biblia este singura informație scrisă autorizată și dezvăluită de Dumnezeu:* „Așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: Scrie într-o carte toate cuvintele pe care ți le-am spus“ (Ier.30:2). Ca Domn înălțat, Isus a poruncit: „Scrie, pentru că aceste cuvinte sînt vrednice de crezut și adevărate“ (Ap.21:5). Cuvîntului Bibliei nu este permis nici să i se adauge ceva, nici să se scoată ceva din el (Ap.21:18-19); de aceea, toate celelalte cărți socotite ca revelație (de ex. cartea Mormon a mormonilor, Coranul islamului) sînt născociri omenești. În Galateni 1:8 se scoate în evidență unicitatea revelației biblice și este numită și consecința oricărei schimbări a mesajului de către oameni: „Dar chiar dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti o Evanghelie împotriva celei pe care v-am vestit-o noi, să fie blestemat“.

B11: *Originea Bibliei nu poate fi, în definitiv, înțeleasă de către gîndirea omenească,* chiar dacă uneori așa pare (Lc.1:1-4). Pentru noi rămîne o taină de nepătruns cum s-a întîmplat transmiterea de informații de la Dumnezeu la scriitorii Bibliei. Modurile de exprimare „Eu (Dumnezeu) pun cuvintele Mele în gura ta“ (Ier.1:9), „Cuvîntul Domnului mi-a vorbit“ (Ez. 7:1), sau „eu (Pavel) am primit-o prin descoperirea lui Cristos“ (Gal.1:12) ne fac să ne dăm seama că la Biblie avem de a face cu o sursă divină de informații, dar în ce fel au primit scriitorii conținutul mesajului, rămîne nelămurit.

B12: *Latura divină a Bibliei:* Paternitatea propriu-zisă a Bibliei este divină. Potrivit lui 2.Timotei 3:16, toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu (gr. *theopneustos*, inspirație divină dată de Dumnezeu și Duhul Sfânt, insuflată de Dumnezeu). Sursa de informații este Dumnezeu Tatăl, Fiul lui Dumnezeu și Duhul Sfânt.

a) *Dumnezeu Tatăl:* „După ce Dumnezeu a vorbit în vechime părinților prin profeți, în multe rînduri și în multe feluri, la sfîrșitul acestor zile ne-a vorbit în Fiul“ (Evr.1:1-2).

b) *Isus Cristos:* „Luați seama ca să nu respingeți pe Cel (Isus) ce vă vorbește! Căci dacă n-au scăpat cei ce au respins pe cel ce dădea rînduieii dumnezeiești pe pămînt, cu mult mai mult nu vom scăpa noi, dacă ne întoarcem de la Cel (Isus) ce vorbește din ceruri“ (Evr.12:25).

c) *Duhul Sfînt:* „Niște oameni au vorbit de la Dumnezeu, fiind mînați de Duhul Sfînt“ (2.Pet.1:21).

B13: *Latura omenească a Bibliei:* Cuvîntul lui Dumnezeu ne stă la dispoziție în „vase pămîntești“, adică gîndurile divine despre imposibilitatea de a cerceta căile lui Dumnezeu, caracterul de neînțeles al dragostei și îndurării Sale sînt redată prin capacitatea de exprimare limitată a limbii omenești, totuși cuvintele sînt umplute cu „duh și cu viață“ (Io.6:63).

1.2. Despre conținutul în adevăr al Bibliei

B20: *Cuvîntul Bibliei este adevăr nestrămutat:* „Cuvîntul Tău este adevăr“ (Io.17:17). Și VT confirmă această trăsătură caracteristică: „Dumnezeu nu este un om ca să mintă, nici un fiu al omului, ca să-I pară rău. Ce a spus, oare nu va face? Ce a făgăduit, oare nu

va împlini?“ (Num.23:19). În Ioan 14:6, Isus depune mărturie nu numai pentru faptul că spune adevărul, ci și că El este Adevărul în Persoană. Scriitorul *Manfred Hausmann* a remarcat referitor la esența adevărului: „Adevărul este infinit mai mare și mai profund decât exactitatea“.

B21: *Între Isus Cristos și Cuvîntul lui Dumnezeu există o unitate:* Isus Cristos și Cuvîntul lui Dumnezeu alcătuiesc o unitate de nepătruns (Io.1:1-4; Ap.19:13). În timpul vieții Sale pe pămînt, Isus a fost totodată Om adevărat și Dumnezeu adevărat. El era Fiul lui Dumnezeu și de asemenea Fiul omului. „El S-a golit ... devenind în asemănarea oamenilor. Și la înfățișare fiind găsit ca un Om...“ (Fil.2:7), dar spre deosebire de toți ceilalți oameni a fost fără păcat. Același lucru este valabil pentru Cuvîntul lui Dumnezeu: în exterior a fost găsit că seamănă cu celelalte cărți și că e o carte cu multe genuri literare, dar spre deosebire de toate celelalte cărți ea este Cuvîntul lui Dumnezeu, care e infailibil și absolut de adevărat (Ps.119:160) și complet fără pată (Prov.30:5). B21 rezumă principiile B12 și B13.

B22: *Nu există diferențe calitative în afirmarea adevărului referitor la cărțile biblice sau la scriitorii lor.* Astfel, VT nu poate fi folosit împotriva NT (sau invers), sau Evangheliile împotriva epistolelor lui Pavel, căci toate Scripturile se bazează pe revelație (Gal.1:11). Dar profunzimea înțeleșului afirmațiilor nu e deloc totdeauna aceeași. Astfel, profunzimea gîndului referitor la mîntuire din Ioan 3:16 nu este comparabilă cu detaliul de călătorie din Fapte 27:13, iar relatarea creației potrivit lui Geneza 1 are o cu totul altă valoare decât lista iudeilor care s-au întors în țara lor, potrivit lui Ezra 2 (vezi și principiul B50).

I.3. Despre controlarea adevărului biblic

B30: Adevărul Bibliei este controlabil, i se poate verifica autenticitatea. Dumnezeu nu așteaptă o credință oarbă, ci ne dă criterii convingătoare de control, care ne ajută la cunoașterea adevărului:

1. *Control în viață:* Isus învață că Cuvîntul poate fi controlat prin faptul că-l aplicăm în viața noastră: „Învățătura nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis. Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaște despre învățatură dacă este din Dumnezeu, sau dacă Eu vorbesc de la Mine Însumi“ (Io.7:16-17).

2. *Control în propria libertate:* Isus învață că aplicarea unui sistem greșit înrobește (ideologiile și sistemele sectare înrobesc pe om), dar transpunerea în practică a gândurilor Lui dimpotrivă, eliberează: „Dacă voi rămîneți în Cuvîntul care este al Meu, sînteți cu adevărat ucenicii Mei; și veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va elibera“ (Io.8:31-32).

3. *Control prin primire:* După cum gustul unei portocale se poate cunoaște numai prin probare, tot așa, adevărul Bibliei devine vădit prin citire și primire. Discuțiile sau controversele asupra lui nu pot înlocui studiul biblic intensiv. Cei din Bereea au acționat exemplar: „Aceștia erau însă mai aleși la suflet decît cei din Tesalonic. Ei au primit Cuvîntul cu toată bunăvoința, cercetînd în fiecare zi Scripturile, dacă acestea ar fi așa“ (Fap.17:11).

4. *Control prin rezultatul obținut:* Cine se orientează mereu după Cuvîntul lui Dumnezeu și ascultă de indicațiile lui, va avea reușită clară și vădită în viața lui (vezi și întrebarea B.2): „Cartea aceasta a Legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutînd să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbîndi în toate lucrările tale, și atunci vei lucra cu înțelepciune“ (Ios.1:8).

5. *Control în calitatea de ascultător de predici:* Dumnezeu a dat o promisiune deosebită pentru ascultarea predicării biblice. Cine ascultă cu inima deschisă Cuvîntul lui Dumnezeu, va ajunge la credință: „Prin urmare, credința este din cele auzite, dar cele auzite, prin Cuvîntul lui Cristos“ (Rom.10:17).

6. *Control în propria noastră ființă păcătoasă:* Poate că nicăieri în Biblie nu găsim o adresare atît de adevărată referitoare la existența noastră ca atunci cînd e vorba de ființa noastră păcătoasă. Cine rămîne aici sincer cu sine însuși, acela recunoaște adevărul Bibliei în diagnosticul personal pe care ni-l dă: „Căci nu este deosebire; căci toți au păcătuit și sînt lipsiți de gloria lui Dumnezeu“ (Rom.3:22-23). Poate că nu găsim nici un om care să poată combate cu argumente pentru el însuși cuvîntul din 1.Ioan 1:8: „Dacă zicem că n-avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine, și adevărul nu este în noi“.

Observație: Este izbitor faptul că adevărul Bibliei se deschide numai celui care acționează în ascultare. Cine se poartă cu Biblia numai pur intelectual și separat de propria-i persoană, acela nu află acces în ea (1.Cor. 1:19).

Niște calcule convingătoare matematic (vezi întrebarea B1) pot fi într-adevăr de ajutor, dar pasul spre credință rămîne o decizie personală. Promisiunile lui Dumnezeu pot fi primite numai în credință, sau respinse în necredință.

I.4. Despre tematica Bibliei

B40: *Biblia vorbește despre Isus.* Aceasta este valabil nu numai pentru NT, căci și referitor la VT învață Isus: „Voi cercetați Scripturile, pentru că vi se pare că în ele aveți viața veșnică, și ele sînt acelea care aduc

mărturie despre Mine“ (Io.5:39). Din NT dobândim adevăratul acces la VT, pentru că aceste Scrieri din VT se referă la Cristos. Isus a explicat acest principiu ucenicilor pe drum spre Emaus (Lc.24:13-35). Aceasta se referă și la scopul principal al Bibliei, care este evidențiat în Ioan 20:31: Ea a fost „scrisă ca voi să credeți că Isus este Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, și crezînd, să aveți viață în Numele Lui“.

B41: *Biblia vorbește despre lucruri pămîntești și cerești* (Io.3:12). Între cele pămîntești sînt de ex. relatări istorice, descrieri de călătorie, întâlniri personale, prescripții ale Legii, descrieri de stări sufletești, cronici de familie, genealogii, relatări misionare, chestiuni cotidiene și informații științifice. Pe lîngă aceste afirmații socotite și de către Dumnezeu ca importante, Biblia ne îndreaptă tot mereu privirea spre lucrurile cerești (Mt.6:33; Col.3:2): spre Dumnezeu, Isus Cristos și Duhul Sfînt, spre Împărăția lui Dumnezeu, spre înviere și judecată, spre cer și veșnicie.

B42: *Biblia dă cea mai realistă descriere a omului.* Bărbații și femeile din Biblie nu sînt glorificați ca niște eroi, ci sînt zugrăviți corespunzător adevărului, atît în toată slăbiciunea și imperfecțiunea, eșecul lor, cît și în purtarea lor exemplară. Chiar la David, „omul după inima lui Dumnezeu“ (1.Sam.13:14; Fap.13:22), păcatele și greșelile nu sînt retușate (2.Sam.11).

B43: *Revelația biblică este cheia pentru înțelegerea acestei lumi.* Ea este sursa de informații fundamentală, care nu se poate înlocui cu nimic. În mod deosebit, prezentul rămîne inexplicabil, enigmatic fără cele trei evenimente ale trecutului pentru care se aduce mărturie în Biblie: creația, căderea în păcat și potopul.

De aici se deduc cinci subprincipii de bază:

1. *Trecutul este cheia prezentului.* Acest principiu este inversul aceluia principiu de bază al teoriei evoluționiste, potrivit căruia datele observațiilor de astăzi pot fi extrapolate înapoi în timp după plac.

2. *Factorii creației sînt făcuți accesibili numai prin credință* (Evr.11:3). Diferiții factori ai creației sînt adeveriți în numeroase pasaje din Biblie:

- prin Cuvîntul lui Dumnezeu: Ps.33:6; Io.1:1-4; Evr.11:3
- prin puterea lui Dumnezeu: Ier.10:12
- prin înțelepciunea lui Dumnezeu: Ps.104:24; Prov.3:19; Col.2:3
- prin Fiul lui Dumnezeu: Io.1:1-4; Io.1:10; Col.1:15-17; Evr.1:2b
- după trăsăturile de caracter esențiale ale lui Isus: Mt.11:29; Io.10:11; Io.14:27
- fără materie inițială: Evr.11:3
- fără folosire a timpului: Ps.33:6

3. *Moartea este o urmare a păcatului primului om* (Gen.2:17; 3:17-19; Rom.5:12,14; 6:23; 1.Cor.15:21).

4. *Întreaga creație vizibilă este și ea atinsă de efectele căderii în păcat a omului* (Rom.8:20,22). Structurile distructive în biologie (de ex. bacteriile ca agenți patogeni, parazitismul, mecanismele prin care șerpii, păianjenii și animalele de pradăucid, plantele carnivore, truda provocată de „spini și pălămidă“) nu pot fi explicate separat de căderea în păcat. Tot așa, în aceasta își are cauza caracterul trecător observabil pre-tutindeni.

5. *Geologia actuală a pămîntului nu poate fi explicată fără potopul biblic.*

1.5. Despre afirmațiile Bibliei

B50: *Greutatea (importanța, însemnătatea, profunzimea) afirmațiilor biblice nu este pretutindeni aceeași, totuși nu există informație neimportantă. Acest aspect devine îndată înțeles dacă se compară de ex. Ioan 3:16 cu Fapte 18:1 (cf. principiu B22).*

B51: *Biblia conține toate principiile necesare pentru noi. Ea este în acest sens completă, deoarece conține tot ce este necesar atât pentru a o scoate la capăt în această viață, cât și de a ajunge la ținta veșnică: „Căutați în cartea Domnului și citiți! Nici una din toate acestea nu va lipsi, nici una, nici alta nu vor da greș“ (Is.34:16).*

B52: *Biblia nu se contrazice nicăieri. De cele mai multe ori, niște contradicții aparente se rezolvă repede la o privire mai atentă. Cele mai dese cauze pentru asemenea contradicții sînt nerespectarea unor principii biblice:*

1. *Biblia relatează adesea numai foarte concis: Astfel, relatarea convertirii lui Levi (Matei) ne este descrisă doar într-un verset (Mt.9:9). Tot așa, întrebarea deseori pusă privind soțiile fiilor lui Adam își găsește răspunsul în relatările concise, neorientate spre un caracter complet. Dar rezolvarea problemei este deseori posibilă prin deducție: Potrivit lui Geneza 5:4, Adam a conceput fii și fiice. În situația de la început, s-au căsătorit deci frații între ei; în următoarea generație s-au căsătorit veri și verișoare. Atît de aproape de creație fiind, reproducerea consanguină (incest) nu era nocivă.*

2. *Pentru unele întîmplări există în Biblie relatări paralele cu alte aspecte.*

Exemplul 1: Genealogiile lui Isus din Matei 1:1-17 și Luca 3:23-38 au un scop diferit. În primul caz este arătată originea regală din David prin Maria („Fiul lui

David“), iar în celălalt caz avem de a face cu arborele genealogic al lui Iosif.

Exemplul 2: Diferitele relatări despre învierea lui Isus diferă în amănunte neesențiale.

3. *Unele afirmații duhovnicești redau adevăratul sens numai în complementaritatea lor.* Fizica luminii poate fi descrisă numai în mod complementar (lat. *complementum* = completare, întregire): Pe de o parte, lumina se comportă ca undele - pe de alta are caracter material (fotoni). De abia cînd sînt combinate cele două moduri de comportare, care se contrazic de fapt, este înțeleasă corect realitatea. Și Biblia cunoaște asemenea afirmații complementare. Astfel, pentru credința salvatoare există două afirmații complementare, adică care se contrazic în aparență, dar în realitate se întregesc (vezi și întrebarea M.1):

a) „Căci noi socotim că omul este îndreptățit prin credință, fără faptele Legii“ (Rom.3:28).

b) „Vedeți că omul este îndreptățit din fapte, și nu numai din credință“ (Iac.2:24).

4. *Unele probleme rezultă prin traducerea întrebuițată.* Exemplu: Potrivit traducerii lui Luther, Iacov îngroapă idolii sub un stejar (Gen.35:4), pe cînd traducerea Elberfelder, mult mai fidelă originalului, conține „terebint“.

De reținut: „Oamenii nu resping Biblia pentru că se contrazice pe ea însăși, ci pentru că îl contrazice pe om“.

5. *În unele cazuri, rezolvarea unor contradicții aparente este dificilă, dar posibilă principial.* Exemple pentru aceasta sînt: Moartea lui Iuda (Mt.27:5b - Fap.1:18); conținutul chivotului (1.Împ.8:9 - Evr.9:4); moartea lui Saul (1.Sam. 31 - 2.Sam.1).

Exemplu explicativ: Potrivit lui Matei 27:5, Iuda s-a spînzurat, în vreme ce într-un alt pasaj se spune: „Căzînd cu capul în jos, a plesnit în două prin mijloc,

și i s-au vărsat toate măruntaiele“ (Fap.1:18). Aceste două afirmații par să se contrazică. Dimpotrivă, ele se potrivesc, când afirmația din urmă este interpretată ca o descriere într-un limbaj foarte plastic, cam cum am spune: „El era complet distrus“ (vezi principiu B59).

B53: *Biblia este singura carte cu declarații profetice autentice, care s-au împlinit în chip verificabil în spațiu și timp (vezi și întrebarea B1).*

Definiție pentru profetie: Profetia este prezicerea sigură a unui anumit eveniment în viitor, care nu se face prin mijloacele normale ale cunoștințelor omenești. Profetia este deci înștiințarea anterioară a unor evenimente ulterioare, în contrast cu scrierea istoriei, unde este vorba despre înștiințarea ulterioară despre evenimente anterioare. Isus arată în Ioan 13:19 intenția de întărire a credinței prin profetie anterioară evenimentului: „Vă spun aceasta de acum, înainte ca să se întîmple, pentru ca, atunci când se întîmplă, să credeți că Eu sînt“.

B54: *Dumnezeu Își începe adesea revelația printr-o afirmație de detaliu, care este dezvoltată apoi treaptă cu treaptă. Cel mai marcant exemplu pentru acest mod de procedare sînt promisiunile referitoare la venirea lui Isus în această lume.*

B55: *La o citire superficială a textului există pericolul de a se considera unele detalii ca fiind secundare, fără importanță. Totuși, în contextul general ele au de cele mai multe ori un înțeles mai profund.*

Exemplul 1: Procedul roman de zdrobire a picioarelor celor răstigniți a fost aplicat într-adevăr la tâlhari, dar nu la Isus după răstignire (Io.19:32-36). Temeiul profetic din Exod 12:46: „Să nu-i zdrobiți nici un os“ (Io.19:36b) este de aceea greu de recunoscut, deoarece

în pasajul respectiv vechitestamental este vorba de mielul pascal.

Exemplul 2: Isus a trebuit ca, pe baza unei prescripții vechitestamentale, să fie răstignit în afara zidurilor Ierusalimului, deoarece pe vremea VT animalele de jertfă trebuiau să fie arse în afara taberei (Lev. 16:27; Evr.13:11-12).

B56: *Afirmațiile biblice au o profunzime care nu poate fi cercetată de către mintea omenească* (1.Cor. 13:12).

Georg Huntemann constată: „Ceea ce vrea să ne spună de fapt Biblia începe dincolo de ceea ce poate cerceta mintea noastră“.

B57: *Raza de acțiune a afirmațiilor biblice depășește orice gândire omenească.* Cadrul temporal se află în intervalul de „dinainte de întemeierea lumii“ (Ef.1:4) și ajunge până în veșnicia lui Dumnezeu (Ap. 22:5). Biblia ne răspunde la toate acele întrebări la care nu poate să răspundă nici una din științele naturale:

- Care este esența morții? De ce există ea și câtă vreme va exista?

- Ce este omul? De unde venim noi? De ce trăim, și încotro ne îndreptăm?

- Ce va fi în veșnicie?

B58: *Biblia este o operă literară deosebită.* Bogăția lingvistică proprie Bibliei face ca mesajul ei să fie înfățișat într-un atît de mare număr de genuri literare, cum nu găsim în nici o altă carte:

Poezie (Ps.119),

imn (Col.1:15-17),

cîntare de dragoste (Cîntarea cîntărilor lui Solomon),

relatare științifică în limbajul cotidian (Geneza 1),

relatare istorică (Cartea Ezra),
 pildă (situație generală din viața zilnică ca punct de
 comparație; Mt.13:3-23),
 parabolă (gr. *parabole* = punere față în față, unul
 lângă celălalt; situație specială și unică ca pove-
 stire didactică cu înțeles alegoric sau metaforic;
 Lc.18:1-8),
 vorbire plastică (în imagini) (Io.15:1),
 vorbire profetică în imagini (Ap.6), vorbire profetică
 (Mt.24),
 paradox (Fil.2:12-13), predică (Fap.17:22-31),
 îndemn (Col.3:16-17),
 preamărire (Ef.1:3),
 formulă de binecuvîntare (Fil.4:7),
 învățătură (Rom.5:12-21),
 cronică de familie (1.Cr.3),
 rugăciune (Ps.35),
 mărturie personală (1.Io.1:1-2),
 descriere a unui vis (Gen.37:6-7),
 vorbire directă a lui Dumnezeu (Mt.3:17),
 convorbire duhovnicească (Io.4:7-38),
 relatări despre controversă (Fap.15:7-21)
 proces (Io.18:28-38),
 maximă, aforism (Prov.13:7),
 promisiune (Mc.16:16),
 sentință judecătorească (Mt.11:21-24),
 ghicitoare (Jud.14:12-14),
 emitere de legi (civile, penale, morale, rituale, refe-
 ritoare la sănătate),
 poezie lirică (Cîntarea cîntărilor),
 biografie (cartea Neemia),
 corespondență personală (scrisoarea lui Pavel către
 Filimon),
 jurnal (Fap.16),
 monolog (Iov 32-37), dialog (Iov 3-31),
 apocaliptică (Dan., Ap.),

cifrare temporară (Dan.12:9),
prolog (gr. *prologos* = cuvânt înainte; Lc.1:1-4),
epilog (gr. *epilogos* = cuvânt de încheiere; Io.21:25),
elipsă (gr. *elleipsis* = omisiune; mijloc stilistic de a
omite ce este neimportant; Mt.9:9),
metaforă (gr. *metaphora* = transpunere, o expresie
folosită în sens imaginativ, transpus, în locul
unui cuvânt; Ob.4), inscripție (Io.19:19),
criptografie (Ap.13:18).

În schimb, Biblia nu cunoaște:

mit,
legendă,
basm, fabulă,
glossă,
satiră,
comedie,
glumă,
utopie,
science-fiction.

Figurile de stil

hiperbolă (gr. *hyperballein* = a arunca dincolo de
țintă; exagerare; Lc.7:33) și ironie (gr. *eironeia* = simu-
lare, prefăcătorie; 2.Cor.12:11) survin ocazional ca mij-
loace de stil ușor de recunoscut.

Nici o carte din istoria lumii nu conține o așa largă
paletă de forme de exprimare, și nici o carte nu este în
același timp în toate afirmațiile fără excepție adevăr.

**B59: Biblia epuizează bogăția tuturor mijloacelor
de exprimare.** Pe lângă forma de exprimare directă
care se întâlnește cel mai des, în Biblie apar numeroase
forme lingvistice specifice:

1. *Vorbirea fenomenologică:* În locul unor stări de
fapt cauzale ce sînt uneori neclare, fenomenul este de-

scris din punctul de vedere al observatorului: Astronomia modernă, ca și Biblia, vorbesc despre apusul și răsăritul soarelui, deși acest fenomen nu ia naștere prin „mersul soarelui“, ci prin învîrtirea pămîntului.

2. *Expresii idiomatice*: Expresii scurte sînt în anumite situații mai potrivite decît explicații pe larg (Jud.14:18: „arat cu juncana mea“).

3. *Frumusețe poetică a limbii*: Cîntarea cîntărilor 8:3: „Mîna lui cea stîngă să fie sub capul meu, și dreapta lui să mă îmbrățișeze“.

4. *Parafraze și imagini* pentru noțiuni de specialitate actuale în știință și tehnică: Biblia descrie realizări tehnice care, în vremea cînd a fost ea scrisă, încă nu existau, sau situații cărora știința de astăzi le-a dat denumiri de specialitate: în loc de sateliți, laboratoare spațiale și stațiuni orbitale, Biblia spune plastic: „Dar, chiar dacă te-ai înălța ca vulturul, chiar dacă ți-ai așeza cuibul între stele“ (Ob.4). În loc ca în exprimarea ginecologică de specialitate să se vorbească despre ontogeneză (dezvoltare embrională) în uter, Biblia parafrazează formarea copilului în pîntecele mamei: „Trupul meu nu era ascuns de Tine, cînd am fost făcut într-un chip tainic, țesut în chip ciudat, ca în adîncimile pămîntului“ (Ps.139:15).

5. *Formulare științifică obiectivă*: Relatarea creației este un exemplu potrivit aici, în care de ex. este numită la un loc într-un mod exact din punct de vedere fizic metoda de măsurare a timpului și definiția unității (Gen.1:14+19).

6. *Imagini din viața cotidiană pentru explicarea contextelor duhovnicești*: astfel, în pilda din Matei 13: 3-23, semănătorul este vestitorul mesajului biblic, sămînța este Cuvîntul lui Dumnezeu, spinii sînt obstacolul, iar pămîntul bun sînt inimile deschise ale oamenilor.

B59a: *Luînd în considerare genul literar respectiv (principiu B58) și forma de exprimare (principiu B59), orice text biblic trebuie luat așa cum este, „ad litteram”. Deci, afirmațiile trebuie să fie înțelese fie exact cuvînt cu cuvînt, fie transpuse, tălmăcite precis, în conformitate cu sensul.*

a) *înțelese exact:* În Luca 24:44, Isus învață acest fel de purtare cu Scriptura: „Acestea sînt cuvintele Mele, pe care vi le-am spus cînd încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise și în Profeti și în Psalmi”. Și în alte pasaje este accentuat acest mod de procedare: „... Ca să se împlinească cele spuse de Domnul prin profetul” (Mt.2:159; „astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta înaintea urechilor voastre” (Lc.4:21); „n-ați citit niciodată în Scripturi?” (Mt.21:42)

b) *tălmăcite precis, în conformitate cu sensul:* Cînd Isus spune: „Eu sînt Vița, voi sînteți mlădițele” (Io.15:5), aceasta nu se poate înțelege literal, ci trebuie transpus în conformitate cu sensul. Sensul intenționat este de cele mai multe ori ușor de recunoscut, deoarece vorbirea în imagini are scopul de a mări plasticitatea și de a ușura înțelesul. În cazul acesta de aici, se mai adaugă suplimentar afirmația de fond: „Fără Mine nu puteți face nimic”.

I.6. Despre valoarea afirmațiilor biblice

B60: *Mesajul Bibliei este cea mai prețioasă informație care există. Cunoscutul evanghelist Wilhelm Pahls evidențiază pe drept: „Evanghelia este cel mai bun mesaj care a fost spus vreodată omenirii. Niciodată nu li s-a vestit oamenilor măcar ceva asemănător”. În Psalmul 119 este lăudată de mai multe ori valoarea*

covârșitoare a Cuvîntului lui Dumnezeu: „Mai mult prețuiește pentru mine legea gurii Tale decît o mie de lucruri de aur și argint“ (v.72). „Mă bucur de Cuvîntul Tău ca cel ce găsește o mare pradă“ (v.162).

B61: *Cine respinge Cuvîntul lui Dumnezeu, acela va ajunge sub condamnare.* Așa după cum predicarea Cuvîntului lui Dumnezeu duce la credință (Rom.10:17) și prin aceasta la mîntuire, respingerea și lepădarea duce la pierzare:

1.Samuel 15:23: „Fiindcă ai lepădat Cuvîntul Domnului, te leapădă și El ca împărat“.

Ioan 8:47: „Cel care este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; voi de aceea nu ascultați, pentru că nu sînteți din Dumnezeu“.

Fapte 13:46: „Era necesar ca vouă să vi se vestească mai întîi Cuvîntul lui Dumnezeu; dar întrucît îl respingeți, și voi înșivă nu vă judecați vrednici de viața veșnică...“

B62: *Biblia constă din Vechiul și din Noul Testament.* Ambele părți sînt în aceeași măsură Cuvîntul lui Dumnezeu și nu pot fi folosite unul împotriva altuia. În NT se citează deseori afirmații din VT. În chip remarcabil, de cele mai multe ori aceasta nu se face literal, ci Dumnezeu adaugă acestora o revelație progresivă. În NT se împlinesc promisiuni centrale vechitamentale: „Toți aceștia (oameni ai VT), deși au primit o bună mărturie prin credință, n-au primit promisiunea, pentru că Dumnezeu a prevăzut ceva mai bun pentru noi“ (Evr.11:39). Deja în VT este Domnul Isus: „Voi cercetați Scripturile, pentru că vi se pare că în ele aveți viață veșnică, și ele sînt acelea care aduc mărturie despre Mine“ (Io.5:39).

B63: Apocrifele (vechitestamentale) (gr. *apokryphos* = ascuns, neautentic) *nu pot fi socotite drept Cuvîntul lui Dumnezeu*. Ele au apărut în timp între VT și NT. Cele mai importante obiecții pentru inegalitatea lor valorică față de Biblie sînt următoarele:

1. *Ele conțin cîteva învățături care contrazic Biblia* (încălcarea a principiului de bază al interpretării A3, vezi Anexă, partea II) ca iertarea păcatelor prin darea de milostenii (Tob.12:9), îngăduirea practicilor magice (Tob.6:9), iertarea de păcate pentru cei morți prin rugăciunea celor vii (2.Mac.12:46).

2. *Ele n-au fost niciodată o parte componentă a canonului iudaic*, pentru că este vorba de adăugiri mai tîrzii. De aceea, apocrifele au rămas totdeauna contestate. Dogma bisericii catolice la conciliul din Trent a așezat Apocrifele la egalitate de drepturi cu VT și NT, lucru ce poate fi interpretat ca o reacție la Reformă.

3. *Ele nu sînt citate de nici un scriitor al NT*, deși în NT sînt amintite toate cărțile din VT, cu excepția a patru scurte dintre ele.

4. *Înseși Apocrifele recunosc că au greșeli*. În introducerea Cărții Sirach se spune: „De aceea, vă rog s-o primiți prietenește și s-o citiți cu sîrguință, și să ne iertați dacă am greșit cumva în cîteva cuvinte, deși ne-am dat toată silința ca să tîlmăcim bine“.

Evaluarea Apocrifelor: Ar trebui oare ca Apocrifele să fie respinse total? Luther a dat formularea potrivită pe care a pus-o înaintea acestor scrieri:

„Acestea sînt cărți care nu pot fi puse pe picior de egalitate cu Biblia, dar care sînt totuși bune și folosite de citit“. Această atitudine este susținută și de autorul cărții de față. Dacă nu citim Apocrifele dîndu-le importanța Bibliei, ci în sensul unor cărți poetice și remarcabile din punct de vedere istoric (ca de ex. Macabei), vom putea totuși trage unele foloase din ele.

Mai ales cartea Sirach este de prețuit prin atitudinea pe care o adoptă față de anumite situații din viața de zi cu zi, sprijinindu-se în conținut și formă pe cărțile de înțelepciune ale Bibliei, fără însă a avea pretenția că este Cuvîntul lui Dumnezeu.

1.7. Despre inteligibilitatea și înțelegerea Bibliei

B70: a) *Scopul Bibliei este să fie ușor inteligibilă:*

„Căci nu vă scriem altceva decît ce citiți și recu-
noașteți“ (2.Cor.1:13).

b) *Biblia conține însă și gânduri așa de mari, încît sînt de nepătruns pentru noi:* „Căci gândurile Mele nu sînt gândurile voastre, și căile voastre nu sînt căile Mele, zice Domnul. Ci cît sînt de sus cerurile față de pămînt, atît sînt de sus căile Mele față de căile voastre, și gândurile Mele față de gândurile voastre“ (Is.55:8-9).

La acest „atît-cît-și“ al acestor două aspecte a făcut deja referire *Spurgeon*: „În Biblie se găsesc adevăruri mari care ne depășesc capacitatea de pricepere și ne arată cît de limitată este mintea noastră. Dar în afirmațiile principale și fundamentale, Biblia nu este greu de înțeles“. Gîndurile Bibliei sînt accesibile oricui (Fap. 17:11), totuși plinătatea și bogăția lor sînt nepuizabile (Rom.11:33).

B71: *Biblia a fost alcătuită sub conducerea Duhului Sfînt de către mai mult de 45 de scriitori puși în slujbă.* De asemenea, conținutul ei nu poate fi înțeles corect fără ajutorul Duhului Sfînt: „Dar un om sufletesc nu primește cele ale Duhului lui Dumnezeu, căci, pentru el, sînt o nebunie; și nu le poate cunoaște, pentru că trebuie judecate duhovnicește. Cel duhovnicesc însă judecă totul, dar el însuși nu este judecat de nimeni“ (1.Cor.2:14-15).

1.8. Despre exactitatea afirmațiilor biblice

B80: Biblia este o carte nebănuț de precisă.

Această caracteristică devine vădită dacă o cercetăm mai îndeaproape în aspectele ei lingvistice, semantice, duhovnicești, istorice sau științifice.

Prin exemplul persecuției creștinilor poate fi scos în evidență un aspect de exactitate istorică a Bibliei. Dacă în vremea de început a Bisericii se mai zicea: „Oameni care și-au pus în joc viața pentru Numele Domnului nostru Isus Cristos“ (Fap.15:26), pentru vremea sfârșitului se spune: „... Celor înjunghiați din pricina Cuvântului lui Dumnezeu și din pricina mărturiei pe care au adus-o“ (Ap.6:9). În timpul nostru au încercat toate curentele posibile să integreze pe Isus în sistemul lor. Isus este acceptat de islam ca profet, de mișcarea mondială de pace ca un „iubitor de pace“, de alții ca un om bun și un reformator social. Pentru *Albert Schweizer* era de interes Isus ca personaj istoric. *Carl Friedrich von Weizsäcker* organizează o conferință de pace și sugerează oamenilor că pacea lumii poate fi realizată de către noi oamenii. Mulți vorbesc despre Isus, dar numai cât se potrivește cu concepția lor. Islamul îl neagă pe Isus ca Fiul lui Dumnezeu. Numai dacă credem în Isus, atunci „El este pacea noastră“ (Ef. 2:14), altfel este Judecătorul nostru (Fap.10:42). Mișcarea pentru pace face această distincție la fel de puțin cum ignoră pe Isus ca fiind Mielul care în Apocalipsa 6 deschide pecetea și trimite pe pământ pe cei patru călăreți apocaliptici ca judecată cu război și moarte. *Franz Alt* scrie o carte despre Predica de pe munte, dar ignoră porunca centrală a lui Isus de a părăsi calea cea largă care duce la pierzare și de a intra pe poarta cea strîmtă.

Despre Isus se amintește pretutindeni, dar asta nu-i de-ajuns. În Predica de pe munte, Domnul îndeam-

nă: „Nu oricine care-Mi zice: ‚Doamne, Doamne!‘ va intra în Împărăția cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu cel din ceruri. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: ‚Doamne, Doamne! Nu în Numele Tău am profețit noi... și nu în Numele Tău am făcut noi multe fapte puternice?‘ Și atunci le voi declara: ‚Niciodată nu v-am cunoscut; plecați de la Mine, voi lucrători ai fărașlegii!‘ (Mt.7:21-23).

Cine subliniază numai părțile omenești ale lui Isus nu are împotrivire. Dar noi trebuie să-L vestim pe acel Isus căruia Îi aduce Scriptura mărturie (Io.7:38). Adevăratele împotriviri încep când ne raportăm la întregul Cuvînt al lui Dumnezeu. Într-o vreme de descompunere crescîndă a tuturor normelor și standardelor, sînt persecutați aceia pentru care Biblia este încă valabilă în toate afirmațiile ei și garantează pentru aceasta cu: „Este scris!“ - fie în susținerea tuturor afirmațiilor relatării privind creația, fie despre Isus, despre care aduce mărturie Scriptura. Păzirea Cuvîntului și mărturia adusă Cuvîntului lui Dumnezeu într-un limbaj clar și de înțeles, cu glas tare, are promisiunea învingerii (Ap.12:11).

I.9. Despre cadrul temporal al afirmațiilor biblice

B90: *Cuvîntul lui Dumnezeu este atemporal, ne-supus vremurilor.* Isaia arată caracterul trecător al plantelor în contrast cu cel netrecător al Cuvîntului lui Dumnezeu: „Iarba se usucă, floarea se veștejește, dar Cuvîntul Dumnezeului nostru rămîne veșnic“ (Is.40:8), iar Isus compară stelele trecătoare cu cuvintele Sale: „Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele cu nici un chip nu vor trece“ (Mt.24:35). *Luther* se exprimă astfel: „Biblia nu este antică și nici modernă, ea este veșnică“. Biblia este atemporală, întrucît conceptele și perspectivele de acțiune sînt valabile cu mult

dincolo de perioada contemporană, actuală a Bibliei. Deși avortul, tehnologia genetică și consumul de droguri nu sînt amintite, se poate deduce din Biblie o atitudine clară față de ele. Nici o altă carte nu are o asemenea putere de pătrundere. Astfel, de exemplu, justiția omenească nu poate judeca un caz nou pentru care legea încă nu conține articole clare.

I.10. Despre accesul la Biblie și convertirea la Isus Cristos

După toate aceste afirmații, se pune întrebarea despre accesul la Biblie. Cum să găsească un neinițiat, un laic adevărata intrare? După o conferință de evanghelizare, un tînăr cu preocupări intelectuale, care căuta sincer calea de acces la Biblie, a venit să discute cu mine. După ce, în discuție, am eliminat cîteva obstacole, el a obiectat spunînd că va lucra mai departe la Biblie cu concepțiile, cu felul de a gîndi filozofic care îi era familiar. I-am spus: „Puteți s-o faceți, dar la sfîrșit nu-L veți găsi pe Dumnezeu cel viu revelat în Cristos, ci pe Dumnezeu impersonal, panteist al filozofilor. Filozofii au citit Biblia prin prisma lor de gîndire filozofică, dar nu L-au găsit pe Dumnezeu, care devine mîntuire pentru noi numai în Isus“. Tînărul a rămas și s-a lăsat convins că: „Încă din seara aceasta puteți avea accesul la Biblie și la Dumnezeu cel viu, dacă începeți în mod vital cu propria dvs. viață. Vreți aceasta?“

În cele ce urmează voi schița partea mea de convorbire cu acel tînăr, ca să arăt cititorului, folosindu-mă de acest exemplu concret, cum se face intrarea în credință.

B100: *Să te recunoști pe tine însuși:* Citim împreună Romani 3:21: „Căci nu este deosebire; căci toți au

păcătuit și sînt lipsiți de gloria lui Dumnezeu“. Acest cuvînt ne arată pierzarea noastră înaintea Dumnezeului celui viu; din pricina păcatului nostru care ne desparte de El, nu avem intrare la El și nimic care să ne facă să-I fim plăcuți. Pe scurt: Nu avem nici o pricină de laudă înaintea lui Dumnezeu. De la căderea în păcat, între Dumnezeul cel sfînt și noi, oamenii păcătoși, există o prăpastie. Puteți să fiți de acord cu acest diagnostic al lui Dumnezeu?

B101: Singura soluție: Din această dilemă nu există decît o singură cale de scăpare dată de Dumnezeu Însuși. Fiul lui Dumnezeu a fost judecat pe cruce pentru păcatul nostru. „Fiul omului a venit ca să mîntuiască ce era pierdut“ (Mt.18:11). „Nu este în nimeni altul mîntuirea“ (Fap.4:12). Puteți să credeți aceasta?

B102: Să-ți mărturisești păcatele: Citim în 1.Ioan 1:8-9: „Dacă zicem că n-avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine, și adevărul nu este în noi. Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nedreptate“. Isus, pe baza lucrării Sale de mîntuire de la Golgota, are autoritate să ierte păcate. Dacă ne bazăm pe promisiunea Lui și ne mărturisim vina înaintea Lui și-I cerem iertare, El este credincios, adică putem să ne bazuim pe faptul că El ne eliberează într-adevăr de vina păcatelor. Nu trebuie numai să medităm la acestea, ci să o și facem! Ați vrea s-o faceți? Să spunem acum Domnului Isus în rugăciune (cam acesta este conținutul rugăciunii formulate liber):

„Doamne Isuse, am auzit astăzi despre Tine, și am înțeles motivul pentru care ai venit în această lume. M-ai cuprins și pe mine în dragostea Ta nemărginită. Tu vezi toată vina mea - atît ceea ce-mi amintesc, cît și ceea ce nu știu acum. Dar Tu știi totul, orice purtare

vinovată, orice pornire greșită a inimii mele, totul este notat la Tine. Eu mă aflu înaintea Ta ca o carte deschisă. Nu pot să stau astfel în fața Ta cu viața mea. De aceea, Te rog acum să-mi ierți întreaga vină și să mă cureți deplin. Amin“.

Acum am spus Domnului ce este necesar pentru început (1.Io.1:8-9). La aceasta, Dumnezeu a garantat cu promisiunea Lui. Ce credeți, câtă vină vă este iertată acum? 80%? 50%? 10%? Aici scrie: „El ne curăță de orice nedreptate“ (1.Io.1:9). „*Totul* vă este iertat! Da, totul: 100%! Asta puteți s-o știți - deci nu numai s-o presupuneți, s-o socotiți posibil sau s-o sperați. Biblia pune mare preț pe siguranța pe care trebuie s-o avem în privința aceasta“. Pentru aceasta, să citim două pasaje: 1.Petru 1:18-19 și 1.Ioan 5:13.

B103: Predarea vieții: Domnul Isus v-a iertat toată vina. Acum puteți să vă încredințați viața în mâinile Lui. În Ioan 1:12 citim: „Dar tuturor celor ce L-au primit, le-a dat putere să devină copii ai lui Dumnezeu: celor ce cred în Numele Lui“. Toți cei care Îl invită pe Domnul Isus să preia conducerea în viața lor primesc puterea de a deveni copii ai lui Dumnezeu. Deci nu devenim copii ai lui Dumnezeu pentru că am făcut ici și colo ceva bine, sau că sîntem așa de evlavioși ori că aparținem vreunei biserici, ci pentru că ne-am încredințat viața Fiului lui Dumnezeu și sîntem gata să-L urmăm în ascultare. Să fixăm aceasta în rugăciune:

„Doamne Isuse, Tu ai iertat toată vina mea. Încă nu pot s-o înțeleg, dar mă încred în promisiunea Ta. Și acum, Te rog ca să intri și să rămîi în viața mea. Condu-mă și călăuzește-mă pe calea pe care mi-o arăți. Știu că îmi vrei binele, de aceea vreau să-Ți încredințez toate domeniile ființei mele. Ajută-mă să renunț la tot ce nu este bine înaintea Ta. Dăruiește-mi obiceiuri noi cu Tine, care să stea sub binecuvîntarea Ta. Și

dă-mi o inimă ascultătoare, ca să fac ceea ce spune Cuvîntul Tău. Nu mă lăsa să dau atenție la tot felul de influențe și de păreri omenești, ci deschide-mi Biblia, ca să înțeleg corect Cuvîntul Tău și să trăiesc în conformitate cu el. Tu să fii Domnul meu, și eu aș vrea să Te urmez. Amin“.

B104: Primit: Domnul v-a primit! El v-a răscum-părat scump, El v-a mîntuit. Acum ați devenit un copil al lui Dumnezeu. Cine este copil, este și moștenitor: moștenitor al lui Dumnezeu, moștenitor al cerului. Puteți să vă imaginați ce s-a petrecut acum în cer? „... Poate bucurie?“ Da, desigur! În Luca 15:10 scrie: „Vă spun, așa este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăiește“. Este bucurie acum în cer pentru convertirea dvs. Întregul cer ia parte la acest eveniment: Cineva ia în serios mesajul Evangheliei și îl primește. Biblia numește acest proces al propriei noastre întoarceri către Isus convertire: cu această ocazie, noi Îi predăm vina, și El ne-o ia. În același timp Dumnezeu produce în noi nașterea din nou: El dă viața nouă de înfiere, și noi o luăm în primire. Convertirea și nașterea din nou formează deci un întreg. Ele sînt cele două fețe ale uneia și aceleiași medalii.

B105: Mulțumire: Mîntuirea este un dar al lui Dumnezeu pentru noi. Numai prin dragostea Lui ni s-a deschis calea mîntuirii. Noi nu putem contribui cu nimic la lucrarea de mîntuire. Cine primește ceva în dar, acela spune: „Mulțumesc!“ Aceasta vrem s-o facem și noi acum. Formulați deci cu propriile cuvinte o rugăciune de mulțumire. Spuneți-I Domnului Isus acum: ...

B106: Ce se întâmplă mai departe? Acum aş vrea să vă îndrept atenția încă spre câteva puncte, care nu numai că sînt foarte importante pentru ucenicia în școala Domnului, ci sînt și premisele neapărate pentru a putea trăi practic cu Cristos. Dacă urmăm aceste cinci puncte, avem declarația de garanție a lui Dumnezeu că și ajungem cu adevărat la țintă:

1. Cuvîntul lui Dumnezeu

El este hrana necesară pentru viața cea nouă, pe care Isus a început-o în dvs. Ar fi cel mai bine dacă în fiecare zi - mai ales dimineața devreme ar fi de recomandat - v-ați lua timp pentru cititul în Biblie. Faceți ca și creștinii din Bereea (Fap.17:10-12) care cercetau zilnic în Scriptură.

2. Rugăciune

Isus ar vrea nu numai să ne vorbească prin Cuvîntul Său, ci ar dori și ca noi să vorbim cu El. Asta o facem în rugăciune. Este un mare privilegiu că putem să-I spunem totul. El ia parte la bucuriile și tristețile noastre. Noi putem discuta cu El planurile noastre și toate deciziile necesare. Prin citirea în Biblie și rugăciune ia ființă o „circulație sanguină duhovnicească“, care este foarte importantă pentru o viață duhovnicească sănătoasă.

3. Ascultare

Dumnezeu are plăcere ca noi să ne dovedim copii ascultători, care trăiesc după Cuvîntul Lui și iau aminte la poruncile Lui. Noi nu ne putem dovedi mai bine dragostea față de DOMNUL nostru decît dacă Îi sîntem ascultători (1.Io.5:3). În această lume ne sînt oferite multe căi, dar Biblia ne dă o normă obligatorie, asupra căreia se află binecuvîntarea lui Dumnezeu: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decît de oameni“ (Fap.5:29).

4. Părtășie

Ca și copiii ai lui Dumnezeu avem nevoie de părtășia cu alții care urmează pe același DOMN. Dacă un cărbune aprins este scos din foc, se stinge repede. Și dragostea noastră pentru Isus se va răci, dacă nu o vom păstra arzătoare prin părtășia cu ceilalți credincioși. Dacă noi, ca proaspăt convertiți, vrem să creștem, avem nevoie de dragostea, de protecția, de adevărarea și chiar de corijarea unei biserici fidele Bibliei. Rugăciunea mea este ca să vă alipiți repede de una în felul acesta, căci o biserică bună și vie este o premiză neapărat necesară pentru calea noastră de credință și pentru o creștere sănătoasă în credință.

5. Credință

După ce am început în credință prin convertire și prin nașterea din nou, depinde de împrejurări ca să creștem în credință și să nu ne mai lăsăm de ea. Pavel scrie lui Timotei (3:14): „Tu însă rămii în ceea ce ai învățat“. La sfârșitul vieții lui, Pavel a putut constata: „M-am luptat lupta cea bună, am sfârșit alergarea, am păzit credința“ (2.Tim.4:7). Să urmărim deci acest model și să rămînem credincioși.

Convertirea deci nu este o stație terminus, ci punctul de pornire al noii vieți.

Să reținem: Nu dobîndim accesul la Biblie ca observatori din afară, ci numai ca niște „inițiați“. Numai cine se întoarce prin pocăință și convertire cu existența lui personală la Isus Cristos spre Dumnezeu și experimentează mîntuirea, a intrat. Felul cum decurge o convorbire individuală pe teme spirituale variază de la caz la caz. Dar convorbirea de mai sus redă esența oricărei convertiri: recunoașterea păcatului - mărturisirea păcatului - predarea vieții lui Isus Cristos. De acum înainte începe procesul creșterii în credință.

I. 11. Observație finală

Am încercat să sintetizăm esențialul referitor la Biblie sub forma unor principii de bază. Această întreprindere omenească față de o carte dumnezeiască nu poate fi niciodată completă și astfel nici desăvârșită ca să descrie corespunzător bogăția Bibliei.

II. Principii de interpretare a Bibliei

IN.1: *Cea mai bună interpretare a Bibliei este Biblia însăși.* Altfel spus: Nu există un mai bun comentariu al Bibliei decât Biblia însăși. Acest cel mai important principiu de interpretare este practicat neîncetat în Biblie de către Isus (de ex. Mt.19:3-6), de apostoli (de ex. Gal.3:16) și de profeti.

IN.2: *Isus este cheia oricărei interpretări.* Astfel, în special VT rămîne de neînțeles dacă n-ar indica spre Cristos (de ex. Ps.110:1; Is.53; Mal.3:20+23-24).

IN.3: *Interpretările nu au voie să se afle în contradicție cu alte pasaje (cf. principiu B52).*

IN.4: *O învățătură nu ar trebui să fie dedusă dintr-o singură propoziție sau un singur verset.* Afirmațiile centrale sînt repetate în diferite contexte sau formulate cu alte contexte.

Exemple:

Lipsa de păcat a lui Isus

(1.Io.3:5; 1.Pet.2:12; 2.Cor.5:1)

Păcătoșenia tuturor oamenilor

(Gen.8:21; Ps.14:1; Is.1:5-6; Mt.15:19; Rom.3:23)

Dorința lui Dumnezeu de a ne mîntui (Ez.34:12;

Mt.18:11; 1.Tes.5:9; 1.Tim.2:4)

Observă: Faptul că Isus iubește pe Tatăl (Io.14:31), și că Tatăl ne iubește pe noi (Io.16:27), se află de fapt într-un singur loc explicit în Biblie. Totuși, în numeroase alte afirmații această stare de fapt este conținută implicit sau este presupusă. În asemenea cazuri este permis a se formula aceasta ca învățătură.

IN.5: *Trebuie avut totdeauna în vedere contextul pasajului și pe deasupra consensul general al Bibliiei.* Neluarea în considerare a acestui principiu a dus la numeroase învățături nebiblice și secte periculoase. De aceea, trimiterile au o mare importanță.

IN.6: *Unele învățături biblice pot fi deduse din totalitatea evenimentelor similare.* Biblia nu este un manual sec de legi sau de învățatură, ci în mii de întimplări ne este descris exemplar atît modul de comportare corect, cît și cel greșit față de Dumnezeu și oameni. Dacă se cercetează tot ceea ce este comun unor evocări izolate avînd aceeași tematică, se poate și trebuie să se tragă din acestea o învățatură biblică. Un excelent exemplu pentru aceasta este descrierea amănunțită a lungii istorii a lui Israel în binecuvîntare și judecată (1.Cor.10:11). Acest principiu de interpretare este întrebuițat cînd se răspunde la întrebarea V.6.

IN.7: *VT este conducta care duce spre NT și la care nu se poate renunța, adică fără VT multe părți din NT rămîn de neînțeles (de ex. creația, căderea în păcat, potopul).*

IN.8: *NT are o mai mare amploare a revelației decît VT.* Deja examinarea epistolei către evrei dovedește această afirmație. Luînd ca exemplu „răzbunarea“, să explicăm pe scurt A8: Natura omenească ar dori ca în caz de daune să se răzbune de mai multe ori pe cineva: „Cain va fi răzbunat de șapte ori, iar Lameh de șaptezeci de ori cîte șapte“ (Gen.4:24). În Legea de pe Sinai, Dumnezeu introduce o limitare drastică a daunelor printr-o reglementare de *unu la unu*: un ochi - un ochi; un dinte - un dinte; o rană - o rană; o vîntaie - o vîntaie (Ex.21:24-25). În Predica de pe munte, Isus aprofundează Legea vechitestamentală, care es-

te introdusă de șase ori prin expresia „Dar Eu vă spun“. Făcînd aplicația lui Dt.32:35 asupra lui Ex.21:24-25, El interzice orice răzbunare: „Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviți celui rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt“ (Mt.5:39).

IN.9: *Nicăieri în Biblie nu este încuviințat vreun păcat, chiar dacă nu este înfierat în pasajul respectiv.* Acest principiu este foarte important la interpretarea pildei „administratorului nedrept“ din Luca 16:1-8.

IN.10: *Să nu se afirme niciodată mai mult decît este scris:* „Nu treceți peste ce este scris“ (1.Cor.4:6).

IN.11: *Adevărul biblic are totdeauna prioritate față de orice altă cunoștință, în măsura în care Biblia face o afirmație în chestiunea respectivă:* „Luați seama ca nimeni să nu vă ducă ca pradă prin filozofia și amărgirea lui deșartă, potrivit tradiției oamenilor, potrivit cunoștințelor elementare ale lumii și nu potrivit lui Cristos“ (Col.2:8).

IN.12: *Este important să epuizăm toate nuanțele textuale* (amănunțele gramaticale și semantice). În Galateni 3:16, Pavel demonstrează pe baza textului de la Exod 22:18 un asemenea fel de purtare exact cu Scriptura.

IN.13: *Există traduceri ale Bibliei exacte, și mai puțin exacte.* În cazuri îndoielnice trebuie să se facă apel la textul original (ebraic pentru VT și grec pentru NT). Înțelesul de bază al unui cuvînt special se deduce deseori din alte contexte, unde survine într-o formă mai ușor de înțeles. O precauție deosebită trebuie acordată acelor traduceri în care traducătorul și-a infiltrat propriul comentariu. Trebuie evitate total aseme-

nea „Bibliei“ care deviază în mod intenționat de la textul original pentru a fi în acord cu învățăturile anumitor secte (de ex. traducerea „Lumea nouă“ a Martorilor lui Iehova).

IN.14: *Unele afirmații aparent contradictorii ale Bibliei se întregesc prin complementaritatea lor (cf. principiu B52, pct.3).*

III. De ce să citim Biblia?

După voia lui Dumnezeu, cititul Bibliei - ca și mîncatul și băutul - ține de activitățile necesare zilnice, de aceea se spune în Ieremia 15:16a: „Cuvintele Tale au fost găsite, și eu le-am mîncat“ (trad. lit.). Biblia însăși ne dă mai multe motive pentru care nu putem renunța la citirea ei. Iată pe cele mai importante:

1. *pentru cunoașterea Ființei lui Dumnezeu* - măreția Sa (Ps.19), dragostea Sa (1.Io.4:16), îndurarea Sa (Num.14:18), credincioșia Sa (Ps.25:10), adevărul Său (Num.23:19) - ni se fac accesibile prin Cuvîntul revelat.

2. *pentru credință*: „Credința este din cele auzite, dar cele auzite, prin Cuvîntul lui Cristos“ (Rom.10:17).

3. *pentru creșterea credinței*: „Ca niște prunci nou-născuți, să tinjiți după laptele duhovnicesc nefalsificat, ca prin el să creșteți spre mîntuire“ (1.Pet.2:2).

4. *pentru siguranța mîntuirii*: „V-am scris acestea ca să știți că aveți viață veșnică, voi care credeți în Numele Fiului lui Dumnezeu“ (1.Io.5:13).

5. *pentru adevărata învățătură*: „... Cuvîntul vrednic de încredere potrivit cu învățătura, pentru ca să fie atît în stare să învețe după învățătura sănătoasă, cît și să mustre pe cei ce vorbesc împotriva“ (Tit 1:9). Biblia ne dă corectura necesară în gîndire și viață. Sectanții, dimpotrivă, folosesc Biblia ca un lexicon, în care caută doar o confirmare pentru învățături preluate din altă parte.

6. *pentru însoțire sigură prin viață*: „Cuvîntul Tău este o candelă pentru picioarele mele, și o lumină pe cărarea mea“ (Ps.119:105).

7. *pentru fixarea de priorități în viață*: „Căutați însă mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea vi se vor adăuga“ (Mt.6:33).

8. *pentru educația copiilor*: „Puneți-vă deci în inimă și în suflet aceste cuvinte pe care vi le spun... Să învățați pe copiii voștri în ele“ (Dt.11:18-19).

9. *pentru o relație corectă cu aproapele*: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși“ (Mt.19:19). „În smerenie, fiecare să socotească pe altul mai presus de el însuși“ (Fil.2:3). „Iubiți pe dușmanii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce se poartă rău cu voi și vă persecută“ (Mt.5:44).

10. *pentru bucurie și învioreare*: „... Căci prin ele mă înviorezi“ (Ps.119:93b).

„Cuvintele Tale au fost bucuria și veselia inimii mele“ (Ier.15:16).

11. *pentru mângâiere în situații grele*: „Sufletul meu este lipit de țărână; înviorează-mă după Cuvântul Tău“ (Ps. 119:25).

12. *pentru ajutor în nevoie*: „Cheamă-Mă în ziua necazului, și Eu te voi izbăvi“ (Ps.50:15).

13. *pentru păzirea de rătăcirii*: „Prin poruncile Tale mă fac mai priceput, de aceea urăsc orice cale a minciunii“ (Ps.119:104). Isus motivează rătăcirea oamenilor prin necunoașterea Bibliei: „Vă rătăciți, necunoscând nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu“ (Mt. 22:29).

14. *pentru a ne păzi de păcat*: „Strâng Cuvântul Tău în inima mea, ca să nu păcătuiesc împotriva Ta“ (Ps.119:11).

15. *pentru recunoașterea vinei*: „Toată Scriptura este... folositoare pentru învățatură, pentru muștrare, pentru corectare, pentru disciplinare în dreptate“ (2.Tim.3:16).

16. *pentru interpretarea evenimentelor contemporane*: „Descoperirea lui Isus Cristos... ca să arate robilor Săi ce trebuie să se întâmple în curînd“ (Ap.1:1).

17. *ca bază pentru munca științifică:* Biblia ne oferă principiile de bază pentru numeroase științe. Nu se poate renunța la aceste premize de lucru, mai ales în domeniul care se ocupă cu originea universului și a omului (de ex. cosmologie, geologie, biologie), sau când imaginea omului joacă un rol fundamental (de ex. psihologie, medicină).

18. *pentru cunoașterea voii lui Dumnezeu:* „... Ca să cercetați care este voia lui Dumnezeu“ (Rom.12:2). Voia lui Dumnezeu este revelată nu numai în cele zece porunci (Ex.20:1-17), ci în numeroase pasaje din Biblie (de ex. 1.Tes.4:3; 5:18; 1.Pet.2:15; Evr.10:36; 13:21).

19. *pentru curățirea lumii ideilor:* „Voi sînteți deja curăți din pricina cuvîntului pe care vi l-am spus“ (Io.15:3).

20. *pentru o acționare înțeleaptă:* „Frica Domnului este începutul înțelepciunii; toți cei ce o păzesc au o minte sănătoasă“ (Ps.111:10).

IV. Cum să citim Biblia?

C.1: Trebuie să citim Biblia într-o *atitudine rugativă*. De la Luther avem sfatul: „Nu modifica Scriptura, ci urmează-i cu închinăciune“.

1. *cu cerere pentru înțelegere*: „Deschide-mi ochii, ca să văd lucrurile minunate ale Legii Tale“ (Ps.119:18).
2. *cu o atitudine de mulțumire și de laudă lui Dumnezeu*: „Buzele mele să vestească lauda Ta, căci Tu mă înveți orînduirile Tale“ (Ps.119:171).
3. *ca unul căruia i s-au dat daruri*: „Mă bucur de Cuvîntul Tău ca cel ce găsește o mare pradă“ (Ps.119:162).

C.2: Trebuie să citim Biblia într-o atitudine *plină de așteptare*: „Deschid gura și oftez, căci sînt lacom după poruncile Tale“ (Ps.119:131).

C.3: Trebuie să citim Biblia cu un fel de *gîndire duhovnicesc*: „... Să slujim în starea nouă a Duhului și nu în starea veche a literei“ (Rom.7:6). Cu toate că Biblia poruncește o exactitate în felul cum abordăm textele (cf. principiu B80), ea ne avertizează de pericolul urmării unui studiu doar literal, ceea ce ar arăta o credință rece și fără viață (Mt.23:23,33), și indică spre sensul duhovnicesc: „Care (Dumnezeu) ne-a și făcut destoinici ca slujitori ai noului legămînt, nu ai literei, ci ai Duhului; căci litera omoară, dar Duhul face viu“ (2.Cor.3:6).

C.4: Trebuie să citim Biblia într-o atitudine *smerită*. Gîndurile lui Dumnezeu ne depășesc cu mult rațiunea, de aceea să nu ne îndoim, chiar dacă nu înțelegem totul. Este recomandată smerenia: „Căci gîndurile Mele

nu sînt gîndurile voastre, și căile voastre nu sînt căile Mele“ (Is.55:8).

C.5: Trebuie să citim Biblia cu o atitudine *iubitoare*: „Cît de mult iubesc Legea Ta!“ (Ps.119:97)

C.6: Trebuie să citim Biblia cu o atitudine *încercătoare*: „... Dar, la cuvîntul Tău, voi lăsa în jos plasele!“ (Lc.5:5)

C.7: Trebuie să citim Biblia ca o *scrisoare personală* a lui Dumnezeu adresată nouă, și anume ca o scrisoare de dragoste. De la Bengel provine citatul: „Scriptura este o scrisoare pe care Dumnezeu meu a lăsat-o să fie scrisă pentru mine, după care trebuie să mă orientez, și după care mă va judeca Dumnezeu meu“.

C.8: Trebuie să citim Biblia *din belșug*: „Cuvîntul lui Cristos să locuiască în voi din belșug, în orice înțelepciune, învățîndu-vă și îndemnîndu-vă unul pe altul cu psalmi, cu cîntări de laudă, cu cîntări duhovnicești, cîntînd cu har lui Dumnezeu în inimile voastre“ (Col. 3:16).

V. Zece promisiuni pentru cititorul Bibliei (cititor și împlinitor al Cuvîntului)

P.1: „Cel care este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu“ (Io.8:47).

P.2: Pace: „Multă pace au cei ce iubesc Legea Ta, și pentru ei nu este cădere“ (Ps.119:165).

P.3: Bucurie: „V-am vorbit acestea pentru ca bucuria Mea să fie în voi, și bucuria voastră să fie făcută deplină“ (Io.15:11).

P.4: Fericire: „Fericit este cel ce păzește cuvintele profetiei acestei cărți!“ (Ap.22:7)

P.5: Izbindă: „El este ca un pom sădit lângă un izvor cu apă, care își dă rodul la vremea lui, și ale cărui frunze nu se veștejesc: tot ce începe duce la bun sfîrșit“ (Ps.1:3).

P.6: Reușită: „Cartea aceasta a Legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutînd să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbîndi în toate lucrările tale, și atunci vei lucra cu înțelepciune“ (Ios.1:8).

P.7: Ascultarea rugăciunii: „Dacă rămîneți în Mine, și cuvintele Mele rămîn în voi, cereți orice veți dori, și vi se va face“ (Io.15:7).

P.8: Curățirea gîndurilor: „Voi sînteți deja curați din pricina cuvîntului pe care vi l-am spus“ (Io.15:3).

P.9: Indicator spre mîntuire: „... Sfintele Scrieri, care pot să te facă înțelept spre mîntuire, prin credința care este în Cristos Isus“ (2.Tim.3:15).

P.10: Darul vieții veșnice: „Cine aude Cuvîntul Meu și crede în Cel ce M-a trimis, are viață veșnică, și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață“ (Io. 5:24).

Mărturie personală a autorului

În ceea ce urmează aş dori să expun felul cum m-a găsit Dumnezeu prin Isus Cristos. Am ales câteva evenimente ca să arăt limpede ce istorie a avut Dumnezeu cu mine şi cum a lucrat în viaţa mea, cum m-a chemat, condus şi binecuvîntat.

1. Copilărie şi tinereţe:

M-am născut în 22 februarie 1937 în Raineck/Ebenrode, Prusia de Est, în gospodăria ţărănească a părinţilor mei. Pe cînd aveam şapte ani, a trebuit să fugim din Raineck în octombrie 1944 la Peterswale (Prusia de sud-est). Cînd în ianuarie 1945 s-a auzit prea tîrziu vestea invadării zonei de către ruşi, s-a stîrnit panica, şi parola folosită era: „Scapă cine poate!“ Deoarece eu eram bolnav cu temperatură mare, am fost dus cu patul meu din dormitor în căruţă. A pornit în mare grabă un convoi de căruţe cu refugiaţi, dar a fost curînd oprit de ruşi. Fratele meu Fritz de 15 ani a fost luat direct din căruţă. El nu a mai venit niciodată înapoi. Mama mea a fost curînd după aceea deportată în Ucraina, şi a murit acolo după puţin timp. Împreună cu două mătuşi, cu verişoara mea Rena şi cu bunicul meu am fost izgoniţi în noiembrie 1945. Bunicul meu a murit după o noapte petrecută sub cerul liber, încă înainte de a începe transportul de zece zile din Osterode (Prusia de Est) în vagoane de vite. După o haltă în Sanitz lângă Rostock am ajuns în cele din urmă pe insula Wyk în Föhr din marea Nordului.

Tatăl meu se afla prizonier la francezi şi nu ştia nimic de soarta familiei sale. Spre deosebire de ceilalţi prizonieri, nu putea utiliza colile de hîrtie primite lunar pentru scrisori, deoarece aproape toate rudele

noastre proveneau din Prusia de Est, și nu cunoștea noile adrese ale rudelor fugite. Într-o noapte, a avut în lagăr un vis, în care a întâlnit o rudă foarte îndepărtată, care încă înainte de război locuia în Rheinland. Când și-au luat rămas-bun la sfârșitul unei discuții care a urmat acestei revederi după mulți ani, acesta a spus: „Hermann, fă-mi odată o vizită!“ Atunci tatăl meu i-a zis în vis: „Dar unde locuiești? Căci nu-ți știu adresa“. Ruda i-a spus limpede: „Bochum, Dorstener Str. 134a“. După aceea, tatăl meu s-a trezit, a aprins lumina și a notat adresa aflată în vis. Apoi a povestit tovarășilor treziți din somn ciudata istorie din vis. Ei au râs de el, pentru că o luase în serios și chiar afirmase solemn că o să scrie într-acolo a doua zi. Răspunsul la scrisoare i-a confirmat adresa ca fiind exactă, și prin intermediul acestui unchi îndepărtat a putut să ia contact cu mătușa mea Lina, care trăia pe insula Wyk în Föhr. Vestea că tatăl meu trăia m-a umplut de fericire. La început nici nu-mi venea să cred că nu mai sînt orfan de tot, ci că am iarăși un tată. Când tatăl meu s-a întors din prizonierat în 1947, m-a găsit pe mine ca rămășiță a familiei dispărute. Căutînd de lucru, a ajuns împreună cu mine la o gospodărie țărănească în Saaße, un sat cu casele dispuse circular din apropierea orașului Lüchow.

Demn de remarcat pentru vremea aceea este că tinerii din sat m-au invitat la o oră a copiilor. Nu-mi puteam deloc imagina cum arăta o „oră a copiilor“, și mă gîndeam că acolo se povestesc basme. Așa că m-am dus la prima oră care se ținea în singura cameră a unei surori care activa acolo. Sora Erna povestea cu mare efect în fiecare duminică dimineța cîte o istorioară biblică. Ea se ruga și cînta cu noi multe cîntări înveselitoare. Am observat deja din prima oră că aici se întîmpla ceva care n-avea absolut nimic de a face cu basmele. Eu însumi am fost atins de mesaj. Totul

mă interesa foarte mult, așa că am luat parte regulat la aceste ore ale copiilor.

În anul următor, tatăl meu s-a recăsătorit, și eu m-am mutat curînd la soția lui în satul vecin Jeetzel, în timp ce tatăl meu lucra în agricultură la o distanță de cîteva sate de acolo. Mama mea vitregă a fost foarte binevoitoare cu mine, deși trebuia să muncească din greu pentru țărani ca croitoreasă la domiciliu, pentru ca s-o scoată la capăt cu 3 mărci pe zi ca plată, plus mîncare. Ea era o catolică credincioasă, totuși nu m-a influențat niciodată înspre catolicism la vîrsta mea ușor influențabilă, lucru pentru care îi sînt azi foarte recunoscător. Frecventam în continuare regulat - indiferent de starea vremii - orele copiilor. Prin slujirea cu credincioșie a surorii Erna, în inima mea a fost sădită sămînța Cuvîntului lui Dumnezeu, care urma să răsară într-o zi. Cînd tatăl meu a găsit în Westfalia un loc de muncă în industrie, ne-am mutat în 1950 la Hohenlimburg. Firește că în acel loc nou nu ni s-a oferit o comunitate favorabilă credinței, ci mai degrabă chiar contrariul. Orele de religie, avînd o atitudine critică față de Biblie, m-au făcut să-mi amintesc tot mereu acele ore ale copiilor de altădată, și mă gîndeam: „Păcat că istoriile din Biblie nu sînt așa de adevărate cum am învățat la sora Erna“. Totuși, fițilul care pîlpîia, dorul după adevăr nu s-a stins niciodată. Nici mersul ocazional la biserică nu m-a făcut să înaintez în căutarea mea după Dumnezeu, pentru că predicile erau în mare măsură din acelea care nu angajează, și astfel nu puteau aduce cu sine nici o schimbare hotărîitoare.

2. Calea mea spre Dumnezeu:

După terminarea studiilor în Hanovra și în final cu pregătirea tezei de doctorat în Aachen, am început să lucrez în octombrie 1971 la Institutul federal fizi-

co-tehnic din Braunschweig ca șef al disciplinei de prelucrarea datelor. Situația mea de atunci se caracteriza după cum urmează: Profesional, am avut rezultate bune. Examenul de diplomă în două materii de specialitate l-am trecut ușor cu calificativul „foarte bine“, iar lucrarea de doctorat a fost apreciată cu „distincție“, înmînîndu-mi-se în același timp placheta Borchers a Universității tehnice din Aachen. Am primit apoi un post de conducere ca om de știință. În 1966 m-am căsătorit, și împreună cu cei doi copii ai noștri am fost o familie fericită. Practic ne mergea bine, căci nu cunoșteam nici probleme familiale, nici de sănătate, nici financiare. Cineva ar socoti că într-o asemenea situație nu este nevoie de Dumnezeu. Accentuez aceasta, deoarece tot mereu aud mărturii de la oameni care s-au deschis pentru Evanghelie de abia după ce au trecut printr-un necaz personal deosebit. La mine n-a fost așa, căci căile lui Dumnezeu cu fiecare în parte sînt tot atît de felurite, cîți oameni există pe pămînt.

În toamna lui 1972 au avut loc în Braunschweig două evanghelizări cu caractere diferite, pe care le-am vizitat regulat împreună cu soția mea. Un mic grup de creștini evangheliza în gimnaziul real care se afla în cartierul nostru. Era o metodă originală de a înmîna fiecărui vizitator o Biblie și un creion roșu. Afirmațiile centrale ale Bibliei erau prelucrate prin conlucrarea activă a ascultătorilor, și pasajele analizate din Biblie erau subliniate imediat cu creionul colorat. După terminarea acestei săptămîni de predicare neobișnuită, totuși eficientă, ni s-au dăruit aceste Biblii. Astfel că, și eu și soția mea aveam fiecare o Biblie de același fel, iar la citire întîlneam deseori pasaje care erau deja însemnate cu roșu și astfel ne împărtășeau un anumit grad de familiaritate. Cealaltă evanghelizare a avut loc la scurtă vreme după aceea. Ziinic veneau 2000 de persoane în sala polivalentă din Braunschweig. În centrul

atenției se aflau aici mesaje strîns înrudite tematic, dar clar orientate spre luarea unei decizii personale. Chemarea la credință, la decizia pentru Isus Cristos era făcută în fiecare seară ca o invitație clar formulată. La predica lui *Leo Janz* din Luca 17:33-36 a fost exprimată atît de limpede importanța alegerii între mîntuire și pierzare încît, după învingerea sentimentului de „teamă și tremur“, am urmat apelul de a ieși în față. A venit și soția mea cu mine. Discuția individuală și rugăciunea cu un consilier spiritual ne-au fost de mare ajutor pentru a ajunge la siguranța mîntuirii. De remarcat este că cei doi consilieri cu care am discutat fiecare aparțineau aceluiași „cerc de casă“ din care am făcut și noi curînd parte. Au urmat alte seri de predicare a Cuvîntului în Braunschweig. În cîteva seri a vorbit pastorul Heinrich Kemner în arhiplina biserică Martini. Nu pot să uit nici azi predica lui din Ezechiel 47 despre izvorul templului. Mesajul lui plin de putere m-a impresionat într-atît, încît m-am hotărît imediat să aflu de unde venea acest bărbat original. Pe el merita să-l reascult! Astfel, calea m-a dus curînd la Krelingen, un sat idilic de cîmpie în apropiere de Walsrode. Următoarele zile petrecute împreună cu tineretul din Ahlden sub stejarii din Krelingen, dar și zilele de trezire spirituală, mi-au influențat hotărîtor creșterea mea în credință. De asemenea, cărțile pastorului Kemner mi-au dat impulsuri importante și au ajutat în mare măsură la orientarea mea.

După toate aceste evenimente, care m-au condus la un studiu personal și profund al Bibliei, am ajuns la o concluzie impresionantă pentru mine: Biblia este în întregime Cuvîntul lui Dumnezeu și poartă pecetea absolută a adevărului. Acesta era un fundament așa de solid, încît s-a dovedit extrem de rezistent în toate situațiile vieții și gîndirii. Nu numai că am recîștigat încrederea simplă în Cuvîntul lui Dumnezeu, pe care o

cunoșteam încă de la orele copiilor, dar ea a dobândit o asemenea întărire, încît eram gata s-o împărtășesc public și altora. Aceasta s-a întîmplat mai întîi ocazional împreună cu mărturia personală, în orele de studiu biblic pe care le țineam în adunarea noastră. Aparținerea la o adunare fidelă Bibliei și contribuția personală în viața de adunare le-am socotit ca fiind neapărat necesare, dacă vrem să aparținem lui Isus într-un mod angajant.

Am putut să-L recunosc pe Isus drept Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, Mîntuitorul meu din starea mea de pierzare. El, care era din veșnicie, a venit de la Dumnezeu Tatăl, a devenit Om și ne-a izbăvit după un plan pe care nici o minte nu l-ar fi putut născoci. Noul Testament ne dezvăluie că Dumnezeu a creat prin acest Isus întregul univers, precum și acest pămînt și viața care este pe el. Nu este exceptat nimic, căci „toate au luat ființă prin El (Cuvîntul, Logos-ul = Isus); și fără El n-a luat ființă nimic din ceea ce a fost făcut“ (Io. 1:3). Nu numai că totul a fost creat prin El, ci și pentru El ca obiectiv (Col.1:16).

Pentru mine, acesta este unul din cele mai sublime gînduri: Creatorul și Omul de pe cruce sînt una și aceeași Persoană! Oare ce L-a făcut pe acest Domn al domnilor și Rege al regilor ca să Se ducă pentru mine la cruce? Mîntea mea nu poate pricepe aceasta, dar Ioan 3:16 îmi dă răspunsul: Este dragostea Lui nemărginită, care a făcut totul pentru mine, ca eu să nu ajung la pierzare.

3. Biblie și știință:

Un complex tematic din Biblie m-a fascinat tot mereu, și anume relația dintre afirmațiile biblice și problematica științifică, și mai ales chestiunea creației. Am observat că această linie de contact între gîndire

și credință reprezenta pentru mulți contemporani cu preocupări intelectuale piatra de încercare pentru credință. Dacă teoria evoluționistă este adevărată, atunci relatarea despre creație nu putea fi de asemenea adevărată. Dar dacă relatarea creației este adevărată, atunci teoria evoluționistă este una din erorile fundamentale și astfel cea mai distrugătoare din istoria lumii. Pentru evaluarea ideii de evoluție, am descoperit din punctul de vedere al principiilor incontestabile ale specialității mele - informatica - că acest model nu este fals doar în câteva detalii, ci în presupunerea de bază. Un miez, o esență a vieții este informația conținută în celule. Dar informația nu este un fenomen material, ci o mărime spirituală care a luat naștere prin voință și inteligență. O nouă informație nu poate lua deci ființă decât printr-un proces creator de gândire, nu însă prin mutație sau selecție. Tocmai aceasta descrie și Biblia prin felurite modalități de exprimare, ca de ex. în Proverbe 3:19: „Prin înțelepciune a întemeiat Domnul pământul, și prin pricepere a întărit El cerurile“.

4. În slujba lui Isus:

Cînd am petrecut în 1976 împreună cu o familie prietenă un concediu comun pe insula Langeoog din marea Nordului, am ajuns să vorbim pe plajă cu un prieten tot mereu despre chestiunea creației. El a propus ca să-mi exprim odată ideile în adunarea lui. Așa s-a ajuns în 1977 la o primă conferință publică. Am fost uimit că în seara aceea, pentru care nu se făcuse altă propagandă decât cea „de la om la om“, veniseră atîția musafiri din afară. Tematica îi preocupa deci pe mulți. Această conferință a declanșat o serie de alte invitații.

În cursul anilor următori a existat o asemenea extindere a acestor conferințe în țară, încît curînd doar

în parte am mai putut face față numărului de cereri.

Cînd am citit într-o zi un articol într-o revistă creștină în care autorul amesteca ideea evoluționistă cu mărturia creației biblice, aceasta m-a determinat să opun acestuia un articol propriu orientat biblic. Totuși, articolul a fost refuzat, deoarece redacția susținea un alt „punct de vedere teologic”. Împreună cu contribuția unui coautor, aceste articole au apărut în mai 1977 în Braunschweig ca broșură într-o ediție de 3000 de exemplare. La scurtă vreme, o editură ne-a rugat să rescriem articolele mai amănunțit, pentru a le publica într-o carte format de buzunar.

O nebanuită dezvoltare s-a deschis prin conlucrarea cu organizația „WORT UND WISSEN” (Cuvînt și știință). Din 1981 fac parte din conducerea acestei asociații, care și-a luat ca sarcină să vorbească în timpul nostru despre Cuvîntul lui Dumnezeu, și bazat pe aceasta să practice o știință orientată biblic. Teoriile evoluției au influențat durabil și păgubitor gîndirea în cele mai diferite domenii ale științelor naturale și sociale. Mai ales intelectualilor li s-a îngreuiat atît de mult prin aceasta accesul la Biblie, încît este neapărat necesar a li se da ajutor. În multe pasaje se arată încă de pe acum că explicațiile care provin din mărturia biblică despre creație satisfac mult mai mult ca încercările de explicare din cadrul teoriei evoluționiste. Lucrările acestei asociații doresc să ajute la cunoașterea fundamentului solid al Cuvîntului lui Dumnezeu, și ca urmare la întărirea încrederii în el. Printr-o serie de cărți, de seminare și conferințe, cunoștințele sînt transmise elevilor, studenților, intelectualilor, dar și bisericilor.

Privind în urmă, mă minunez cum poate ajunge cineva autor de cărți fără s-o fi vrut sau s-o fi bănuit măcar vreodată. Cînd văd călăuzirea lui Dumnezeu în viața mea și încerc s-o interpretez, atunci o vorbă de-a lui Heinrich Kemner capătă pentru mine o im-

portanță personală: „Noi nu împingem, ci sîntem împinși“. Cînd Dumnezeu ne deschide uși, atunci să pășim prin ele, căci numai ceea ce a pregătit El se află sub binecuvîntarea Sa.

Un punct culminant duhovnicesc deosebit este serviciul meu realizat o dată pe an în misiunea ținută în cort. La o predică a lui Paul Meyer despre tînărul bogat am simțit chemarea în lucrare. În vara anului 1978 mi-am ținut primul serviciu în cort ca evangelist în Nienhagen lîngă Celle. Este remarcabil faptul că acest an coincide cu numirea mea ca director și profesor. Să fie aceasta doar o coincidență? Am făcut experiența: Cine slujește Domnului, aceluia i se dă din belșug în alte privințe. Cuvîntul lui Isus din Matei 6:33 poate fi deci direct experimentat: „Căutați însă mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea vi se vor adăuga“.